

yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 34 • SAYI: 392 • TEMMUZ-AĞUSTOS 2021

KONYA İŞ DÜNYASI,
BAKAN YARDIMCISI NEBATİYE
SORUNLARINI ANLATTI

KTO İŞTİRAKLERİ İLE
KONYA'YA DEĞER KATIYOR

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ
500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU
2020 ve LİSTEDE KONYA'NIN YERİ

KONYA'DA TEKNOLOJİ
GELİŞTİRME ALANLARI VE
FAALİYETLERİ

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

Sille
Mezarlıkları

TÜRKİYE'NİN ULUSAL
YAPAY ZEKÂ
STRATEJİSİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

PILOTAJ BÖLÜMÜ

Kendi hava parkında,
kendi planör ve uçaklarıyla
eğitim veren tek Üniversite!

MESLEKİ EĞİTİMLER

SERTİFİKA PROGRAMLARI

BİLİŞİM EĞİTİMLERİ

SAĞLIK EĞİTİMLERİ

KİŞİSEL GELİŞİM EĞİTİMLERİ

KURSLAR

PROJE VE DANIŞMANLIK

KARSEM'DE
DAİMA SİZE UYGUN
BİR EĞİTİM VARDIR!

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM
Sürekli Eğitim Merkezi

Konya Ticaret Odası Üniversitesidir

karatay.edu.tr

444 1251

332 221 72 54 www.karsem.com.tr

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI

1882
KONYA TİCARET ODASI
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ

1882
KONYA TİCARET ODASI
ULUSLARARASI FUAR MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
TAHKİM VE ARABULUCULUK
MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

YEMİNEK VE DİJİTAL
DÖNÜŞÜM MERKEZİ
MODEL FABRİKA
KONYA

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM
HİZMETLERİ A.Ş.

KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI
İKTİSADİ İŞLETMESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
DIŞ TİCARET MERKEZİ

ipek yolu
Yeni

Mayıs ve Haziran aylarında vaka sayılarında azalmaya bağlı olarak, beklediğimiz ve sürekli talep ettiğimiz normalleşme sürecine 1 Temmuz itibarıyla girilmişti. Fakat pandeminin delta varyantı ile geldiği nokta, hem dünyada hem de ülkemizde ekonomik dinamikleri şekillendirirken aynı zamanda belirsizlik algısını da artırıyor.

Ülkemizde vaka sayıları yeniden 20 bin seviyesinde seyretmeye başladı. Konya'da da son açıklanan rakamlara göre 10 binde 400'ün üzerinde rakamla en fazla vaka yoğunluğu yaşanan iller arasında yer alıyor.

Tüm bu rakamlar aşı çalışmalarının önemini bir kez daha göstermektedir. Ülkemizde başlatılan aşı seferberliği neticesinde Türkiye'de 18 yaş üstü nüfusta birinci doz aşı uygulananların oranı yüzde 75,16, ikinci doz aşı uygulananların oranı yüzde 57,47 olarak kayda geçti.

Konya'da ise her iki dozun uygulandığı nüfus oranı yüzde 38,06 hiç aşı olmayanların oranı ise yüzde 48,92. Şehrimizin aşı konusunda az bir oranda kaldığını görmekteyiz.

Dünya genelinde birçok ülke aşıya erişim sağlayamaz iken, özellikle ilimizde aşı konusunda vatandaşlarımızın aşı olmaktan imtina etmesi salgın ile mücadeleyi zorlaştırıyor.

Vaka sayısında önceki dönemlere rağmen büyük ölçüde düşüş olmasına rağmen, son günlerde yeniden artış olduğunu görmekteyiz. Bu yüzden herkesin daha dikkatli davranması gerekiyor.

Salgına karşı önlem almak, aşı olmak bireysel duyarlılık olduğu kadar aynı zamanda bir toplumsal sorumluluktur.

Salgının seyri hem ekonomik hem de sosyal hayatımızı derinden etkiliyor. Yeniden kısıtlamalarla karşı karşıya kalmamak için aşı konusunda duyarlı olmalıyız. Eğitim, iş ve sosyal hayatın sekteye uğramaması için aşı olmazsa olmaz gereklilik haline gelmiştir. Zira henüz toplumsal bağışıklığı elde etmiş değiliz. En az iki doz aşı olmadan da bağışıklık elde edilemiyor. Şu an aktif vakalarımızın ve hastanelerde yatan hastalarımızın çok büyük kısmı aşısı tamamlanmamış kişilerden oluşuyor.

Pandemi nedeniyle ekonomik anlamda zor günler geçiren ve zaman zaman tam kapanma ile karşı karşıya kalan şehrimizin yeniden o günleri yaşamaması, ekonomik çarklarımızın sürekli olarak dönmesi ve bir tek canımızı bile salgında kaybetmememiz için aşı

önemli bir yere sahip. Kısıtlama günleri geri dönmeyi istemiyoruz.

Bu vesile ile tüm üyelerimiz ve hemşerilerimize aşı olma çağrısında bulunuyoruz. Yeni bir dalga ve varyant ile karşılaşmamak, yeniden evlerimize kapanmamak ve işlerimizin devam etmesini sağlamak için aşı olalım, çalışanlarımızı ve çevremizdeki insanları aşı olmaya davet edelim.

İkinci çeyrekte güçlü baz etkisi ile küresel ekonomide büyüme dinamiklerindeki yükseliş trendi, üçüncü çeyrekle birlikte baz etkisinin azalması ve delta varyantının çok güçlü seyretmesi nedeniyle, yılın ikinci yarısından itibaren yavaşlama olasılığını artırıyor.

Diğer taraftan global piyasalarda son dönemdeki gelişmeler, başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere bir çok ekonomiyi etkilemeye devam ediyor.

ABD ekonomisinde hızlı toparlanma ile birlikte, FED'in aylık 120 milyar dolarlık varlık alımlarının azaltılmasına ilişkin açıklamalar, küresel piyasalarda risk algısını artırdı.

Muhtemeldir ki çok yakın bir zaman içinde ABD ekonomisinde başlayacak varlık alımları azaltımı, gelişmekte olan ülke para birimlerinde risk algısını arttıracaktır. Ülkemizde; Temmuz ayında beklentilerin üzerinde bir enflasyon artışı ortaya çıkarken, yıllık enflasyon tüketici fiyatlarında yüzde 18,95 yurt içi üretici fiyatlarında yüzde 44,92 oldu.

Enflasyon ekonomisinin en önemli gündem maddesi olmaya devam ederken, Temmuz ayında enerji ve gıda itişli fiyat artışları enflasyon eğilimlerini bozmaya devam ediyor.

Özellikle ÜFE'nin % 45 seviyelerine yükselmesi üzerinde durulması gereken önemli bir nokta. ÜFE'deki artış daha çok, emtia fiyatları ve enerji fiyatlarından kaynaklanırken, maliyet enflasyonu baskısının devam ettiğini de gösteriyor. Son dönemde girdi fiyatları bütün dünyada enflasyonu tetikleyen önemli bir olgu. Bunu giderek artan önemli bir risk olarak görmekteyiz. Sanayi üretimi endeksinde baz etkisinin ortadan kalkmasına rağmen ivmelenmenin devam etmesi oldukça önemli. Ekonominin arz tarafı bu aylarda güçlü kalmaya devam ediyor.

Diğer taraftan, üçer aylık rakamlara baktığımızda bir önceki çeyreğe göre artış hızında bir düşüş görülmekte ve bu gelecek aylarda sanayi üretiminde artış hızının düşmesine işaret etmektedir.

Öncü göstergeler ikinci çeyrekte büyümeyi yukarı çekerken, 2 çeyrekte %20'nin üzerinde bir büyüme, yıl genelinde ise % 8'in üzerinde bir büyüme rakamına ulaşmamız muhtemel gibi gözüküyor.

Konya'nın ekonomik verileri ile ilgili bazı rakamları da paylaşmak istiyorum.

Ağustos ayında Türkiye'nin ihracatı, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 51,8 artışla 18 milyar 912 milyon dolar oldu. Yılın ilk 8 ayında ise, ihracatı yüzde 37 artışla 140 milyar 237 milyon dolara ulaştı. TİM'in açıkladığı verilerle göre Konya'nın Ağustos ayı ihracat rakamı yüzde 64,98 artarak 258 milyon 316 bin 443 olarak gerçekleşti. Bu rakama göre Konya il bazında Ağustos ayında Türkiye ihracatından yüzde 1,49 pay olarak en fazla ihracat yapan 10. il oldu.

Konya'nın 2021 yılı ilk 8 aylık ihracat rakamı da 1 milyar 943 milyon USD olarak gerçekleşti. 2021 yılı ilk 8 aylık rakamı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 46,51 artış gösterdi. Son 12 aylık ihracat rakamımız 2,8 milyar doları aştı.

Ağustos ayında ihracatını yüzde 65 oranında artıran şehrimiz yılın ilk sekiz ayında da yüzde 46,5 artırarak 2 milyar dolar barajına ulaşmıştır. İlk sekiz ayda yakalanan bu başarı Türkiye'nin 2021'de 200 milyar dolar barajını aşma hedefine en fazla katkı sağlayan iller arasında Konya'nın yer almasını sağlayacaktır. Bu başarıyla şehrimize gurur yaşatan tüm müteşebbislerimizi ve çalışanlarımızı tebrik ediyor, başarılarının artarak devamını diliyorum.

2021 yılının Ocak - Temmuz döneminde Konya'da kurulan şirket sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 22,7 artarak 1.353 olmuştur. Aynı dönemde gerçek kişi ticaret işletmesi de yüzde 9,9 artarak 454 olmuştur. Ocak temmuz döneminde kapanan şirket rakamı ise yüzde 21 oranında azalma kaydetmiştir.

İstihdam verilerine baktığımızda ise SGK verilerine göre Mayıs 2021'de sigortalı çalışanların sayısı Türkiye genelinde 15 milyon 854 bin, Konya'da ise 345 bin olmuştur. Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 1 milyon 934 bin (yüzde 13,9), Konya'da 43 bin (yüzde 14,3) artmıştır.

Şehrimiz ekonomisindeki bu verileri elde etmemizi sağlayan tüm tüccarlarımızı, sanayicilerimizi, ihracatçılarımızı ve çalışanlarımızı tebrik ediyorum.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkan Yardımcısı

TEMMUZ-AĞUSTOS

İÇİNDEKİLER

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ

M. Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM

ÇİZGİ MEDYA
Mehmet ÇAKIR
cizgimedyaakonya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-CİLT

Anadolu Ofset – İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 • Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) • 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 51489

DAĞITIM

EKİN DAĞITIM-KURYE

Feritpaşa Mah. Hayat Sk. No: 6
Selçuklu/KONYA
TEL: 0332 236 36 12

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli
İki ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtmek sureti
ile kullanılabilir. Dergimizde yayınlanan yazılardaki
görüşler yazarlarına aittir. Dergimizde yayınlanmak üzere
gönderilen yazılar, yayınlansın veya yayınlansın ide
edilmez.

Basım Tarihi: Eylül/2021

YAYIN KURULU

Abdullah ACIBADEM
Arif AYYILDIZ
Mustafa KARAMERCAN
Salih ÖZKAN
Teoman YILMAZ

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No.1 Selçuklu/KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 • Faks: 0332 353 05 46

BASIN VE HALKLA

İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ
Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Bayram SADE
Prof. Dr. Çağatay ÜNÜSAN
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Dr. Öğr. Üyesi Aziz AYVA

06

KONYA İŞ DÜNYASI, BAKAN YARDIMCISI NEBATİ'YE SORUNLARINI ANLATTI

EKONOMİNİN STRATEJİK ÇIKIŞ NOKTASI: İSLAM İKTİSADI VE FİNANS

24

KONYA TİCARET ODASI EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI **17 VE 18.**
MÜTEVELLİ HEYET TOPLANTISINI GERÇEKLEŞTİRDİ 7

KTO İŞTİRAKLERİ İLE KONYA'YA DEĞER KATIYOR 8

"AKPARTİ MİLLETVEKİLİ SORGUN MECLİSE KONUK OLDU" ..11

**KONYALILAR 15 TEMMUZ'UN YIL DÖNÜMÜNDE MEVLANA
MEYDANINDAN BULUŞTU**..... 12

**TOBB TÜRKİYE SEKTÖR MECLİSLERİ İSTİŞARE
TOPLANTISI'NDA BAKAN MUŞ İLE BULUŞTU**..... 14

**"STANDARDİZASYON FARKINDALIK OLUŞTURMAK HEPİMİZİN
ORTAK HEDEFİ VE ÇALIŞMA KONUSU OLMALIDIR"** 16

İŞ DÜNYASINDAN AŞI ÇAĞRISI 17

**KONYA ŞEHİT AİLELERİ DERNEĞİ'NDEN BAŞKAN ÖZTÜRK'E
ZİYARET** 20

25

KÖKLERİNİ GÖKLERE TAŞIYAN ÜNİVERSİTE: KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ

26

AVRUPA BİRLİĞİ DESTEKLİ AKILLI TEKNOLOJİLER MERKEZİ

30

TÜRKİYE'NİN ULUSAL YAPAY ZEKÂ STRATEJİSİ

36

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2020 ve LİSTEDE KONYA'NIN YERİ

40

KONYA'DA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME ALANLARI VE FAALİYETLERİ

56

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE SİLLE MEZARLIKLARI

KONYA İŞ DÜNYASI, BAKAN YARDIMCISI NEBATİ'YE SORUNLARINI ANLATTI

Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Dr. Nureddin Nebati, 'Konya İş Dünyası Buluşması' toplantısında, Konyalı sanayici ve iş adamları ile bir araya gelerek, iş dünyasının sorunlarını ve taleplerini dinledi, yapılacak çalışmalar hakkında bilgi verdi. Konuşmasında, Konya'nın üretim azmine ve ihracattaki başarısına vurgu yapan Bakan Yardımcısı Nebati, Konya sanayisinin alkışı hak ettiğini söyleyerek, "Konya sanayisinden çok güzel haberler alıyoruz. İş bulma noktasında her işe başvuranın rahat bir şekilde iş bulabildiği, yeni yapılan sanayi alanlarına taleplerin çok fazla olması, Konya'yı lider şehirlerden biri haline getiriyor. Konya'nın 2000 yılından bu yana ihracat hacmi 25 kat artarak, 2,2 milyar dolara ulaşmış. Bu yılın sonunda 3 milyar dolara yakın ihracat yapacak. Konya, tarım makineleri ekipmanları ihracatında birinci sırada, savunma sanayi alanında dördüncü sırada. Yani Konya, alkışı hak ediyor. Hem sanayi projeleri, hem de ilçe bazlı yapılacak araştırmalar ile bu rakamları çok daha hızlı bir şekilde artırmış olacağız" şeklinde konuştu.

"Rekorlar yılını yaşayacağız"

Kovid-19 salgını dolayısıyla zorlu geçen bir sürecin ardından, ekonomik yükselişin kaldığı yerden devam edeceğini aktaran Nebati, "Elbette ki sıkıntılı bir dönem geçirdik. İşler açılсын, ucuz kredi verelim, vergileri erteleyelim ve iş dünyası sıkıntısını

hissetmesin, çalışan da işten çıkarılma korkusuyla evine gitmesin diye bütün tedbirleri aldık. Bu dönem ilk çeyrekte yüzde 7 büyüdük. İkinci çeyrekte bazın da etkisiyle yüzde 20'nin üzerinde büyüme olacak inşallah. Türkiye'de işler çok daha iyi olacak. Artık uluslararası kuruluşlar da ülkemizin büyüme beklentilerini yükseltmektedirler. Büyümenin kapsayıcılığı ve sürdürülebilirliği bizim için en önemli husustur" ifadelerini kullandı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk ise Konya'nın yılın ilk yarısında ihracatta yüzde 50'nin üzerinde artışı yakaladığını hatırlattı.

Hedeflerinin bu yüksek orandaki artışı devam ettirmek olduğunu dile getiren Öztürk, "Hedefimiz Türkiye'nin en fazla ihracat yapan 10 şehri arasında bulunduğumuz yeri sağlamlaştırmaktır. Ayrıca yılın ilk yarısında yüzde 10 civarında bir istihdam artışı sağladığımızı öngörmekteyiz. Böylelikle Türkiye'nin en düşük işsizliğe sahip şehirleri arasında yer almaya devam ediyoruz." diye konuştu. Konuşmaların ardından, toplantıya katılan iş dünyası temsilcileri, sorunlarını ve taleplerini Bakan Yardımcısı Dr. Nureddin Nebati'ye ileterek, destek istedi.

Programa, Konya Valisi Vahdettin Özkan, Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, AK Parti Konya İl Başkanı Hasan Angı, iş dünyasının temsilcileri ile iş insanları katıldı.

Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı 17 VE 18. MÜTEVELLİ HEYET TOPLANTISINI GERÇEKLEŞTİRDİ

Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı 2020/2021 yılı Olağan Mütevelli Heyeti Toplantısı, Konya Ticaret Odası Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Toplantıda KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, vakfın faaliyetleri ve hedeflerini anlatan bir konuşma yaptı.

Konuşmasına dünya ve Türkiye'de ekonomik ve siyasi gelişmeleri değerlendirerek başlayan Başkan Öztürk: "Şunu kararlılıkla ifade ediyoruz ki Konya Ticaret Odası'nın ve bu çatı altında kurulan tüm kurumların yönetim kademelerinde görev yapan tüm çalışma arkadaşlarımızla, kardeşliği esas alan anlayışımızla, ülkemiz ekonomisinin içinde bulunduğu her türlü ortamda çalışmaktan ödün vermeden yaptığımız hizmetler en büyük mutluluğumuzdur. Övgü ile bahsettiğimiz bu birlik sayesinde hedeflerimizde inançla ve kararlılıkla yürüyoruz. Odamız çatısı altında kurduğumuz KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı, KTO Karatay Üniversitesi, KTO Uluslararası Fuar Merkezi'nde yaptığımız çalışmalarla Konya sosyo-ekonomik yapısına katkımızı daha da artırdık. KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü bünyesinde; Mesleki Eğitim Merkezi, Dış Ticaret Merkezi ve Model Fabrika ile Konya ekonomisinin üretim ve ticaret kapasitesini dünya ile rekabette öne geçirecek şekilde geliştirmeyi hedefliyoruz" dedi.

Başkan Öztürk, "Vakfımızda yaptığımız

mız hizmetlerle; şehrimize, ülkemize ve bağlı olduğumuz tarihi, kültürel ve içtimai değerlerimize hizmet etmenin gururunu hep birlikte yaşıyoruz. Vakfımız; akademik bilgisi ve mesleki donanımı yüksek, milli birlik şuuruna sahip, değerlerine bağlı bireyler yetiştirmek ve geleceğin Türkiye'sinin şekillenmesine katkı sağlamak amacıyla kurulmuştur. Bu çerçevede öğrencilerimize yönelik eğitim programlarına önem vermekteyiz. Kurmuş olduğumuz "Eğitim Komisyonu" tarafından çeşitli konferanslar, Kur'an-ı Kerim kursları, Siyer-i Nebi bilgi yarışması, kişisel gelişim etkinlikleri, üniversite

hocalarıyla kariyer günleri, gezi-tanıtım etkinlikleri gibi programlar gerçekleştirilmiştir. 2020 yılında öğrencilere yönelik programlarımız da sadece online olarak yapılabileceklere yöneldik, yüz yüze programlar tedbirler kapsamında yapılamadı" dedi. Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın kurucusu olduğu KTO Karatay Üniversitesi'nde geline son durum hakkında da bilgi veren Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk; "Kuruluşundan bugüne kadar geçen 16 yıllık sürede kökleri giderek büyüyen, şehrimizin kalıcı kurumları arasında olma yolunda ilerleyen Vakfımızın beşeri sermayemize ve şehrimiz ekonomisine en iyi şekilde hizmet etmesi için çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

Açılış konuşmasının ardından okunan Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın Faaliyet Raporları ve Faaliyet Programları ile ilgili yıllara ait bilançolar ve bütçeler, Denetim Kurulu Raporları Vakıf Mütevelli Heyet Üyeleri tarafından oy birliği ile kabul edildi.

KTO İştirakleri ile KONYA'YA DEĞER KATIYOR

Konya Ticaret Odası Konya'da yerel ve yaygın basın temsilcileri için KTO iştirakleri olan KTO Karatay Üniversitesi Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde yer alan Mesleki Eğitim Merkezi, Dış Ticaret Merkezi, Model Fabrika, Akıllı Teknolojiler Merkezi ve ayrıca Eğri-bayat'ta yer alan Hava Parkı'na basın gezisi düzenledi.

Geziye KTO ve KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, KTO Yönetim Kurulu Üyeleri, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade, öğretim üyeleri ve çok sayıda basın mensubu katıldı.

Gezi başlangıcında bir konuşma yapan KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade, "Programımızı 3 lokasyon şeklinde ve saha da gerçekleştirmek istedik. Yapılan etkinliklerimizi görsele dönüştürdük. Teknoloji ve Eğitim Kampusumuz oldukça kapsamlı bir kampus ve Türkiye'de böylesine kampus yok. Yine Türkiye'de tek olan kendi hava parkımızla da dikkatleri üzerimize çekmeyi başarıyoruz. Dijital Çağın Dijital

Üniversitesi" mottosuyla uluslararası standartlarda eğitim sunan KTO Karatay Üniversitesi, sahip olduğu güçlü insan kaynağı yapısı, fiziksel gelişimi, tüm birimlerinde gözettiği toplam kalite anlayışı, uluslararasılaşma politikaları ve yürütülen stratejik projelerle bir dünya üniversitesi olma hedefine emin adımlarla ilerliyor" dedi.

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade şu bilgileri verdi; "KTO Karatay Üniversitesi; 6 fakülte, 3 yüksekokul, 3 meslek

yüksekokulu ve 1 enstitüde yürütülen toplam 75 programla, ülkemizin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağını yetiştirmektedir. 64 ülkeden 450'nin üzerinde uluslararası olmak üzere 8 bin 500 öğrencisi, 400 akademisyeni ve 5.600'den fazla mezunu ile bir dünya üniversitesi olma hedefine gün geçtikçe daha da yaklaşan KTO Karatay Üniversitesi, bu hedefini fiziki ve beşeri yatırımları ile daha da sağlamlaştırıyor. 96 bin 832 m² kapalı, 435 bin 076 m² açık olmak

üzere toplam 531 bin 908 m² alana sahip olan KTO Karatay Üniversitesi, Vakıf Yükseköğretim Kurumları 2021 Değerlendirme Raporu'na göre, "Toplam Fiziki Alanlarına Göre Vakıf Yükseköğretim Kurumları" sıralamasında 77 vakıf üniversitesi arasında 9. sırada yer alıyor. Modern ve Selçuklu mimarisinin bir arada yer aldığı Merkez Kampüsü, Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü (KTOTEK) içerisinde yer alan Ticaret ve Sanayi Meslek Yüksekokulu ile Akıllı Teknolojiler Merkezi, Konya Eğri-bayat'ta yer alan ve pilot yetiştiren Hava Parkı, KTO Karatay Üniversitesi'ni fiziksel açıdan diğer üniversitelerden farklı kılıyor.

ONLINE YA DA SINIF ORTAMINDA EĞİTİM BİR ARADA İçinde bulunulan pandemi sürecinden önce 2019 yılı sonlarında Dijital Dönüşüm Projesi'ni başlatan KTO Karatay Üniversitesi, öğrenci odaklı düşünen, toplam kalite anlayışını her alana yaymayı hedefleyen, yönetim süreçlerinde geleneksel olandan ziyade katılımcı ve yönetişimi tercih eden, üniversite çalışanları arasında daha güçlü bir iletişim ağı sağlamayı amaçlayan bir yaklaşım benimsiyor. Koronavirüs salgını ne-

deniyle üniversitelerde eğitime araverilen dönemde, uzaktan eğitim kapasitesi konusunda oldukça güçlü bir altyapıya sahip olan KTO Karatay Üniversitesi, yıllardır faaliyette

olan uzaktan öğretim süreci kapsamını genişletilerek, bir hafta gibi kısa bir zamanda uygulamaya geçmiştir. Bu sayede KTO Karataylı öğrenciler, salgının ilk anından itibaren eğitim ve sosyal aktivitelerle buluşmaya devam edebilme fırsatına sahip olmuş. 2020-2021 akademik yılında öğrenci, akademisyen ve idari personelin tamamına en sağlıklı ortamı oluşturma önceliğiyle hareket eden KTO Karatay Üniversitesi, insan hareketliliğini en aza indiren, online ve sınıf ortamında eğitim imkânının bir arada sunulduğu Karatay Hibrit eğitim modelini geliştirmiş. Bu sistemde derslerin tamamı uzaktan eğitimle canlı (senkron) olarak verilirken, sosyal mesafe kurallarına uygun bir şekilde düzenlenen sınıflarda öğrenci sayısında yoğunluk olmamak şartı ile yüz yüze eğitim de eş zamanlı yürütülmüştür."

Basın mensupları KTO Karatay Üniversitesi Kampüsü'ndeki geziden sonra Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde yer alan iştirakleri gezdi. Burada Basın mensuplarına ilgili kuruluşların yetkilileri tarafından bilgilendirme yapıldı.

“ÜRETİCİLERİN AKILLI TEKNOLOJİLİ MAKİNELER ÜRETEBİLMESİNİ İSTİYORUZ

KTO Akıllı Teknoloji Merkezi Müdürü Barış Nesimioğlu gezide basın mensuplarına bilgi verdi. Nesimioğlu şunları söyledi; “Akıllı Teknolojiler Merkezi Projesi Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin eş finansmanında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Rekabetçi Sektörler başlığı altında yaklaşık 5 milyon Euro Fonlamaya hak kazanmış bir projedir. Biz bu proje kapsamında bölgedeki tarım makinaları üreticilerinin akıllı teknolojiye yeni makineler üretebilme konusunda onlara destek olmayı hedefliyoruz. Böylece onları uluslararası arenada daha rekabetçi hale getirmeyi ümit ediyoruz.”

“KONYA'DA SANAYİ ALANINA İLK KONUMLANDIRILMIŞ OKULUZ”

KTO Karatay Üniversitesi Ticaret ve Sanayi Meslek Yüksekokulu Müdürü Yasemin Savaş ise Konya'da sanayi alanına ilk konumlandırılan okul olduklarını belirterek şunları söyledi; “Meslek Yüksek Okulumuz, Sanayi-Üniversite işbirliğini geliştirmek amacıyla sanayi bölgesinde konumlandırılmıştır. Okulumuzda 4 tane program ile eğitim vermeye çalışıyoruz. Dış Ticaret, Mekatronik, Bilgisayar Programcılığı ve Sivil Havacılık Kabin Hizmet-

leri olarak. Aynı zamanda okulumuz bünyesinde bulunan laboratuvarlarımız var. Şuan Meslek Yüksek Okulu kapsamında MEVKA Desteği ile projemiz sürüyor. Konya'da sanayi alanına ilk konumlandırılmış okulumuz.”

FİRMALARIN İHTİYAÇLARINI KARŞILAYAN BİR EĞİTİM MERKEZİ HALİNE GELDİK

Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde yer alan KTO Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü Durmuş Akdoğan'da Mesleki Eğitim Merkezi hakkında bilgi verdi. Akdoğan şöyle dedi “MEB ile bir protokol imzalandı ve bu protokol çerçevesinde ilimizde mesleki eğitim okullarının yanı sıra istihdama yönelik olarak firmaların ihtiyaçlarını karşılayan bir eğitim merkezi haline geldik. Bugüne kadar 173 öğretmen arkadaşımıza çeşitli eğitimler verdik”

Ayrıca, Model Fabrika'yı ziyaret eden Basın mensuplarına Konya Model Fabrika Direktörü Ayhan Tufan Ayan tarafından bilgi verildi. Tufan şunları söyledi; “Model Fabrikamız operasyonel verimliliği artırmayı amaçlayan bir laboratuvarıdır. İmalat sanayindeki KOBİ'lerimizin rekabet güçlerini artırmak, istihdam kapasitelerini geliştirmek ve verimliliklerini artırmak amaçtır” diye konuştu. Son olarak basın mensupları Eğri-bayat'taki KTO Karatay Üniversitesi Hava Parkı'nda incelemelerde bulundu.

Gezi sırasında Basın mensuplarına bilgi veren KTO Karatay Üniversitesi Pilotaj Eğitim Müdürü Süleyman Doğan şunları söyledi; “KTO Karatay Üniversitesi Pilotaj Bölümünde Türkiye'de ki en iyi eğitimler yapmaktadır. Karatay Üniversitesi Pilotaj Bölümü 2 yıl önce kuruldu. Sivil Havacılığın Uygulama Akademisi olarak kullanılıyor. Türkiye'de başka üniversitelerin yapmamış olduğu Planör eğitimimiz var. Öğrencilerimize 4 yıllık bir eğitim veriyoruz. Türkiye'de birçok ilki başlatan bir kuruluşuz. Uçakların bakımlarını dahi yapmaya yetkili bir kuruluşuz. Eğitim kadromuzda çok sağlam Türkiye'nin en iyi eğitimcileri ile çalışıyoruz.”

“AK PARTİ MİLLETVEKİLİ SORGUN MECLİSE KONUK OLDU”

Konya Ticaret Odası Ağustos ayı Meclis Toplantısı dijital ortamda gerçekleştirildi. Meclis Başkanı Ahmet Arıcı'nın yönettiği toplantıya AK Parti Konya Milletvekili Ahmet Sorgun konuk olarak katıldı.

Meclis üyelerine hitap eden Ak Parti Konya Milletvekili Ahmet Sorgun Konya'nın pandemi sürecine rağmen ekonomisini yükseltmeyi başardığını söyledi. Konya'nın ihracatta Türkiye ortalaması üzerinde rakamlara ulaşarak büyük bir başarı elde ettiğini belirten Sorgun, bu başarının elde edilmesinde katkısı olan tüm tüccar ve sanayicilere teşekkür etti. Sorgun Ticaret Odası'nın meclisiyle, üyeleriyle Konya için hizmet üretmeye devam ettiğini belirterek tüm oda camiasına başarılar diledi. Konuşmasının ardından Sorgun meclis üyelerinin sorularını cevaplandırdı.

Gündemdeki maddelerin görüşülmesinin ardından KTO Başkanı Selçuk ÖZTÜRK ekonomik ve sosyal konuları değerlendirdi.

Başkan Öztürk Ağustos ayı meclis toplantısındaki konuşmasında şu ifadelerle yer verdi: “İkinci çeyrekte güçlü baz etkisi ile küresel ekonomide büyüme dinamiklerindeki yükseliş trendi, üçüncü çeyrekte birlikte baz etkisinin azalması ve delta varyantının çok güçlü seyretmesi nedeniyle, yılın ikinci yarısından itibaren yavaşlama olasılığını artırıyor. Diğer taraftan global piyasalarda son dönemdeki gelişmeler, başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere bir çok ekonomiyi etkilemeye devam ediyor. ABD ekonomisinde hızlı toparlanma ile birlikte, FED'in aylık 120 milyar dolarlık varlık alımlarının azaltılmasına ilişkin açıklamalar, küresel piyasalarda risk algısını artırdı. Muhtemeldir ki çok yakın bir zamanda ABD ekonomisinde başlayacak varlık alımları azaltımı, gelişmekte olan ülke para birimlerinde risk al-

gısını arttıracaktır. Ülkemizde; Temmuz ayında beklentilerin üzerinde bir enflasyon artışı ortaya çıkarken, yıllık enflasyon tüketici fiyatlarında yüzde 18,95 yurt içi üretici fiyatlarında yüzde 44,92 oldu. Enflasyon ekonominin en önemli gündem maddesi olmaya devam ederken, Temmuz ayında enerji ve gıda itişli fiyat artışları enflasyon eğilimlerini bozmaya devam ediyor. Özellikle ÜFE'nin % 45 seviyelerine yükselmesi üzerinde durulması gereken önemli bir nokta. ÜFE'deki artış daha çok, emtia fiyatları ve enerji fiyatlarından kaynaklanırken, maliyet enflasyonu baskısının devam ettiğini de gösteriyor. Son dönemde girdi fiyatları bütün dünyada enflasyonu tetikleyen önemli bir olgu. Bunu giderek artan önemli bir risk olarak görmekteyiz. Sanayi üretimi endeksinde baz etkisinin ortadan kalkmasına rağmen ivmelenmenin devam etmesi oldukça önemli. Ekonominin arz tarafı bu aylarda güçlü kalmaya devam ediyor. Diğer taraftan, üçer aylık rakamlara baktığımızda bir önceki çeyreğe göre artış hızında bir düşüş görülmekte ve bu gelecek aylarda sanayi üretiminde artış hızının düşmesine işaret etmektedir. Öncü göstergeler ikinci çeyrekte büyümeyi yukarı çekerken, 2 çeyrekte %20'nin üzerinde bir büyüme, yıl genelinde ise % 8'in üzerinde bir büyü-

me rakamına ulaşmamız muhtemel gibi gözüküyor.”

Konya'nın ekonomik verilerini değerlendiren Öztürk “TİM'in açıkladığı verilere göre ilimizin Temmuz ayı ihracat rakamı 210 milyon 761 bin 969 Dolar olarak gerçekleşmiştir. Konya'nın il bazında ihracatı 2020 yılının aynı ayına göre % 8,69 oranında arttı. 2021 yılı yedi aylık ihracat rakamımız 1 milyar 685 milyon dolar oldu. 2021 yılı yedi aylık rakamı, 2020 yılı yedi aylık rakamı göre % 44,11 artış göstermiştir. Diğer önemli bir veri de son on iki aylık ihracat rakamımız 2,7 milyar dolara ulaşmıştır. İhracatımızın hızlı yükselişi hedeflerimizde ilerlediğimizi göstermektedir. 2021 yılının Ocak-Temmuz döneminde Konya'da kurulan şirket sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 22,7 artarak 1.353 olmuştur. Aynı dönemde gerçek kişi ticaret işletmesi de yüzde 9,9 artarak 454 olmuştur. Ocak-Temmuz döneminde kapanan şirket rakamı ise yüzde 21 oranında azalma kaydetmiştir. İstihdam verilerine baktığımızda ise SGK verilerine göre Mayıs 2021'de sigortalı çalışanların sayısı Türkiye genelinde 15 milyon 854 bin, Konya'da ise 345 bin olmuştur. Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 1 milyon 934 bin, Konya'da 43 bin artmıştır.”

KONYALILAR 15 TEMMUZ'UN YIL DÖNÜMÜ'NDE Mevlana Meydanı'ndan Buluştu

15 Temmuz hain darbe girişimi-ne karşı Türk milletinin kahramanca karşı koyuşunun 5'inci yıl dönümünde binlerce Konyalı ellerinde Türk bayraklarıyla Mevlana Meydanı'nda toplandı. Vatan için canını feda eden şehitlerimizin ve kahraman gazilerimizin anıldığı gecede Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın millete sesleniş dev ekrandan takip edildi.

15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü etkinlikleri kapsamında düzenlenen program, şehitlerimiz için Kur'an-ı Kerim okunmasıyla başladı. "Türkiye Geçilmez" temalı sinevizyon gösteriminin izlenmesiyle devam eden programda daha sonra Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın millete sesleniş konuşması dev ekrandan takip edildi.

ŞEHİTLERİMİZ BU MİLLETE KEFEN BİÇENLERE HAK ETTİKLERİ DERSİ VERDİ

15 Temmuz'da şehitlerin bu millete kefen biçenlere hak ettikleri dersi verdiklerini ifade eden Cumhurbaş-

kanı Erdoğan, peygamberlikten sonraki en şerefli makama ulaşan şehitlere vefa borcumuzu geride bıraktıkları emanetlerine sahip çıkarak ödemenin gayreti içinde olacaklarını söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Hakka tapın milletimizin istiklal aşkı, hür yaşamış bayrağımızın nazlı dalgalanışı, yurdumuzun üzerinde ebediyen inleyecek ezanlarımızın sesi şahidimiz olsun ki, ülkemize ve milletimize yapılan ihaneti asla unutmayacağız. Bu

alçaklığın hesabını, yakaladığımız tespit ettiğimiz tüm hainlerden sorduk, sormaya devam edeceğiz." dedi.

HAKSIZLIĞA KARŞI DİRENE MİLLETİMİZİN FERDİ OLMAKTAN GURUR DUYUYORUM

Daha sonra meydandaki Konyalılara hitap eden Konya Valisi Vahdettin Özkan, "15 Temmuz'un seney-i devriyesinde milletimizin yek vücut halinde birlik beraberlik içinde hain darbelerinin, işgalcilerin karşısında göstermiş olduğu direncin daim olduğunu

görmekten büyük mutluluk duyuyorum. Annelerimiz, bacılarımız, kız kardeşlerimiz, gençlerimiz haksızlık karşısında her zaman olduğu gibi bugün de feda-i can etme noktasında kararlılık içindedir. Bu vesileyle memleketin birliği bütünlüğü için bayrak için, ezan için, Kur'an için canının feda etmiş bütün şehitlerimizin manevi huzurunda tazimle eğiliyoruz. Yine bu uğurda gazi olmuş bütün kardeşlerimizi de muhabbetle selamlıyoruz." şeklinde konuştu.

DAHA GÜÇLÜ BİR TÜRKİYE İÇİN YÜRÜMEYE DEVAM EDECEĞİZ

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kararlığı sayesinde Türkiye'nin bugün her zamankinden çok daha güçlü bir ülke haline geldiğini vurgulayarak, "Bugün kimliğimizle, inancımızla dünyanın her yerinde kendimizi ispat etmiş bir ülke olarak dünya lideriyle birlikte artık Türkiye bir dünya ülkesi haline geldi. Eğer darbeler istediklerini başarmış olsaydı bugün Türkiye mahkum olmuş, bağımsızlığı esaret altına girmiş ve başka ülkelerin dış güçlerin bağımlısı haline gelmiş bir ülke olacaktı. Elhamdülillah buna fırsat vermedik. Bundan sonra da vermeyeceğiz." diye konuştu.

15 TEMMUZ GECESİ BİR ASRA BEDEL BİR GECEYDİ

AK Parti Konya Milletvekili Ahmet Sorgun, "Çok değil daha 5 yıl önce bu meydan yine böyle ayaktaydı. Bir gece ki ama ne gece, bir asra bedel bir geceydi. Evvel-i asrın ihanetiydi. Aldatıcılar bu milleti Allah ile aldatmış-

tı. Ama Allah ile aldatanların sonu herkesin malumu. Ama sonu da Elhamdülillah asrın zaferi olan bir gece oldu. Ne söylesek 251 şehidimiz gibi ifade edemeyiz. Ne söylesek Ömer Halisdemir kadar ifade edemeyiz. Allah bir daha bu millete 15 Temmuzları göstermesin." dedi.

LİDERİ HAK YOLDA OLAN BİR MİLLETİN SIRTINI ASLA YERE GELMEZ

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, devlet içinde uzun yıllar sinsice örgütlenen FETÖ'nün, 5 yıl önce devleti ele geçirmek için hain bir darbe girişimi ile düğmeye bastığını, Türkiye tarihinin en alçak, en acımasız ve en kalş saldırısı sonrası 251 vatandaşın şehadet şerbeti içtiğini, 2 binin üzerinde vatandaşın ise gazilik payesi ile onurlandığını hatırlatarak, vatanın bölünmez bütünlüğü uğruna canlarını feda eden şehitlerimize rahmet, kahraman gazilerimize sağlık ve uzun ömürler diledi.

Başkan Altay coşkulu kalabalığa hitabını şu sözlerle sürdürdü: "O gece 80 milyonun kalbi birlikte attı. Milletimizin genci yaşlısı, kadını erke-

ği; ülkesi, bayrağı, bağımsızlığı sözü konusu olduğunda birer kahramana dönüşeceğini bir kez daha ispat etti. Tüm dünya, 'Bir millet istemediği hiçbir güç ona esaret gömleği giydirmez' hakikatini aziz milletimizden tekrar öğrendi. Gecenin sonunda dostlarımız sevindi, düşmanlarımız kahroldu. Ebeden kahrolsunlar inşallah. Lideri hak yolda olan bir milletin sırtını asla yere gelmez. 15 Temmuz gecesinin de iki büyük kahramanı var: Biri liderimiz Recep Tayyip Erdoğan, diğeri siz aziz milletimiz. Allah hepimizden razı olsun."

BU VATAN SİZE MİNNETTAR

Konya iş dünyası adına söz alan Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Küçükü de, "FETÖ'nün ihanetinin beşinci yılı. Bu ihaneti püskürtmek için karşısında canını siper eden şehitlerimize rahmetle, şükranla anıyorum, gazilerimize Rabbimden şifalar diliyorum. Bu vatan size minnettar. Hepimiz o karanlık geceyi aydınlığa çevirmek için mücadele ettik. Geleceğimizi ipotek altına almak için silahını bize çeviren, bizim tankımızı yine bizim üzerimize süren hainlere karşı direnen kahramanlarımıza minnettarız." cümlelerini kullandı.

15 Temmuz Gazisi İbrahim Özen'in darbe gecesinde yaşadıklarını anlatmasının ardından program şiir dinletisiyle devam etti.

Bekir Develi'nin gerçekleştirdiği söyleşiden sonra Arslanbek Sultanbekov ve Orhan Hakalmaz kahramanlık türküleri seslendirdi.

Programda 15 Temmuz'u anlatan filmler duygulu anlar yaşatırken, saatler 00.13'ü gösterdiğinde sela okundu. Program, yapılan dualarla tamamlanırken, demokrasi nöbeti sabaha kadar devam etti.

TOBB TÜRKİYE SEKTÖR MECLİSLERİ İstişare Toplantısı'nda Bakan Muş ile Buluştu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, asgari ücret desteği konusunda yasal mevzuatın hala tamamlanmadığını belirterek, "Bu konunun daha fazla gecikmeden sonuçlanmasını bekliyoruz." dedi.

TOBB Türkiye Sektör Meclisleri İstişare Toplantısı, Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla TOBB Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Hisarcıklıoğlu, buradaki konuşmasında, sektör meclislerinde her sektördeki en büyük 40 firmanın yer aldığı ve her mecliste o sektörle ilgili kamu kurumlarının da temsilcilerinin de bulunduğunu ifade etti.

Bu sayede sektör meclislerinin özel sektör ile kamu idaresini bir araya getirdiğini aktaran Hisarcıklıoğlu, sektör meclisi başkanlarının ve üyelerin yaptıkları çalışmalarla sektörel sıkıntıların çözülmesini sağladıklarını dile getirdi.

Bir haftadan beri toplantı için kapsamlı bir çalışma yapıldığını dile getiren Hisarcıklıoğlu, "Her sektörde en çok öne çıkan sorunlar ve bunla-

rın çözümüne yönelik öneriler bir araya getirildi. Bunların hepsini, ilgili kurumlara bazında da tasnif edip ileticeğiz. İnanıyorum ki arkadaşlarımızın bu değerli çalışmalarıyla, kamu-özel sektör iş birliğine yeni bir ivme kazandıracak, ekonominin büyümesine destek vereceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

Hisarcıklıoğlu, bazı taleplerini şöyle sıraladı: "Asgari ücret desteği konusunda yasal mevzuat hala tamamlanmadı ve uygulama başlamadı. Bu

konunun daha fazla gecikmeden sonuçlanmasını bekliyoruz. Ticaret sicilde, şube tescil giderleri yeni şirket kurmaktan daha pahalı hale geldi ve büyük bir mali külfete dönüştü. Burada indirmeye gitmeye ihtiyaç var. Ham madde tedarikinde sorunlar yaşanıyor. İhracat taahhüt kapamaları ve dahilde işleme izin belgeleri için ilave süre verilmesine ihtiyaç var, zira pandeminin etkileri hala devam ediyor. Gümrük işlemlerinde özellikle fazla mesai ücretleri önemli bir gidere dö-

nüştü ve ihracatçılarımıza çok olumsuz yansıyor, bu konuda bir düzenleme gerekiyor. AB Yeşil Mutabakatı'na yönelik olarak, kamu ve özel sektör birlikte çalışarak, ortak politika belirlenmesine ihtiyaç duyuluyor."

Bakan Muş: "Cari açığın orta vadede ülkemizin gündeminden düşeceğine inanıyoruz"

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, toplantının geçen 15 yılda ülke ekonomisine büyük katkı sağladığına işaret ederek, yapmış oldukları birçok çalışmada başta TOBB üyeleri olmak üzere iş dünyasının temsilcileriyle istişareye önem verdiklerini ve bu istişareyi gelecek dönemde de sürdüreceklerini ifade etti.

Türkiye'de hızlı, kolay, bürokratik külfetlerden arındırılmış, güvenli ve sürdürülebilir ticaret ortamı tesis etmeyi hedeflediklerini dile getiren Muş, "Bugün burada ekonomimizde çarkların daha hızlı dönmesi ve üretilen katma değer artması için sektör temsilcilerimizin görüş ve önerilerini duymayı bir hayli önemsiyorum." dedi.

İhracatın ve yatırımların katkısıyla gerçekleşen büyümenin gelecek kuşakların daha müreffeh bir ülkede yaşamasını mümkün kılacağını anlatan Muş, ülkede uzun yıllar, büyümeyle birlikte, önemli gündem maddelerinden birinin de cari açık meselesi olduğunu söyledi.

Cari açığın önemli oranda enerji ihtalatıyla ilgili olduğunu kaydeden Muş, bu anlamda Karadeniz'de çok önemli keşifler yapıldığını hatırlattı.

Bakan Muş, "Önümüzdeki dönemde başka müjdelerin de geleceğini öngörüyoruz. Buradaki kaynakların ekonomimize kazandırılmasıyla, katma değerli ihracat ve yatırımların desteklediği büyümemizle birlikte düşünüldüğünde cari açığın da orta vadede ülkemizin gündeminden düşeceğine inanıyoruz. İnşallah attığımız adımlarla göreceksiniz ki gelecek nesillerin gündeminde Türkiye'nin cari açık problemi olmayacak. Biz bu cari

açık sorunun Türkiye'nin gündeminden çıkarmış olacağız."

Türkiye ekonomisinin dünyayla tam bir entegrasyon içerisinde olduğunu dile getiren Muş, ülkede ticaretin güvenilir, hızlı ve kolay bir şekilde yapıldığı ekonomik yapının mevcut olduğunu belirtti.

Bakan Muş, iş dünyasının görüş ve önerilerini çok önemsediklerini vurgulayarak, "Ben, Ticaret Bakanı olarak, sizlerin sorunlarını çözmek için elimden gelen her şeyi yapmaya hazırım. Hangi sektörün ne sorunu varsa bunları teker teker tespit ediyoruz ve çözüm için hızlı şekilde adım atıyoruz." diye konuştu.

Üretim ve ihracata yönelik verecekleri teşviklerde çok hassas olacaklarını kaydeden Muş, "Amacımız yatırımcımızın, girişimcimizin önünü açmak, daha çok üretim daha çok ihracat daha çok istihdam sağlamak ve üretken bir Türkiye oluşturmaktır. Bu amaca ulaşmak için iş dünyamızla el ele, omuz omuza mücadele edeceğiz." ifadelerini kullandı.

Standardizasyonda Farkındalık Oluşturmak Hepimizin Ortak Hedefi ve Çalışma Konusu Olmalıdır

TSE, standardizasyon konusunun önemine dikkat çekmek ve katılımcılarını konu hakkında bilgilendirmek hedefiyle "Standartlara Yön Ver!" farkındalık kampanyası kapsamında düzenlediği bilgilendirme seminerleri dizisine devam ediyor. İlki 30 Haziran'da Ankara'da düzenlenen bilgilendirme seminerlerinin ikincisi Konya'da gerçekleştirildi.

Seminere Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Başkanı Prof. Dr. Adem Şahin, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk ve çok sayıda davetli katıldı.

TSE'nin, 2012 yılından beri de ülke adına Avrupa Standardizasyon Kuruluşları olan Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN) ve Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi'nin (CENELEC) tam üyesi olduğunu dile getiren Prof. Dr. Adem Şahin, "TSE, bahsettiğim uluslararası kuruluşlara üyeliği gereği standardizasyon faaliyetlerini uluslararası prensipler çerçevesinde tarafsız ve şeffaf biçimde yürütmektedir. Ahilik Teşkilatı, Bursa, İstanbul ve Edirne İhtisab Kanunnameleri gibi tarihindeki köklü geleneklerinden güç alarak hizmet veren enstitümüzün temel misyonları

arasında ürün ve hizmet güvenliğini sağlamak da yer almaktadır. Enstitümüz; standardizasyon çalışmalarıyla üreticilere ürünlerinin ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğu için rehberlik etmektedir. Belgelendirme çalışmaları ve TSE marka sistemiyle ise tüketicilere standartlara uygun, kaliteli ve güvenilir ürünler sunulmasının teminatı olmaktadır.

"Standardizasyon konularında bir farkındalık oluşturmak hepimizin ortak bir hedefi ve çalışma konusu olmalıdır"

Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk de tüm Türkiye'de standardizasyon konularında farkındalık oluşturmak amacıyla gerçekleştirilen "Standartlara Yön Ver" seminerlerinin ikincisinin Konya'da düzenlenmesinden duyduğu mutluluğu ifade ederek, "Ulusal standardizasyon kuruluşumuz olarak TSE'nin ülkemizdeki pek çok sektörden paydaşlarının küresel gündemi takip ederek ilerlemesini ve bu şekilde sağlanan ekonomik büyüme ile uluslararası pazarda etkinliği artıracak ulusal ve uluslararası standartların paydaşlarca geliştirilmesi için gereken koşulları oluşturmaya yönelik hedeflerini izlemekte ve desteklemekteyiz. Ancak bu şekilde ürettiğimiz ürünlere katma değer oluşturarak ihracat potansiyelimizi artıracığımızın farkındayız. Ülkemizde özellikle standartların kullanımının artırılması, standardizasyon konularında bir farkındalık oluşturmak ve dijital dönüşüm çağı içerisinde olduğumuz şu günlerde ülkemizi bu yarışta ön safalarda yer almasını sağlamak hepimizin ortak bir hedefi ve çalışma konusu olmalıdır. Bu yolda birlikte ve paydaşlarımızın katkı ve katılımları ile ortaya koyduğumuz hedef ve vizyon çerçevesinde yürümemiz gerekmektedir" dedi.

İŞ DÜNYASINDAN AŞI ÇAĞRISI

"Sevdiklerimizi korumak için aşı olmamız şart"

Türkiye-Avrupa Birliği (AB) Karma İstişare Komitesi (KİK) Türkiye kanadını oluşturan; HAK-İŞ, MEMUR-SEN, TESK, TÜRK-İŞ, TİSK, Türkiye KAMU-SEN, TOBB ve TZOB, ortak açıklama ile koronavirüse karşı aşılama çağrısı yaptı.

Ortak açıklama şöyle:
"Bizler Türkiye'nin, işçi, çiftçi, işveren, memur, esnaf, tüccar, sanayici ve üreticilerini temsil eden sendikalar ve meslek örgütleri. Son zamanlarda korona virüs kaynaklı vaka sayıları yeniden tedirgin edici seviyeye ulaşmıştır. Tedbirli olmazsak salgını durdurmak çok daha uzun sürebilir. Geçen sene bilinmeyen bir düşmana karşı savaş veriyorduk. Hastalığın etkilerini bilmiyor, tedavi yöntemleri hakkında çok sınırlı bilgilerle hareket ediyorduk. Bilim insanlarının özverili çalışmaları sayesinde tedavi yöntemleri geliştirildi. Salgını sona erdirebilecek en büyük umut olan aşı devreye girdi. Aşıların kullanıma girmesi salgınla mücadelede en büyük faktördür. Salgına karşı önlem almak, aşı olmak bireysel duyarlılık olduğu kadar aynı zamanda bir toplumsal sorumluluktur. Eğitim, iş ve sosyal hayatın sektöre uğramaması için aşı olmazsa olmaz gereklilik haline gelmiştir. Zira henüz toplumsal bağışıklığı elde etmiş değiliz. En az iki doz aşı olmadan da bağışıklık elde edilemiyor. Şu an aktif vakalarımızın ve hastanelerde yatan hastalarımızın çok büyük kısmı aşısı tamamlanmamış kişilerden oluşuyor. Kısıtlama günlerine geri dönmeyi istemiyoruz. Dolayısıyla birinci önceliğimiz, tüm vatandaşlarımızın sorumlu bireyler olarak tedbirlerini alması ve aşı olarak topluma karşı ödevini yerine getirmesidir. Sevdiklerimizi korumak için aşı olmamız şart. 50 yaş üzeri vatandaşlarımızı bir an evvel 3. doz aşılama olmaya, iki doz aşı olmamış vatandaşlarımızı da ikinci aşılama yaptırmaya davet ediyoruz.

Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ)
Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN)
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)
Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ)
Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)
Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu (Türkiye KAMU-SEN)
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB)"

KONYA TİCARET ODASI YÖNETİMİNDEN Konya İş Dünyası ile Birliktelik Vurgusu

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, Meclis Başkanı Ahmet Arıcı, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Hasan Hüseyin Karapınar, Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Fahrettin Doğru ile Yönetim Kurulu Üyeleri Metin Sağlam, Ramazan Erkuş, Murat Çankırlı, Ahmet Keresteci, Fahreddin Özkul ve Mehmet Çakır ile birlikte Konya iş dünyasını temsil eden kurumları ziyaret ettiler.

KTO Heyeti; MÜSİAD Konya Şubesi Genel Kurulu'nda Başkanlığına seçilen M. Hilmi Kağnıcı, KOMÜT Başkanı Adem Bulut, Konya Barosu seçimlerinde yeniden Başkanlığına seçilen Av. Mustafa Aladağ, ASKON Konya Şubesinin 9. Olağan Genel Kurulu'nda yeniden Başkanlığına seçilen

Atilla Sinacı, Konya Gazeteciler Cemiyeti'nde yeniden Başkanlığına seçilen Sefa Özdemir, DERSİAD Konya Şubesi Başkanı Musa Özkan, TUMSİAD Konya Şubesi Başkanı Ahmet Serçe, KONTİMDER'in 4. Olağan Genel Kurulu'nda yeniden Başkanlığına seçilen Gökhan Küçük, Konya STK Platformu Başkanlığına görevine başlayan Prof. Dr. Önder Kutlu, GİV Konya Şubesi Başkanı Fatih Ceylan ve TAR-

MAKBİR Başkanı Şenol Önal'ı ziyaret etti.

İşadamları dernekleri, mesleki birlikler ve STK'larla yapılan görüşmelerde, zorlu salgın sürecine rağmen büyük gayret gösteren özel sektör için yapılacak ortak çalışmalarını değerlendirildi. Konya ekonomisindeki gelişmelerin konuşulduğu ziyaretlerde reel sektörün talep ve önerilerini istişare edildi.

MEVKA İLE PROTOKOL İMZALANDI

KTO yönetimi MEVKA Genel Sekreteri İhsan Bostancı'yı ziyaret etti. Ziyaret kapsamında KTO-TEK bünyesinde Model Fabrika ve Dış Ticaret Merkezi'nden hizmet alan firmaların MEVKA teknik destek programından faydalanmasına yönelik protokol imzalandı.

KONYA EMNİYET MÜDÜRÜ'NE ZİYARET

KTO Heyeti, Konya İl Emniyet Müdürü Engin Dinç'i ziyaret ederek hayırlı olsun dileklerini ilettiler.

KOP BAŞKANINA ZİYARET

oda yönetimi, KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığına görevine başlayan M. Sami Şahin'e hayırlı olsun ziyareti gerçekleştirdi. Ziyarette KTO ve KOP İdaresi arasında gerçekleştirilen projeler ile ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

KONYA ŞEHİT AİLELERİ DERNEĞİ'NDEN BAŞKAN ÖZTÜRK'E ZİYARET

Konya Şehit Aileleri Derneği Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'ü ziyaret etti.

Şehit Aileleri Derneği Başkanı Recep Pekdemir, dernek yönetimi ve şehit yakınlarını makamında ağırlayan Başkan Öztürk, bu vatan için canını çekinmeden feda eden tüm şehitlerimize ve onların ailelerine minnet duyduklarını, ayrıca şehit ailelerini ağırlamaktan onur duyduklarını ifade etti. Şehit Aileleri Derneği Başkanı Recep Pekdemir de Şehit Aileleri Derneği'nin kuruluşundan yılından bu yana maddi ve manevi desteğini esirgemeyen kişi, kurum ve kuruluşlara teşekkür ettiklerini, bu çerçevede ziyaretlerde bulduklarını belirterek Başkan Öztürk'e teşekkür plaketi takdim etti.

MEVLANA KALKINMA AJANSI İLE BÖLGE ÜNİVERSİTELERİ ARASINDA, Teknogirişim Dersleri İşbirliği Protokolü

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordine edilmesinde Konya-Karaman Bölgesi'nde çalışmalarını sürdüren Mevlana Kalkınma Ajansı, bölgede yer alan üniversitelerle "Teknogirişim Derslerinin Verilmesine Yönelik İşbirliği Protokolü" imzaladı.

Selçuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Metin Aksoy, Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cem

Zorlu, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Namık Ak, Konya Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Babür Özçelik, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade, Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cumhur Çökmüş ve Mevlana Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri İhsan Bostancı tarafından imzalanan iş birliği pro-

tokolü, düzenlenen tören ile yürürlüğe girdi. Protokol, girişimcilik konusunda farkındalık oluşturulması, yatırıma dönüşme ve ticarileşme potansiyeli olan proje fikirlerinin geliştirilmesi ve kurumlar arasında iş birliği sağlanmasını, ayrıca girişimci adaylarının ve yatırımcıların bir araya getirilmesinin desteklemesini öngörüyor.

TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI "Üretimde Yapısal Dönüşüm" Çağrısı Bilgilendirme Webinarı Yapıldı

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Konya Ticaret Odası ve Akkaş Group işbirliği "Üretimde Yapısal Dönüşüm Çağrısı" konulu webinar toplantısı 2 Temmuz'da yapıldı.

Webinar oturumunun açılışını Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Fahrettin Doğru yaptı. Doğru, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'nın Türkiye'de katma değerli üretimin artırılması amacıyla, Bakanlık ve bağlı kuruluşları tarafından sağlanan destek ve teşviklerin tek pencereden yönetilerek orta-yüksek ve yüksek teknoloji seviyeli sektörlerle yoğunlaştırılmasına yönelik özel bir programı olduğunu söyledi. Başvuru süreci hakkında detaylı bilgiler de veren Doğru, kesin başvuru ve değerlendirme süreçlerine dair detaylı bilgileri de aktardı.

Webinar'da T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Program Yönetimi Daire Başkanı Hakan Erten, Hamle Programı Sunumu, AKKAŞ Group Yönetim Kurulu Başkanı Erkan Akkaş Proje Hazırlama Aşamasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar konusunda bilgi verdi.

Daha sonra programa dair mevzuat kapsamında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (385 ve 388/B Maddeleri), Yatırımlarda Devlet Yar-

dımları Hakkında Karar (3305), Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar (9495), Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği, Öncelikli Ürün Listesi Tebliği ve Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Bağımsız Değerlendirme Uygulama Usul ve Esasları Genelgesi konularına değinildi.

Program tanıtım toplantısında ürün seçiminde kullanılan parametreler ve çağrı sürecine dair detaylı bilgiler verildi.

Çağrı kapsamında yer alacak sektör ve ürünler ile çağrı takvimi program portalında (www.hamle.gov.tr) duyuru-

lulduğu ve duyurulmaya devam edeceği de bildirildi.

Program kapsamında aşağıdaki Ar-Ge harcamalarının KOBİ'ler için %75'i, diğer firmalar için %60'ı karşılanabileceği anlatıldı. Bu giderler de personel giderleri, proje personeline ait seyahat giderleri, alet, teçhizat, yazılım ve yayın giderleri, malzeme ve sarf giderleri, yurtiçi ve yurtdışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alım giderleri, üniversiteler ve diğer AR-GE kurum ve kuruluşlarına yaptırılan AR-Ge hizmet alım giderleri, destek personeli, elektrik, gaz, su, bakım-onarım, haberleşme gibi genel proje giderleri olarak açıklandı.

KONYA'NIN İHRACATI AĞUSTOS'TA YÜZDE 65 ARTTI

Ağustos ayında 258 milyon dolara ihracat yapan Konya, ilk 8 ayda 1 milyar 943 milyon dolar ihracat yaptı. Konya'nın son on ki aylık ihracatı da 2,8 milyar dolar oldu. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Konya Ağustos'ta ulaştığı yüksek ihracat artış oranı ile Türkiye'nin ihracatını yükselten iller arasında yer almaya devam ediyor. Bu başarıyla şehrimize gurur yaşatan tüm müteşebbislerimizi ve çalışanlarımızı tebrik ediyorum" dedi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Ağustos ayı ve ilk 8 aylık ihracat rakamlarını açıkladı.

Ağustos ayında Türkiye'nin ihracatı, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 51,8 artışla 18 milyar 912 milyon dolar oldu. Yılın ilk 8 ayında ise, ihracatı yüzde 37 artışla 140 milyar 237 milyon dolara ulaştı. TİM'in açıklamış olduğu verilere göre Konya'nın Ağustos ayı ihracat rakamı yüzde 64,98 artarak 258 milyon 316 bin 443 olarak gerçekleşti. Bu rakama göre Konya il bazında Ağustos ayında Türkiye ihracatından yüzde 1,49 pay alarak en fazla ihracat yapan 10. il oldu. Konya'nın 2021 yılı ilk 8 aylık ihracat rakamı da 1 milyar 943 milyon USD olarak gerçekleşti. 2021 yılı ilk 8 aylık rakamı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 46,51 artış gösterdi. Son 12 aylık ihracat rakamımız 2,8 milyar doları aştı.

İhracat rakamlarını değerlendiren Konya Ticaret Odası Başkanı Sel-

çuk Öztürk: "Ağustos ayında ihracatını yüzde 65 oranında artıran şehrimiz yılın ilk sekiz ayında da yüzde 46,5 artarak 2 milyar dolar barajına ulaşmıştır. İlk sekiz ayda yakalanan bu başarı Türkiye'nin 2021'de 200 milyar dolar barajını aşma hedefine

en fazla katkı sağlayan iller arasında Konya'nın yer almasını sağlayacaktır. Bu başarıyla şehrimize gurur yaşatan tüm müteşebbislerimizi ve çalışanlarımızı tebrik ediyorum, başarılarının artarak devamını diliyorum" dedi.

İŞTİRAKLERİMİZDEN HABERLER

KTO Karatay Üniversitesi
Havacılık Eğitimi ve
İktisadi İşletmesi

KTO Karatay
Üniversitesi

KTO Model
Fabrika

Dış Ticaret
Merkezi

KTO Eğitim ve Sağlık
Vakfı

KTO FUAR
Şubesi

Mesleki Eğitim
Merkezi

Akıllı Teknolojiler
Merkezi

AKILLI
TEKNOLOJİLER
MERKEZİ

DÜNYANIN EN HIZLI BÜYÜYEN SEKTÖRÜNDE YERİNİZİ ALMAK İÇİN KTO KARATAYLI OLUN

KONYA TİCARET ODASI (KTO) KARATAY ÜNİVERSİTESİ, İKİ FARKLI DİSİPLİNİ BİR ARAYA GETİREREK SİGORTACILIK VE SOSYAL GÜVENLİK BÖLÜMÜNÜ ÜLKEMİZE KAZANDIRMIŞTIR. VERİLEN NİTELİKLİ EĞİTİMLER İLE FARK YARATAN VE ÖRNEK OLAN KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ SİGORTACILIK VE SOSYAL GÜVENLİK BÖLÜMÜ, SEKTÖR DANIŞMANLIĞI PROJESİ VE ÇİFT ANADAL PROGRAMLARI İLE NİŞ BİR BÖLÜM OLMA ÖZELLİĞİNİ KORUMAKTADIR.

EKONOMİNİN STRATEJİK ÇIKIŞ NOKTASI: İSLAM İKTİSADI VE FİNANS

UZMAN EĞİTİM KADROSU, ÖZGÜN EĞİTİM MODELİ, ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZEYDE YÜRÜTÜLEN AKADEMİK ÇALIŞMALAR VE ORGANİZASYONLAR İLE KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ İSLAM İKTİSADI VE FİNANS BÖLÜMÜ, ALANA VE SEKTÖRE NİTELİKLİ İNSAN GÜCÜ YETİŞTİRİYOR.

COVID-19 süreci, kapitalist ekonomik düzenin kırılgan yapısını bir kez daha tüm dünyaya göstermiştir. Bir sağlık krizinin yeryüzündeki tüm kazanç ve emek modellerini etkileyerek sosyal-ekonomik bir krize dönüşmesinin temel nedeni, sağlam ve dayanıklı olmayan bir iktisadi ve sosyal düzendir. İnsani ve ahlaki karakteriyle, faizi ve sömürüyü reddeden yapıyla İslam iktisadi krizden çıkışın anahtarıdır. Tüm insanların asgari değil, temel refah düzeyine çıkabilmesi, İslam iktisadının emeğin istismarını önleyen faiz yasağı, karşılıksız borçlandırma, kalkınmayı hedefleyen zekât ve benzeri yardımlaşma biçimleri, insanın merkezde olduğu iş hayatı ve toplumsal adaleti sağlamaya yönelik uygulamaları ile mümkündür.

2000'li yılların başında İslami finans kurumlarının ülkemizde sektörden

aldıkları pay yüzde 2 seviyelerindeyken, bu oran bugün yaklaşık yüzde 6,5 seviyelerine yükselmiştir. 2005 yılında 10 milyar lira aktif büyüklüğe sahip katılım finans kurumları, 2020 yılı mart ayı itibarıyla 319 milyar liraya ulaşmıştır. Araştırmalar ülkemizdeki katılım finans potansiyelinin yaklaşık yüzde 25 seviyelerinde olduğunu göstermektedir.

KTO Karatay Üniversitesi İslam İktisadi Alanında İnsan Kaynağı Yetiştiriyor
Dijital Çağın Dijital Üniversitesi mot-

tosuyla KTO Karatay Üniversitesi, sektörü ve çağın gerekliliklerini yakından takip etmekte, sektörle gerçekleştirdiği işişareler neticesinde yeni programları hayata geçirmektedir. Türkiye'de 2016 yılında "İslam İktisadi ve Finans" Bölümünü lisans düzeyinde açan ilk üniversite olan KTO Karatay Üniversitesi, İslami finans alanında yetişmiş insan kaynağı açığını gidermeyi amaçlamaktadır. İslam İktisadi ve Finans Bölümünde disiplinler arası bir yaklaşımla 4 yıllık lisans eğitimi vererek, öğrencilere alanda gerekli bilgileri kazandırmayı hedeflenmektedir. KTO Karatay Üniversitesi'nde İslam iktisadi, İslami finans ve katılım bankacılığı alanında ortaya çıkabilecek çok boyutlu problemleri ulusal, küresel bakış açısı ile tespit eden, sürdürülebilir çözümler üretebilen ve yeni modeller oluşturabilen uzmanlar yetiştirilmektedir.

KÖKLERİNİ GÖKLERE TAŞIYAN ÜNİVERSİTE: KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ

GÜÇLÜ VE DENEYİMLİ AKADEMİK KADROSUYLA ULUSLARARASI STANDARTLARDA PİLOT YETİŞTİREN VE VERDİĞİ EĞİTİMLE HAVACILIK SEKTÖRÜNDE BAŞARILARA İMZA ATAN KONYA TİCARET ODASI (KTO) KARATAY ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE'DE İLK OLARAK BİR ÜNİVERSİTEYE ÖZGÜ HAVA PARKI İLE BU BAŞARISINI TAÇLANDIRIYOR.

"Türkiye'nin Coğrafi Konumu Hava Yolu Taşımacılığında Büyük Önem Taşıyor"

Gücünü misyonundan ve 20.000'i aşkın üyesi ile Konya Ticaret Odası'ndan alan Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi, üniversite-sektör iş birliği ile sektörün beşerî taleplerine cevap verebilme noktasında fark oluşturuyor. Pilotaj Bölümü Eğitim Müdürü Süleyman Doğan; Türkiye'deki havacılık sektörünü değerlendirerek, "Küresel olarak istikrarlı bir şekilde büyüyen ve dünya ekonomisi açısından vazgeçilmez bir konumda olan havayolu taşımacılığı, bilhassa son yıllarda, ülkemizde dünyadaki gelişiminden çok daha hızlı bir şekilde büyüyor. Özellikle Asya ve Avrupa arasında yer alan ülkemiz hava sahasının stratejik konumu ve ekonomik gücü her geçen gün önem kazanıyor." dedi.

"Dünya Havacılık Sektörüne, Uluslararası Standartlarda Eğitim Almış Pilotlar KTO Karatay'da Yetiştiriyor"

Havacılık sektöründe donanımlı ve nitelikli pilot eksikliğine vurgu yapan Doğan, "Uluslararası havacılık sektöründe yaşanan gelişmeler sonucu özel havacılık şirketlerinin artması, beraberinde hava ulaşımındaki nitelikli personel ihtiyacını getirdi. Havacılık sektöründeki bu gelişmeler, uluslararası standartlarda pilot ihtiyacını ön plana çıkarıyor. Bu kapsamda üniversitemizde Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu bünyesinde Pilotaj Bölümünü açarak ilk öğrencilerimizi geçtiğimiz yıl aldık. Bu yıl da yeni pilot adaylarımızı bekliyoruz. Türki-

ye'nin en iyi Pilotaj Bölümünün KTO Karatay Üniversitesi çatısı altında olması ve uluslararası düzeyde lisans eğitimi vermesi hem öğrencilerimiz hem Konya hem de Türkiye için ayrı bir öneme sahip. İnanıyoruz ki havacılıkta, dünyadaki en önemli ilk 3 üniversiteden biri olacağız." şeklinde konuştu.

"Kendi Planör, Uçak ve Hava Pistine Sahip Tek Üniversite; KTO Karatay Üniversitesi"

Pilotaj Bölümü Eğitim Müdürü Süleyman Doğan, KTO Karatay Üniversitesi bünyesinde yer alan Pilotaj Bölümünün ayrıcalıklarına değinerek, "Türkiye'nin en deneyimli uçuş ve bakım ekibine sahip KTO Karatay Üniversitesi, kendi planör ve uçaklarıyla, kendi pisti ve bakım merkezinde pilot yetiştiren tek üniversite unvanını elinde bulunduruyor. Konya'da dünya çapında pilotların yetişmesi bizleri son derece gururlandırıyor." ifadelerine yer verdi.

"Türkiye'de İlk Kez Kullanılacak Parasütlü Eğitim Uçakları ile Öğrencilerimizin Güvenliğini Önemsiyoruz"

Planör uçuşlarını teknik açıdan ele alan Doğan, "Pilotaj bölümündeki uygulama eğitimleri Türkiye'de yalnızca KTO Karatay Üniversitesi'nde planör uçuşlarıyla başlıyor. Planör lisansına (SPL) sahip olan bir pilot aday, bir uçağa nispetle çok daha üst düzey beceri gerektiren planörü kullanarak, kumanda yeteneklerini geliştiriyor. Piste hangi irtifadan nasıl yaklaşacağını, mecburi inişlerde hızlı ve mükemmel karar verme yeteneklerini planör eğitimiyle kusursuzlaştırılıyor. Öğrencilerimiz anormal duruma yaklaşan veya giren uçağın hangi kumandalar ve koordineli kullanımla kurtarılacağını öğreniyor." dedi. Öğrencilerin güvenliğine de hat safhada önem verildiğine vurgu yapan Doğan, "Türkiye'de ilk kez kullanılan parasütlü eğitim uçakları ile yaşanabilecek olası kazaların önüne geçmeyi hedefliyoruz." şeklinde konuştu.

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI İLE AVRUPA BİRLİĞİ DESTEKLİ AKILLI TEKNOLOJİLER MERKEZİ

TÜRKİYE'NİN AKILLI TEKNOLOJİLER MERKEZİ'NE SAHİP TEK ÜNİVERSİTESİ OLAN KONYA TİCARET ODASI (KTO) KARATAY ÜNİVERSİTESİ YOĞUN AR-GE ODAKLI MÜHENDİSLİK EĞİTİMİ İLE İLKLERE İMZA ATMAYA DEVAM EDİYOR. AKILLI TEKNOLOJİLER MERKEZİ (AKİTEK) PROJE YÖNETİCİSİ DR. ÖĞR. ÜYESİ BARIŞ SAMİM NESİMİOĞLU, AKİTEK HAKKINDA ÖNEMLİ AÇIKLAMALARDA BULUNDU.

Konya'nın, tarım makineleri alanında Türkiye'de öncü iller arasında olması dolayısıyla, Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi akademisyenleri tarafından yapılan talep analizi çalışmaları sonuç buldu. Akıllı Teknolojiler Merkezi projesinin başlangıcının talep analizi noktasında yoğunlaştığını söyleyen Dr. Öğr. Üyesi Barış Samim Nesimioğlu, "Dünya Bankası'nın verilerine göre 1970 yılından bu yana dünya nüfusu 2 katına çıkmıştır. Ancak ekilebilir arazilerde artış bu oranla paralel olmamakla beraber sadece %25 artış göstermiştir. Yani, birim tarım alanıyla daha fazla insanı doyurmak zorunda olduğumuz gerçeğiyle yüzleşmekteyiz." açıklamalarına yer vererek bu konunun çözüm yolları hakkında da bilgilendirmeler yaptı.

Proje Yöneticisi Dr. Öğr. Üyesi Barış Samim Nesimioğlu, konvansiyonel yani klasik tarım anlayışını terk edip yenilikçi teknolojiler ortaya koymanın önemini vurgulayarak; "Günümüzdeki birim tarım alanından daha fazla verimlilik alma amacını hedefleyen tarım platformu, Tarım 4.0 olarak adlandırılıyor. Bunun temelleri 1990'lı yılların sonunda uydu pozisyonlama sistemlerinin sivil halka açılmasıyla hassas tarım olarak başlamış, bugün ise bu durum Tarım 4.0 terimi ile ifade edilmektedir. Dolayısıyla sektördeki trend giderek akıllı tarım makinelerine olan ihtiyacı artırmıştır. Bu teknolojiler sayesinde geliştirdiğimiz

projenin; birim alandan tarımdaki verimliliği artırarak ekilebilir alanlarımızdan daha fazla mahsul elde etme, onları daha verimli kullanma, girdi maliyetlerini azaltma ve daha sürdürülebilir tarım ortaya koyma konusunda uzun vadede çok yönlü etkileri olacaktır." ifadelerine yer verdi.

Avrupa Birliği'nden 5 Milyon Euro Fon Desteği Alan Proje "AKİTEK"

Akıllı Teknolojiler Merkezi'nin kurulma sürecinden bahseden Dr. Öğr. Üyesi Barış Samim Nesimioğlu, "Akıllı teknolojilerle donatılmış tarım ekipmanları üretimindeki eksilikleri tespit edip, bunların hepsine tek tek çözüm önerisi hazırladık. Bu çözüm önerilerimiz ile Konya'yı muazzam bir merkez kazandırma projesine dönüştürmeyi hedefleyerek Avrupa Birliği'ne ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na sunduk ve Sanayi ve Teknoloji

Bakanlığı otoritesinde yürütülen Rekabetçi Sektörler Programı altında bu projeye yaklaşık 5 milyon Euro tutarında bir fon almaya hak kazandık." şeklinde konuştu.

AKİTEK'ten İki Ayrı Yetenek: "Prototipleme ve Doğrulama"

AKİTEK Proje Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Barış Samim Nesimioğlu, merkezin bilhassa prototipleme ölçüm ve test anlamında yeteneğinin çok yüksek seviyede olduğunu vurgulayarak; "Merkezimizde prototipleme yeteneğimizi, mekanik ve elektronik prototipleme olarak 2 alt kategoriye ayırabiliriz. Mekanik prototipleme yeteneklerimiz çerçevesinde, gerçeği ile birebir mekanik özellikleri sergileyebilen fakat çok farklı malzemelerden oluşan hem plastik hem metal baskı üretebileceğimiz teknolojik 3 boyutlu yazıcılarımız mevcuttur. Elektronik prototipleme alanında ise

fikirden prototiplemeye uzanan elektronik baskı devre gerçekleştirebileceğimiz tüm cihazlarımız bulunmaktadır." dedi.

Hassas ölçüm cihazlarının önemi de değinen Dr. Öğr. Üyesi Nesimioğlu, "Test, ölçüm ve doğrulama kısmında ise daha ziyade elektronik yeteneklerimiz ön plana çıkıyor. Burada, hassas ölçüm cihazlarımız, 50 GHz frekansına çıkabilen sinyal spektrum analizörümüz ve vektör network analizörümüz bulunmaktadır. Aynı zamanda da elektronik bazı ekipmanların elektro-manyetik testlerini yapabileceğimiz bir yankısız odamız vardır." sözlerine yer verdi.

Türkiye'de Tek: AKİTEK

Dr. Öğr. Üyesi Barış Samim Nesimioğlu, "Türkiye'de, saydığımız yetenekleri teker teker icra eden az sayıda kıymetli merkez bulunmasına rağmen, bir AR-GE projesinde ihtiyaçlar dahilinde bütüncül olarak tüm bu prototipleme, test ve doğrulama hizmetlerini bir arada sunan başka merkez yok. Dolayısıyla KTO Karatay Üniversitesi olarak Akıllı Teknolojiler Merkezi'nde öncelikle Konya Bölgesine daha sonra ise tüm Türkiye'ye birden çok bileşenin bir arada bulunduğu etkileşimli bir merkez vadediyoruz. Amacımız, ulusal çapta bilinen ve Türkiye'de belli birtakım işler başararak mantalitesini oturmuş, AR-GE denince akla gelen merkezlerden

birisi olmak. Daha uzun vadede ise odağı çerçevesinde uluslararası projeler yürüterek Türkiye dışında da akla gelen öncü bir merkez olmayı hedefliyoruz." şeklinde konuştu.

AKİTEK'in Kapısı Tüm Üretim Endüstrisine Açık

Akıllı Teknolojiler Merkezi'nin finansal sürdürülebilirliğini sağlayarak büyümeyi gaye edindiğini belirten Dr. Öğr. Üyesi Nesimioğlu; "Yapacak çok şeyimiz var. İlki belli başarılar elde edip sürdürülebilirliğimiz sağlamak. Sonrasında ise yeteneklerimizi arttırmak büyük önem taşıyor. Talebe bağlı olarak ya cihazlarımızın sayısını arttıracakız ya da bu taleplere istinaden ekipman parkımızı sürekli geliştirme gayreti içerisinde olacağız. Akıllı Teknolojiler Merkezi'nin temel noktası tarım makineleri gibi gözüke se de kapımız tüm üretim endüstrisi-

ne açık. Biz tarım makineleri alanında bir AR-GE merkezinden fazlası olacağız. Tarım makinelerini dönüştürmek, tarım 4.0 ile alakalı ekipman üretmek konusunda farklı bir çağ açmak için bu merkezi kurduk. Fakat diğer üretim kollarında faaliyet gösteren üreticilerimizin de AR-GE projelerinde onların çözüm ortağı ve hizmet sağlayıcısı olacağız. Başka bir ihtiyaçları olduğunda sonuna kadar yanlarında olmak için azami gayret sarf edeceğiz." diyerek bütün sektöre güvence verdi.

"AR-GE Deneyimi ile Mezun Olmuş Öğrenciler Yetiştireceğiz"

Oluşturulacak istihdam ve mevcut üreticileri daha bilgili hale getirme konusunda da faaliyet göstereceklerini söyleyen Nesimioğlu, "Projemiz kapsamında hali hazırda sanayide çalışan beyaz ve mavi yakalı personelin akıllı teknolojiler hususunda daha bilgili hale gelmesi, önceliklerimiz arasında yer almaktadır. Mevcutta tarım makineleri üreticilerimizde çalışan mühendislerimize çok sayıda eğitim vermek çözüm kurgularımız arasındadır. Diğer yandan KTO Karatay Üniversitesi'nde AR-GE proje kültürünü bilen, akıllı tarım makineleri sektöründe çalışıp direkt çıktı verebilecek yetenekli öğrenciler yetiştirerek fark yaratacağız. Bilhassa lisansüstü eğitim alan öğrencilerimizin tezlerini burada kurgulayacağımız projelere mümkün mertebe entegre etmeyi planlıyoruz. Lisans son sınıf öğrencilerimizi de bu merkezle özdeşleşmiş projelerde çalıştırarak, sektöre hedef odaklı ve akıllı tarım makinelerinin geliştirildiği AR-GE projelerinde deneyimi olan insan kaynağı yetiştirmeye gayret edeceğiz. Nitelikli personel istihdamından tutun birlikte yapacağımız pilot projeler ile Konya'nın dünyadaki trendlere uygun akıllı teknolojilerle donatılmış tarım makineleri üretebilme yeteneğini artırmaya katkıda bulunacağız." ifadelerinde bulundu.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ'NDEN KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ'NE ZİYARET

Türk Standardları Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Adem ŞAHİN ve beraberindeki heyet KTOTEK'i ziyaret ederek Kampüsümüzde faaliyet gösteren birimlerimizin çalışmaları hakkında bilgi aldı.

ÖZEL EĞİTİM DERNEKLERİ FEDERASYONU'NDAN KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ'NE ZİYARET

Özel Eğitim Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Yunus KILIÇ ve beraberindeki heyet Kampüsümüzü ziyaret ederek KTO Mesleki Eğitim Merkezi'mizin faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NDEN KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ'NE ZİYARET

KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsünü ziyaret eden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü Cafer UZUNKAYA ve Konya İŞKUR İl Müdürü Emrah Keleş KTO Mesleki Eğitim Merkezi'ni gezerek çalışmalar ve faaliyetler hakkında bilgi aldı.

KOP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI'NDAN KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ'NE ZİYARET

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı Mahmut Sami ŞAHİN ve beraberindeki heyet KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsünü ziyaret ederek kampüsümüzde bulunan birimlerimiz ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

YAPI MALZEMELERİ SEMİNERİ KTO MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Mape Akademi ve KTO Mesleki Eğitim Merkezimiz işbirliği ile "Betonarme Yapılarda Onarım ve Güçlendirme" Seminerimiz Konya'da görev yapan akademisyenler, kamu ve özel sektörde çalışan inşaat mühendisleri ve mimarların katılımlarıyla gerçekleştirildi.

KAZAN VE BASINÇLI KAP SANAYİCİLERİ BİRLİĞİ DERNEĞİ İLE İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

Kazan ve Basınçlı Kap Sanayicileri Birliği Derneği Yönetim Kurulu KTOTEK'i ziyaret ederek Kampüsümüzde faaliyet gösteren birimlerimiz ve çalışmalarını hakkında bilgi aldı. Kazan Operatörlerinin eğitimi ve sınav faaliyetlerini yürütmeye yönelik karşılıklı işbirliği protokolü imzalandı.

TÜRKİYE'NİN ULUSAL YAPAY ZEKÂ STRATEJİSİ

Yapay Zekâ Nedir?

YZ; en genel haliyle, bir bilgisayarın veya bilgisayar kontrolündeki bir robotun çeşitli faaliyetleri zeki canlılara benzer şekilde yerine getirme kabiliyeti olarak tanımlanmaktadır. YZ terimi; dinamik ve belirsiz ortamlarda akıl yürütme, anlam keşfetme, genelleme veya geçmiş deneyimlerden öğrenme gibi insanlara özgü bilişsel kabiliyetlerle donatılmış sistemler için kullanılmaktadır.

YZ, başta büyük veri ve hesaplama olmak üzere diğer dijital teknolojiler ile sinir bilimden de beslenen bir disiplindir. YZ destekli sistemler, verinin barındırdığı özelliklerden ve örüntülerden öğrenen, bu doğrultuda güncellenebilen arama ve tahminleme yapabilen gelişmiş algoritmalar kullanmaktadır.

Yüksek başarımlı hesaplama, bulut bilişim ve nesnelerin interneti ile blokzincir teknolojilerinin son yıllarda hızla gelişmesi ve yaygınlaşması yeni YZ teknikleri ve uygulamalarının ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Benzer şekilde, dijital verinin işlenmesinde kullanılan büyük veri teknikleri sayesinde geniş veri kümeleri YZ uygulamaları tarafından kullanılabilir hâle getirilmektedir. Kuantum hesaplama teknolojisinin gelişimi ile birlikte çok daha karmaşık problemlerin YZ kullanılarak çözülebileceği söz konusu olacaktır. Bahsi geçen teknoloji alanlarında önümüzdeki yıllarda kaydedilecek gelişmelerin, YZ uygulama alanlarının genişlemesine ve bu alanlardaki performansın iyileştirilmesine yol açması beklenmektedir.

Diğer taraftan YZ; sinir bilimden faydalanmasına rağmen, isminin çağrıştırdığının aksine, işleyişi itibarıyla insan beyninin çalışma ve kavram oluşturma yapısına benzememektedir. Bu nedenle de YZ kavramı "dar kapsamlı", "genel" ve "süper" YZ olmak üzere üç seviyeye ayrılmıştır. YZ sistemlerinin çoklu görevleri insan benzeri tek bünyede gerçekleştirmesi henüz söz konusu değildir. YZ sistemleri rutin, işlemsel ve örneği olan analitik zekâyâ yönelik işlerde başarılı olabilirken; bunların tasarım, empati ve adaptasyon gerektiren duygusal zekâyâ yönelik ve yüksek belirsizlik içeren işlerde kullanımı çok kısıtlıdır.

Bu bağlamda, YZ'nin sınırları ile geleceğine yönelik kavramsal ve teknik tartışmalar da devam etmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı iş birliğinde ve ilgili tüm paydaşların etkin katılımıyla hazırlanan "Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi 2021-2025"e ilişkin 2021/18 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 20/08/2021 tarihli ve 31574 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapay zekâ alanında ülkemizin ilk ulusal strateji belgesi olma özelliğini taşıyan Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi (UYZS) ile Türkiye, yapay zekâ (YZ) stratejisini yayımlayan ülkeler arasında yerini almıştır. Strateji, 6 stratejik öncelik etrafında tasarlanmıştır.

1. YZ Uzmanlarını Yetiştirmek ve Alanda İstihdamı Artırmak
2. Araştırma, Girişimcilik ve Yenilikçiliği Desteklemek
3. Kaliteli Veriye ve Teknik Altyapıya Erişim İmkânlarını Genişletmek
4. Sosyoekonomik Uyumunu Hızlandıracak Düzenlemeleri Yapmak
5. Uluslararası İş Birliklerini Güçlendirmek
6. Yapısal ve İşgücü Dönüşümünü Hızlandırmak

Bu stratejik öncelikler kapsamında 24 amaç ve 119 tedbir belirlenmiştir.

Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi (UYZS), On Birinci Kalkınma Planı ile Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programları doğrultusunda hazırlanmıştır. Strateji, 2021-2025 yılları arasında ülkemizin yapay zekâ (YZ) alanındaki çalışmalarını ortak bir zemine oturtacak tedbirleri ve bu tedbirleri hayata geçirmek üzere oluşturulacak yönetim mekanizmasını ortaya koymaktadır.

UYZS; 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda yer alan "Tedbir 473.1" gereğince, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı (CBDDO) ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (STB) tarafından hazırlanmıştır. UYZS; YZ alanının hızla gelişmesi, ülkemizin bu alandaki ilk ulusal stratejisi olması ve diğer ülkelerdeki stratejilerin de zaman içerisinde gelişim göstermesi nedeniyle özünde keşfedici bir yaklaşıma sahiptir. Bu bağlamda belirlenen stratejik öncelikler, amaçlar, tedbirler ve yönetim mekanizması; zaman içerisinde ülkemiz için ortaya çıkabilecek fırsat, risk ve belirsizliklere cevap verebilecek şekilde kurgulanmıştır.

UYZS hazırlıkları kapsamında; kamu kurumları ve üniversitelerin yanı sıra, özel sektör, Sivil Toplum Kuruluşu (STK) ve uluslararası organizasyon temsilcileri ile fiziki ve çevrim içi platformlarda görüşmeler yürütülmüş, çalıştaylar düzenlenmiş ve farklı disiplinlerdeki alan uzmanlarının değerlendirmeleri alınmıştır. Bu çerçevede, ekonomik ve sosyal yaşamda YZ ile ortaya çıkan paradigma değişiminin şekillendirdiği küresel eğilimler ile ülkemizin mevcut durumu ve kalkınma hedefleri de dikkate alınarak UYZS'ye nihai hali verilmiştir.

Bu doğrultuda UYZS'nin vizyonu; müreffeh bir Türkiye için çevik ve sürdürülebilir YZ ekosistemiyle küre-

sel ölçekte değer üretmek olarak belirlenmiştir. UYZS; bu vizyonu hayata geçirmek üzere hem ulusal politika ve ihtiyaçlar doğrultusunda hem de uluslararası kuruluşların YZ strateji önerileri dikkate alınarak, 6 stratejik öncelik etrafında tasarlanmıştır.

Bu stratejik öncelikler kapsamında 24 amaç ve 119 tedbir belirlenmiştir. Bu amaçlar ve tedbirler, uygulayıcı kurumların detaylarını belirleyeceği eylemlerin çerçevesini çizmektedir. UYZS'nin öncelikleri ile bu kapsamda belirlenen amaçlar ve tedbirler, ülkemizin "Dijital Türkiye" vizyonu ve "Millî Teknoloji Hamlesi" ile uyumlu olacak şekilde kurgulanmıştır.

YZ teknolojilerinin nüfuz alanı genişledikçe bireysel alışkanlıklar, iş yapış şekilleri, meslekler ve kurumsal yapılar üzerindeki uyum baskısı sosyoekonomik yapıda köklü bir dönüşümü tetiklemektedir. Her ne kadar bu dönüşümün başladığı ve hızlanarak devam edeceği son derece açık olsa da dönüşümün mevcut sosyal, kurumsal ve ekonomik yapılarla etkileşiminin nasıl ve ne hızda ilerleyeceği belirsizdir. Dolayısıyla, böylesi belirsizliklerin olduğu YZ alanında belirlenecek uzun vadeli bir ulusal stratejinin; deneyen, keşfeden, öğrenen ve bu doğrultuda kendisini sürekli olarak güncelleyen bir ekosistemin oluşturulmasına dayanması kaçınılmazdır. Ayrıca, Türkiye'nin sosyoekonomik

yapısını YZ alanındaki hızlı gelişmelere uyumlaştırmak için fırsatlardan istifade edebilecek ölçüde çevik hareket edebilmesi, diğer yandan karşılaşılabilecek riskleri yönetebilmesi gereklidir. Bu bağlamda, UYZS deneyen ve uygulayan bir nitelik taşımakta olup temelde sosyoekonomik yapıda dönüşümü yönetebilecek çevik ve sürdürülebilir bir ekosistem teşkil etmeyi ve bu ekosistemin işleyişindeki olası verimsizlikleri mümkün olduğunca azaltmayı amaçlamaktadır. Yukarıda bahsi geçen belirsizlikler ve yaşanan dinamik süreç nedeniyle, UYZS'nin uygulama dönemi boyunca; ihtiyaçların, imkânların ve fırsatların yeniden gözden geçirilmesi ve adımların bu doğrultuda şekillendirilmesi gerekecektir. Diğer ülkelerin de benzer ihtiyaçlarla strateji belgelerini süreç içerisinde güncelledikleri görülmektedir. Tüm bu sebeplerden dolayı; UYZS'de yer alan ortak kabul-ler ve bu kapsamda hazırlanması öngörülen rehberler, yaşayan ve sürekli gelişen bir referans mahiyetindedir. UYZS'de; kaliteli veri, ileri beceriler ve teknik altyapıdan oluşan yetkinlik alanları ile kurumlar arası ve kurum içi düzeyde yansımaları olacak stratejik uyum ve uçtan uca yönetime odaklanılmıştır. Hayata geçirilecek tedbirler sayesinde; kurumsal ve sektörel düzeyde YZ uygulamalarıyla veriden değer üretilmesi, YZ projelerinin etkin şekilde yürütülmesi ve bu çerçevede ülkemizin YZ ekosisteminin olgunluk seviyesinin yükseltilmesi hedeflenmektedir.

Bu ana odak ve hedefler doğrultusunda;

• Başta merkezî kamu kurumları olmak üzere; tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör ve üniversitelerde YZ alanında kurumsal yetkinlikleri geliştirmeye yönelik araştırmacı ve uygulayıcı istihdamı desteklenecektir. Mevcut çevrim içi platformlar da dâhil olmak üzere, eğitim içerikleri zenginleştirilerek YZ alanında istihdamın nitelik ve niceliğinin artırılmasına yönelik çalışma-

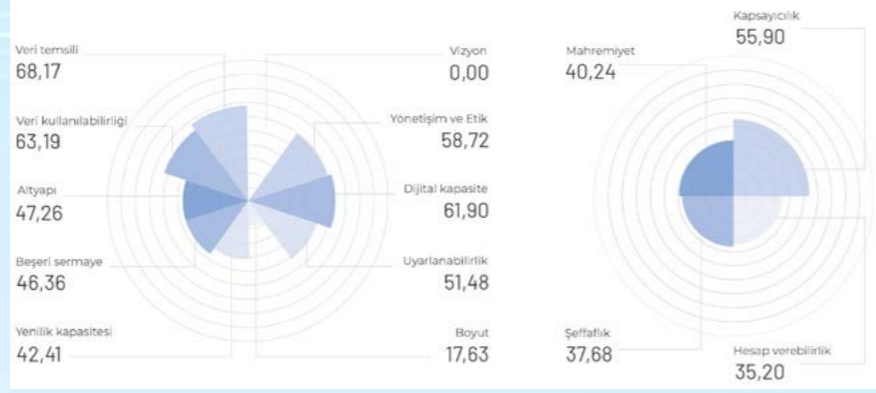

Şekil 1. Ulusal YZ Stratejisi Vizyonu ve Stratejik Öncelikleri

lar özel sektör, ilgili STK'ler ve üniversitelerle birlikte yürütülecektir. YZ alanında becerilerin geliştirilmesi için mesleki tanımlar ve yeterlilikler belirlenecektir. Üniversitelerde açılacak yeni lisans, lisansüstü ve destekleyici araştırma programları ile alana özel yetkinlikleri olan yeni mezun sayısı artırılacaktır. YZ alanında bilimsel üretkenliğin artırılmasına yönelik teşvikler iyileştirilecektir. Yükseköğretim öncesi gençlerin algoritmik ve kritik düşünme, etik ve YZ uygulamalarına yönelik eğitim alacakları tematik programlar yaygınlaştırılacaktır.

• YZ proje ve faaliyetleri için gerekli olan kaliteli veriye kolay erişim ile kurumlar arası ve sektörel güvenli veri paylaşımı konusunda idari, hukuki ve teknik boyutta çalışmalar yürütülecektir. Yüksek başarılı hesaplama, hazır platformlar, veri depolama, hızlı iletim ve güvenli paylaşımaya yönelik altyapılar için işletilmekte olan ve yeni kurulacak altyapılar sayesinde YZ ürün ve hizmetlerinin test ve uygulamaya geçirilme süreçleri iyileştirilecektir. Mevcut AR-GE merkezlerinin kapasitesi geliştirilecek; kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve üniversite iş birlikleri ön plana çıkarılarak ticarileştirme süreçleri hızlandırılacaktır. Açık Devlet Verisi Portalı ve Ulusal Veri Sözlüğü çalışmaları sayesinde kamu kurumlarında veri kalitesi artırılarak ve anonimleştirilmiş veri kümelerinin oluşturulması ve paylaşılması hızlandırılacaktır. Kamu kurumları arasında güvenli veri yönetişimini sağlayacak "Kamu Veri Alanı" kurulacaktır. Bu verilerden daha fazla değer üretmek üzere, kitle katılımını destekleyen ve açık kaynak ekosistemini geliştirici faaliyetler yürütülecektir.

• İdari ve hukuki düzenlemelerin YZ kaynaklı sosyoekonomik dönüşüme uyumunu sağlamak ve olası sonuçlarını önceden değerlendirebilmek üzere araştırmalar gerçekleştirilecektir. YZ uygulamalarının etik ve hukuki boyutlarını ele alan faaliyetler yü-

Şekil 2. Kamu Yönetimi YZ Hazır Olma Endeksi 2020'de Türkiye'nin Görünümü

rütülecek, uluslararası arenada bu alanda yürütülen çalışmalar takip edilecektir. Düzenleme deney alanı mekanizması oluşturularak geliştirme, test ve ticarileştirme süreçlerinde girişimlere kolaylıklar sağlanacaktır. Dönüşüm dinamiklerini daha iyi anlamak ve takip etmek üzere veri kapasitesi iyileştirilecektir.

• Uluslararası düzeyde yürütülmekte olan veri yönetişimi, güvenilir ve sorumlu YZ çalışmalarına ülkemizin aktif katılımı sağlanacaktır. Bunun yanı sıra, ülkemizde uluslararası projelerin başlatılması yönünde faaliyetler yürütülecek, uluslararası kuruluşlarla olan iş birlikleri desteklenecektir. Avrupa Birliği'nin çok yıllık finansal çerçeveleri ve bu kapsamdaki Birlik Programları başta olmak üzere sınır ötesi çağrılı projelere katılım teşvik edilecektir.

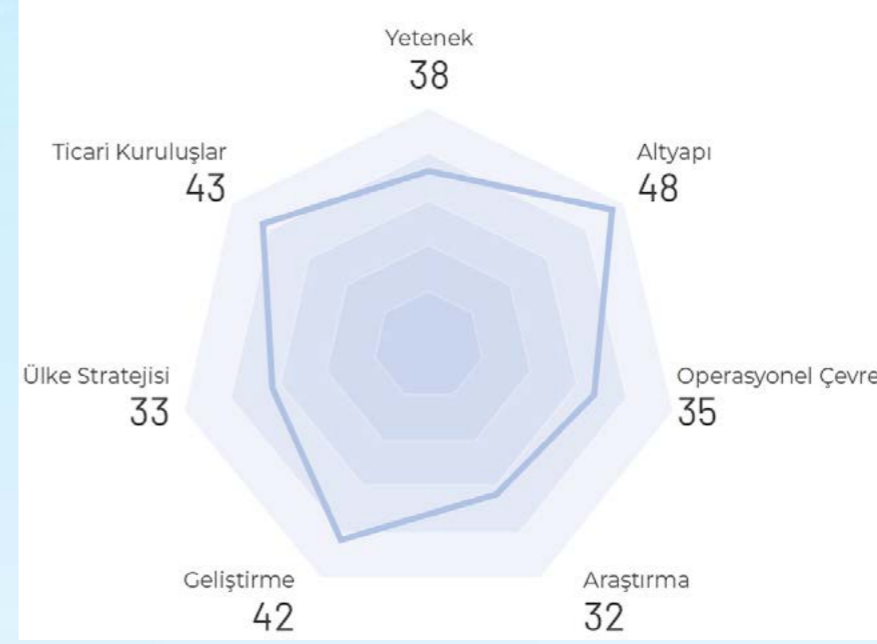
• Kamu kurumlarının ve özel sektör kuruluşlarının yapısal ve iş gücü dönüşümü YZ alanındaki gelişmeler doğrultusunda desteklenecektir. Yapısal dönüşümü hızlandırmak ve bu dönüşümü sağlıklı bir zeminde ilerletmek üzere YZ Olgunluk Modeli ve YZ Proje Yönetim Rehberi hazırlanacaktır. Servis olarak sunulacak Kamu YZ Platformu ile uygulama öncesi hazırlık süreci ve tecrübe aktarımı kolaylaştırılacaktır. Hem kamu kurumları hem de özel sektör için problem havuzlarının oluşturulması ve kullanım senaryolarının belirlenmesi sağlanacaktır. Uygulama geliştirme ve işletim sürecinde referans modellerin kullanımını teşvik etmek üzere

Güvenilir YZ Damgası yaklaşımı test edilecektir. YZ ile ortaya çıkan yeni meslekler de göz önüne alınarak sektörel iş birlikleri ile mevcut iş gücüne yönelik eğitim ve sertifikasyon programları yürütülecektir.

Yukarıda çerçevesi çizilen tedbirler kapsamında hayata geçirilecek eylem planları, CBDDO ve STB'nin koordinasyonunda, sorumlu kamu kurumları tarafından hazırlanacaktır. UYZS'nin uygulama döneminin sonu olan 2025 yılında ulaşılması öngörülen üst seviye hedefler aşağıdadır:

- YZ alanının GSYH'ye katkısı %5'e yükseltilecektir.
- YZ alanında istihdam 50.000 kişiye çıkarılacaktır.
- Merkezî ve yerel yönetim kamu kurum ve kuruluşlarında YZ alanında istihdam 1.000 kişiye çıkarılacaktır.
- YZ alanında lisansüstü düzeyde mezun sayısı 10.000 kişiye çıkarılacaktır.
- Yerel ekosistemin geliştirdiği YZ uygulamalarının kamu alımlarında önceliklendirilerek ticarileştirilmesi desteklenecektir.
- Uluslararası kuruluşların güvenilir ve sorumlu YZ ile sınır ötesi veri paylaşımı alanındaki düzenleme çalışmalarına ve standartlaşma süreçlerine aktif olarak katkı verilecektir.
- Uluslararası YZ endekslerindeki sıralamalarda Türkiye'nin ilk 20 ülke arasında yer alması sağlanacaktır.

Türkiye'de Mevcut Durum
Ülkemizin YZ ile ilgili küresel endekslerdeki görünümü incelenmiş, üst politika belgelerinde yer verilen

Şekil 3. Küresel YZ Endeksi 2019'da Türkiye'nin Görünümü

YZ politikaları ile bu alandaki kurumlar açısından genel bir değerlendirme yapılmış, belirlenen stratejik öncelik alanları çerçevesinde mevcut durum analiz edilmiştir.

STRATEJİK ÖNCELİK ALANLARI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'NİN MEVCUT DURUMU

YZ Uzmanları ve Alanda İstihdam
2020 yılı itibarıyla Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) sektörünün toplam istihdamı, 120 bini BİT alanındaki meslekler olmak üzere 260 bin kişi düzeyindedir. Diğer taraftan, merkezî ve yerel yönetimler dâhil kamu kurum ve kuruluşlarında BT alanında yaklaşık 10 bin kişi istihdam edilmektedir. Genel olarak tüm sektörlerde BİT ile ilgili meslekler değerlendirildiğinde ise yaklaşık 480 bin kişilik bir istihdam söz konusudur.iii Her ne kadar YZ alanında istihdam durumunun nicelik ve nitelik olarak hızla geliştiği değerlendiriliyor olsa da bu alanda mesleki sınıflandırmalar yeterli olmadığı için alana özel istihdam konusunda sağlıklı veri elde edilememektedir. Uygulama geliştirme yönelik YZ alanlarında çalışanların eğitim geçmişleri başta bilgisayar

mühendisliği olmak üzere, elektronik, yazılım ve mekatronik mühendisliği olabildiği gibi matematik, istatistik ve fizik alanları da olabilmektedir. Bununla birlikte, YZ alanında ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda YZ mühendisliği, robot eğitimi, veri dedektifi; hukuk, sosyoloji, etik, ekonomi gibi farklı meslek ve disiplinlerde uzmanlıkların da geliştiği görülmektedir. YZ alanındaki istihdamın büyüklüğü açısından mevcut olan bu belirsizlik sadece ülkemize has bir durum olmayıp bu alanda da-

ha sağlıklı veri oluşturmaya yönelik çalışmalar uluslararası düzeyde devam etmektedir.

Türkiye'de YZ Üst Politikası, Mevzuat ve Kurumlar

Aşağıda belirtilen sektörel/tematik strateji belgelerinde de YZ teknolojilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasıyla doğrudan veya dolaylı şekilde ilişkili çeşitli hususlara yer verilmiştir:

2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi

- AR-GE'de ekosistem anlayışı ve mükemmeliyet merkezlerinin hayata geçirilebilmesi amacıyla "Teknoloji geliştirme süreçlerinde AR-GE'nin üretim ve operasyonlar ile ilişkisi ve geleceği şekillendiren yazılım ve yapay zekâ teknolojisi geliştirme ortamları da dikkate alınarak yerinde AR-GE'ye uygulanan teşvik yapısının; fabrika alanları, üniversite laboratuvarları, ofisler ve atölyelerde yapılan çalışmalarını da kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi" hedeflenmektedir.

- Teknoloji tedarikçilerinin ve girişimlerinin kapasitelerinin artırılması ve geliştirilecek yeni ürün ve hizmetlerin ihtiyaç sahibi sanayicilerle buluşturulması amacıyla "henüz hazır olmayan ve sıfırdan yatırımın zaman gerektirdiği yapay zekâ ve makine öğrenmesi, robotik, nesnelerin interneti gibi yıkıcı teknolojilere hızlı giriş için uluslararası şirketler ile iş birliği

yapılacağı, gerektiğinde şirket veya teknoloji satın alma fırsatlarının değerlendirileceği ve buna uygun desteklerin oluşturulacağı” belirtilmiştir.

- “Türkiye'nin yıkıcı teknoloji alanlarından en az birinde, dünya lideri pazar payına veya marka değerine sahip en az 23 akıllı ürün çıkarması” hedeflenmektedir.

2023 Eğitim Vizyonu

- “Çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış ve bu donanımı insanlık hayrına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı, nitelikli, ahlaklı bireyler yetiştirmek” temel amaç olarak belirlenmiş ve “Türk Eğitim Sistemi'nde farklı aktör ve kurumların katılımıyla, dijital eğitim ve öğretim içeriği geliştirme ekosistemi oluşturulması” hedeflenmiştir.

2020-2023 Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı

- “Yapay zekâ, nesnelere interneti, blokzincir, 5G gibi hayatımızda yer edinen yeni nesil teknolojilerin güvenlik kriterlerinin, yakın gelecekteki

siber güvenlik planlamalarında öncelikli olarak yer alacağı” belirtilmiş ve “yapay zekânın ve blokzincir teknolojilerinin siber güvenlik için kullanım alanlarının belirlenmesi ve geliştirilecek yerli ve millî teknolojiler ile katma değer oluşturulması” amaçlanmıştır.

2020-2023 Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı

“Hayata Değer Katan Yaşanabilir ve Sürdürülebilir Şehirler” vizyonu doğrultusunda veriye dayalı olarak “şehirlerdeki problemlerin ve ihtiyaçların öngörülerek çözümler üretilmesi, şehircilik hizmetlerinin daha kaliteli ve hızlı bir şekilde sunumu ve böylece hizmetlerden memnuniyetin ve nihai hedef olarak yaşam kalitesinin artırılması” amaçlanmıştır.

2020-2023 Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri (AUS) Stratejisi Belgesi ve Eylem Planı

- “AUS bileşenlerini içeren IoT ağına kurulması, bu bileşenlerden toplanan verilerin büyük veri ortamında

saklanması ve analize uygun hâle getirilerek yapay zekâ, derin öğrenme, haberleşme ve benzeri alanlardaki yenilikçi teknolojiler kullanılarak ulaşım altyapısının optimize edilmesi” hedeflenmiştir.

KURUMSAL YAPILANMALAR

CBDDO Büyük Veri ve Yapay Zekâ Uygulamaları Dairesi Başkanlığı

2019 yılında yayımlanan 48 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 1 sayılı Kararname'ye eklenen maddeler ile CBDDO bünyesinde “Büyük Veri ve Yapay Zekâ Uygulamaları Dairesi Başkanlığı” kurulmuştur.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Millî Teknoloji Genel Müdürlüğü

2020 yılında 59 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile STB'nin görevleri arasına “Ekonomik etki düzeyi yüksek ve birden çok sektörde gelişimi hızlandırma potansiyeline sahip ileri teknolojiler ile büyük veri, yapay zekâ, siber güvenlik gibi kritik alanlarda bireylerin ve işletmelerin AR-GE ve üretim yetkinliklerinin artırılması amacıyla politika önerileri ve stratejiler oluşturmak, belirlenen politika ve stratejilerin uygulanmasını sağlamak, ilgili alanlarda AR-GE ve yatırım faaliyetlerini ve girişimleri desteklemek, ilgili alanlara ve desteklere dair düzenleme ve denetlemeler yapmak” bendi eklenmiştir. Bu çerçevede yürütülecek çalışmalar için gerekli kurumsal kapasitenin oluşturulması amacıyla da STB bünyesinde Millî Teknoloji Genel Müdürlüğü (MTGM) kurulmuştur.

TÜBİTAK Yapay Zekâ Enstitüsü

YZ teknolojilerinin yaygınlaştırılmasında katalizör olma hedefiyle TÜBİTAK Yapay Zekâ Enstitüsü; ekosistem ile etkileşimi güçlü, farklı yetkinlik seviyelerini bir araya getiren yeni bir iş birliği modeli üzerine inşa edilerek 2020 yılında kurulmuştur. Enstitü, sektörleri ve araştırma alanlarını yatay olarak kesen ve gelecek vaat eden bir teknoloji alanına doğrudan odaklı olarak kurulan ilk enstitü olma özelliğini taşımaktadır

Diğer Kurum ve Kuruluşlar
Ülkemizde bakanlıklar düzeyinde de YZ ile ilgili kurumsal yapılanmaların oluşturulduğu görülmektedir. Örneğin;

• Adalet Bakanlığı bünyesinde Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü altında, “Büyük Veri ve Yapay Zekâ Uygulamaları Şube Müdürlüğü”,

• Sağlık Bakanlığı bünyesinde Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Ulusal Projeler Yönetim Koordinatörlüğü altında “Yapay Zekâ ve Giyilebilir Teknolojiler Birimi”,

• Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde Muhabere ve Bilgi Sistem Dairesi Başkanlığı altında, “Süreç Yönetimi ve Yapay Zekâ Uygulamaları Şube Müdürlüğü” kurulmuştur.

Yerel yönetimler düzeyinde de kurumsal yapılanmalar söz konusudur. Örneğin, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bünyesinde “Yapay Zekâ Eğitim ve Araştırma Şube Müdürlüğü” kurulmuştur.

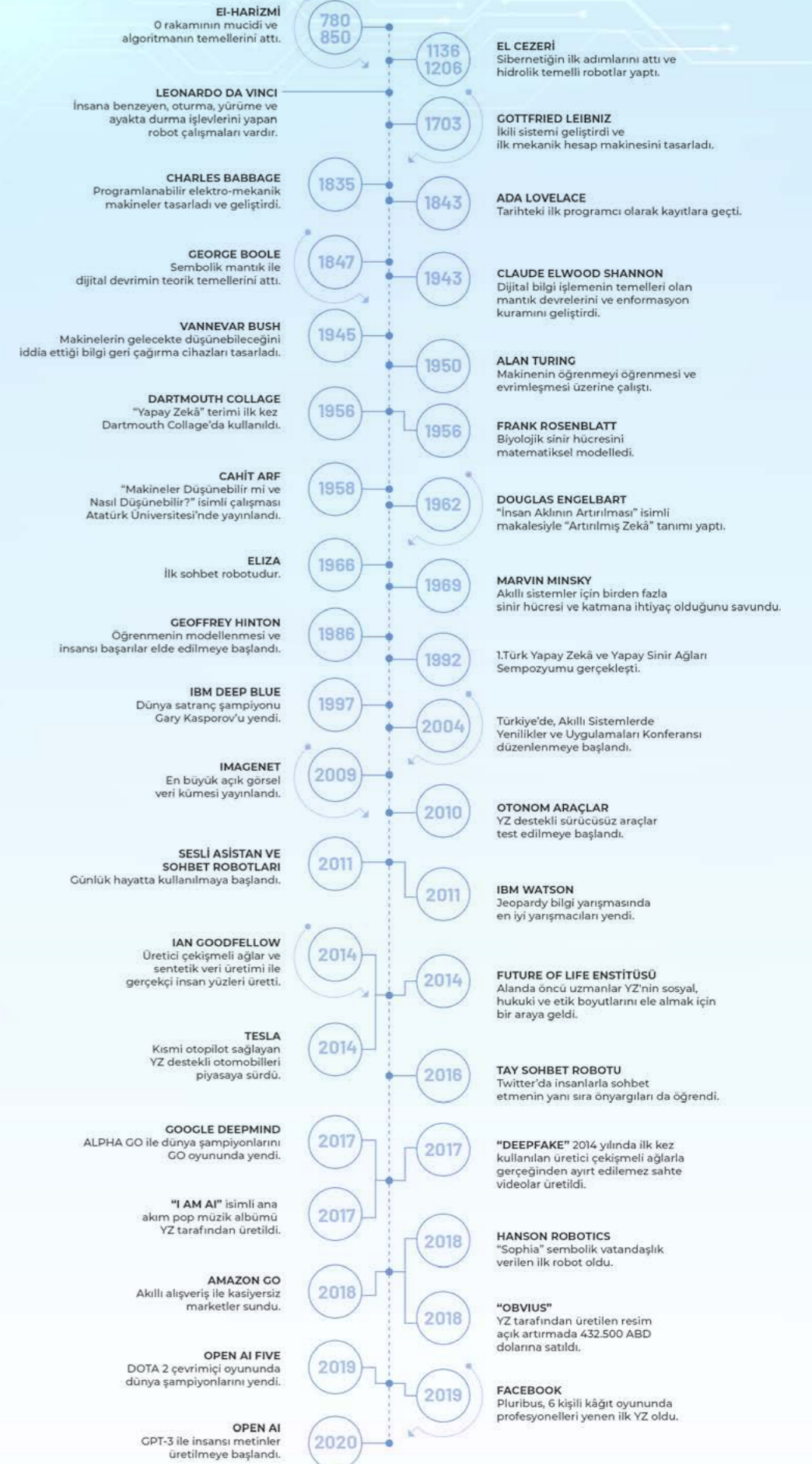
Müdürlüğün amacı bu alanda vatandaş bilinçlendirme ve dönük çalışma ve eğitimler düzenlemektir. Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı bünyesinde kurulan “Türkiye Sağlık Veri Araştırmaları ve Yapay Zekâ Uygulamaları Enstitüsü”; gereksiz tetkiklerin önlenerek tasarruf sağlanması, hızlı raporlama, tanı ve teşhis imkânının sağlanabilmesi konularında proje çağrılı çalışmalar yürütmeyi hedeflemektedir.

Kaynaklar:

- <https://cbddo.gov.tr/SharedFolderServer/Genel/File/TR-UlusalYZekaStratejisi2021-2025.pdf>

- <https://cbddo.gov.tr/uyzs>

Şekil 4. Yapay Zeka Alanının Kronolojik Özeti

Burçin KABAKCI
KTO Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2020

ve Listede Konya'nın Yeri

1. GİRİŞ

İstanbul Sanayi Odası tarafından bu yıl 53'üncüsü hazırlanan Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesi 2020 yılı verileri açıklanmıştır. Listenin ilk 10'unda yer alan firmalara bakıldığında sıralamanın bir önceki yıla göre tamamen değiştiği görülmektedir. 2020 yılında listenin ilk sırasında 578 milyon TL'lik üretimden satış rakamı ile Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş. firması yer alırken, ikinci sırada ise 578 milyon TL'lik üretimden satış rakamı ile Metal Matris San. ve Tic. A.Ş. yer almaktadır. RTM Tarım Kimya ise 571 milyon TL'lik üretimden satış rakamı ile listenin üçüncü sırasında yer almaktadır.

Listenin ilk sırasında yer alan Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş. 2019 yılında İSO 500'de 487. sırada yer almıştır. İkinci sırada yer alan Metal

İkinci 500'de En Fazla Yükselen İlk 10 Firma

2020	2019	Kuruluşlar	Değişim
56	498	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	442
70	490	Sarılar Dış Ticaret Ltd. Şti.	420
12	393	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	381
74	440	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	366
83	407	Batısöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş.	324
159	459	Fistaş Fantazi İplik San. ve Tic. A.Ş.	300
128	413	Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	285
143	388	Mondi Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	245
107	347	Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. A.Ş.	240
136	371	Hascevher Metal San. ve Tic. A.Ş.	235

2020 yılında "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde yer alan ilk 10 firma şunlardır:

Türkiye Sıra	2020	2019	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda/ Kamu	Üretimden Satışlar Net (milyon TL)
1	-	-	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	İstanbul Sanayi Odası	578.896.621
2	103	-	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri Sanayi Odası	578.871.834
3	97	-	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Konya Sanayi Odası	571.472.746
4	72	-	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	571.249.292
5	60	-	Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Aydın Sanayi Odası	570.935.916
6	126	-	Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul Sanayi Odası	570.025.928
7	-	-	Kangal Termik Sant. Elek. Üretim A.Ş.	Sivas Ticaret ve Sanayi Odası	569.401.801
8	70	-	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul Sanayi Odası	566.014.388
9	-	-	-	İstanbul Sanayi Odası	-
10	27	-	Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası	563.908.295

Matris San. ve Tic. A.Ş. 2019 yılında İSO İkinci 500'de 103. sırada yer alırken, üçüncü sırada yer alan RTM Tarım ise 97. sırada yer almıştır.

2019 yılında listenin ilk üç sırasına bakıldığında 482 milyon TL'lik üretimden satış rakamı ile Panasonic Life Solutions ilk sırada yer alırken, 482 milyon TL'lik üretimden satış rakamı ile Kervan Gıda ikinci sırada yer almıştır. 481 milyon TL'lik üretimden satış rakamı ile AKA Otomotiv listenin üçüncü sırasında yer almıştır.

(-) Ana tabloda sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir. Bu yıl bilgilerini açıklamayan ve/veya İSO 500'den İSO İkinci 500'e gerileyen kuruluşların bir önceki yıl sıralama bilgileri de (-) işaretiyle gösterilmektedir.

2. RAKAMLARLA TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2020

2020 yılında İSO İkinci 500'de bir önceki yıla göre en fazla yükselen fir-

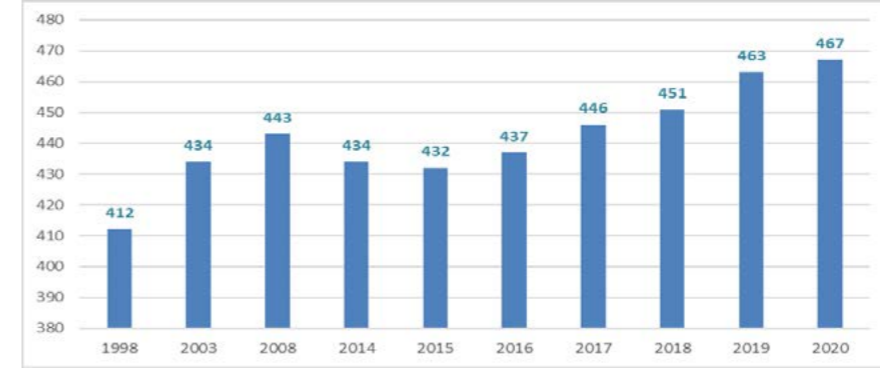
malara bakıldığında ilk sırada 442 sıra yükseliş gösteren Erçal Fındık firmasının yer aldığı görülmektedir. Bu firmayı, 420 sıra yükselişle Sarılar Dış Ticaret ve 381 sıra yükselişle Erkunt Traktör firmaları izlemiştir.

2019 yılında, 482,1 milyon TL ile 201,2 milyon TL arasında üretimden net satış yapan şirketlerin girebildiği İSO İkinci 500'ün 2020 sıralamasında bu bant 578,8 milyon TL ile 251,6 milyon TL arasında oluşmuştur.

İSO 500'de pandemiden kaynaklı yüzde 12,8 ihracat kaybı yaşanırken, İSO İkinci 500'ün ihracat rakamı yüzde 1,2 oranında artarak 9,9 milyar dolara yükselmiştir. Böylece, İSO İkinci 500'ün Türkiye toplam ihracatı içindeki payı yüzde 5,9 sanayi ihracatı içindeki payı ise yüzde 6,1 olmuştur.

İSO İkinci 500'deki önemli verilerden bir tanesi de ihracat yapan firma sayısıdır. 1998 yılında 412 firma ihracat yaparken, 2020 yılında bu rakam 467'ye yükselmiştir. Yıllara göre ihracat yapan firma sayısına bak-

İhracat Yapan Kuruluş Sayısı (Adet)

Kaynak: www.iso500.org.tr

tığımız zaman görüyoruz ki ihracat yapmayan firmaların İSO 500 ve İSO İkinci 500 sıralamasında yer bulmaları giderek zorlaşmaktadır.

İSO İkinci 500'ün teknoloji yoğunluklarına göre yarattıkları katma değer dağılımına bakıldığında; en yüksek payı yüzde 46,4 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almış olsa da özellikle orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payının arttığı görülmektedir. Bu pay 2019 yılında yüzde 24,2 iken 2020 yılında yüzde 26,9 olarak gerçekleşmiştir.

Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2019 yılında yüzde 2,2 iken 2020 yılında yüzde 2,6 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin toplam payının 3,1 artarak yüzde 29,5'e yükselmesi ileri ki dönemler açısından umut verici bir gelişme olmaktadır.

2020 yılında İSO İkinci 500 özellikle kârlılık açısından yüksek bir performans sergilemiştir. 2019 yılında 16,8 milyar TL olan faaliyet kârı, 2020 yılında yüzde 71,1'lik artışla 28,8 milyar TL'ye yükselmiştir. Aynı zamanda faaliyet kârı oranı da 2019 yılında yüzde 9,4 iken 2020 yılında yüzde 13,1 olarak gerçekleşmiştir.

Önemli bir kârlılık göstergesi olan faiz, amortisman ve vergi öncesi kârı (FAVÖK) 2019 yılında uzun zaman sonra ilk defa negatif eğilim görülmesine rağmen 2020 yılında güçlü bir artış yaşanmıştır. 2019 yılında 21,9 milyar TL olan FAVÖK, 2020 yılında yüzde 55,9 oranında artarak 34,2 milyar TL'ye yükselmiştir.

Faaliyet kârı ve FAVÖK'teki güçlü artış eğilimi, vergi öncesi kâr ve zarar

toplamı içinde geçerli olmuştur. İSO İkinci 500'de 2019 yılında 10,6 milyar TL olan vergi öncesi kâr ve zarar toplamı, 2020 yılında yüzde 90,2 oranında artarak 20,1 milyar TL'ye yükselmiştir.

2019 yılında İSO İkinci 500'de yer alan 38 firma, 2020 yılında İSO 500 listesine yükselmiştir. Listenin ilk sırasında 2019 İSO İkinci 500'de 8. sırada yer alan Bien Yapı Ürünler San. Tur. Ve Tic. A.Ş. 2020 İSO 500'e 291. sıradan girmiştir. 2019 İkinci 500'de 7.

İSO İkinci 500'den İlk 500'e Yükselen Firmalar

2020	2019*	Kuruluşlar
291	8	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.
329	7	Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
343	99	Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.
348	74	Nadir Yağ San. ve Tic. A.Ş.
368	51	Tarımkredi Birlik Tarım Ürünleri Hayvancılık Ambalaj Petrol Nakliyat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.
372	117	Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.
381	258	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.
421	69	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.
422	119	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.
424	2	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.
426	24	Yorglass Cam San. ve Tic. A.Ş.
437	345	İSTON İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.
440	87	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.
442	11	Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.
444	114	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.
449	13	Erişler Yem San. ve Tic. A.Ş.
452	5	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.
454	6	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.
459	417	Aycan Entegre Gıda A.Ş.
460	176	Kale Havacılık Sanayi A.Ş.
468	17	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.
470	90	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.
471	142	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.
472	83	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.
474	52	Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.
475	35	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.
478	82	Rollmech Automotive San. ve Tic. A.Ş.
481	109	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.
482	1	Panasonic Life Solutions Elektrik San. ve Tic. A.Ş.
483	19	İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.
484	73	Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
485	63	Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.
488	165	Milat Halı San. ve Tic. A.Ş.
492	33	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.
496	69	Erdem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
497	23	Vezirokprü Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.
498	96	Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. A.Ş.
500	50	Üntel Kablo San. ve Tic. A.Ş.

*İSO İkinci 500 Listesindeki Yeri

ISO 500'den İkinci 500'e Gerileyen Firmalar

2019*	2020	Kuruluşlar
179	237	Nurol Makine ve Sanayi A.Ş.
283	394	Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.
331	28	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.
352	76	Aptiv Turkey Teknoloji Hizmetleri Ltd. Şti.
371	7	Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.
374	85	Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.
383	20	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
393	21	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.
435	37	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.
439	34	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
445	11	Net Haddencilik San. ve Tic. Ltd. Şti.
454	337	ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
455	69	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.
459	54	Baykan Moda A.Ş.
461	116	Demir Export A.Ş.
466	22	Bekaert Kartepe Çelik Kord. San. ve Tic. A.Ş.
470	137	Göliplik Şeremet Tekstil Sanayii A.Ş.
477	17	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.
486	115	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.
487	1	Murat Ticaret Kablo Sanayii A.Ş.
488	19	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.
490	86	Opsan Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.
492	77	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.
493	263	Buga Otis Asansör San. ve Tic. A.Ş.
496	185	Eti Elektrometalurji A.Ş.
497	13	Arikan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.

*ISO İkinci 500 Listesindeki Yeri

Brüt Katma Değerlerine göre ilk 3 firma bir önceki yıla göre kıyaslandığında, listedeki firmaların değiştiği görülmektedir. Geçen sene listenin ilk sırasında bulunan Menzelet Kılavuzlu Elektrik Üretimi A.Ş. yerine 2020 yılında İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş. geçmiştir. 2019'da listenin ikinci sırasında yer alan Gürteks İplik'in 2020 yılında listedeki yerini Çayeli Bakır İşletmeleri'ne bıraktığı görülmektedir. 2019 yılında listenin 3. sırasında yer alan Entek Elektrik'in ise yerini Anatolia Tanı ve Biyoteknoloji Ürünleri'ne bıraktığı görülmektedir.

Öz kaynaklarına göre ilk 10 kuruluşun ilk üçündeki firmalar komple değişmiştir. 2019 yılında listenin ilk sırasında yer alan Gürteks İplik 2020 yılında yerini Türkiye Raylı Sistem Araçları'na bırakmıştır. 2019 yılında ikinci sırada yer alan BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş., 2020 yılında yerini Entek Elektrik Üretimi

Öz Kaynaklarına Göre İlk 10 Kuruluş

2020	2019	Kuruluş	Öz kaynak
453	+	Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	1.832.251.328
336	205	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	1.174.643.733
69	-	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	911.372.833
85	-	Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	782.530.227
28	-	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	651.010.577
487	259	Penti Çorap San. ve Tic. A.Ş.	599.584.607
20	-	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	548.858.969
19	-	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	546.706.784
310	286	Batiçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	544.277.336
137	-	Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	537.616.244

Net Satışlarda İlk 10 Kuruluş

2020	2019	Kuruluş	Net Satışlar
4	72	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	2.095.480.496
32	+	Hasbil Tarım Ürünleri İhr. İth. Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti.	1.787.040.015
205	201	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.294.671.745
11	-	Net Haddencilik San. Ltd. Şti.	1.223.328.987
94	124	Atasay Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	1.212.200.225
124	+	İstanbul Asfalt Fab. San. ve Tic. A.Ş.	1.119.611.512
77	-	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	1.117.787.531
195	28	İ. E. Ulagay İlaç Sanayii T.A.Ş.	1.055.158.018
56	498	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	1.027.882.423
10	27	Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	942.159.028

Brüt Katma Değere Göre İlk 10 Kuruluş

2020	2019	Kuruluş	Brüt Katma Değer
124	+	İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	620.363.820
69	-	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	347.114.776
224	+	Anatolia Tanı ve Biyoteknoloji Ürünleri Ar-Ge San. ve Tic. A.Ş.	331.218.516
367	188	Menzelet Kılavuzlu Elektrik Üretimi A.Ş.	317.757.599
19	-	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	252.312.122
132	206	Gülçipek Kimya ve Uçan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	250.861.535
28	-	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	241.853.463
35	44	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	231.439.885
17	-	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	223.494.813
113	305	Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	216.927.067

A.Ş.'ye bırakmıştır. 2019 yılında listenin üçüncü sırasında yer alan Votorantim Çimento San. ve Tic. A.Ş. yerini 2019 yılında Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.'ye bırakmıştır.

Aktif Toplamına göre ilk 10 kuruluşun ilk üçünde firma olarak bir önceki yıla göre değişiklik gerçekleşmiştir. Geçen sene listenin ilk sırasında yer alan Sedef Gemi İnşaatı A.Ş. bu sene yerini Kangal Termik Santral'e bırakmıştır. 2019 yılında listenin ikinci sırasında yer alan Menzelet Kılavuzlu

Dönem Karı/ Zararına Göre İlk 10 Kuruluş

2020	2019	Kuruluş	Dönem Karı / Zararı
69	-	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	336.208.109
224	+	Anatolia Tanı ve Biyoteknoloji Ürünleri Ar-Ge San. ve Tic. A.Ş.	335.088.845
28	-	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	264.860.251
19	-	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	170.268.390
375	330	Alkim Alkali Kimya A.Ş.	146.805.788
132	206	Gülçipek Kimya ve Uçan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	144.135.845
169	357	Bade Dokuma Tekstil Halı San. ve Tic. A.Ş.	138.378.928
137	-	Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	137.506.009
336	205	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	134.101.189
487	259	Penti Çorap San. ve Tic. A.Ş.	123.966.136

Aktif Toplamına Göre İlk 10 Kuruluş

2020	2019	Kuruluş	Aktif Toplamı
7	-	Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	5.552.746.717
453	+	Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	2.204.594.593
62	-	Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş.	1.889.161.131
77	-	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	1.508.128.906
83	407	Batisöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş.	1.361.760.976
367	188	Menzelet Kılavuzlu Elektrik Üretimi A.Ş.	1.336.345.627
336	205	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	1.320.301.116
117	139	Çamsan Ordu Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	1.258.187.353
85	-	Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	1.153.306.734
310	286	Batiçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	1.144.753.775

Elektrik Üretimi A.Ş., yerine 2020 yılında Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş., üçüncü sırada bulunan Batisöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş. yerine Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş. gelmiştir.

Dönem Karı / Zararına göre ilk 10 kuruluşun ilk üçündeki sıralamasına baktığımız zaman geçen yıl listenin ikinci sırasında yer alan Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş. ile üçüncü sırasında yer alan Alkim Alkali Kimya A.Ş. bu sene listenin ilk 10'unda

yer almamıştır. 2020 yılında Dönem Karı/Zararına göre ilk sırada Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş. yer almıştır. 2019 yılında listenin 1. sırasında yer alan Entek Elektrik 2020 yılında listenin 9. sırasına gerilemiştir.

Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kârına (FAVÖK) göre ilk 10 kuruluşun ilk 3 firmasını 2019 yılıyla kıyasladığımızda, geçen sene listenin ilk sırasında yer alan Menzelet Kılavuzu Elektrik Üretimi'nin 2020 yılında ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. 2019 yılında listenin ikinci sırasında yer alan Erkul Kozmetik ile üçüncü sırada yer alan Zorlu Jeotermal Enerji'nin 2020 yılında listenin ilk 10'unda yer almadığı görülmektedir.

İSO İkinci 500 2020'de İhracatta ilk 10 kuruluşu bir önceki yıla kıyasladığımızda 2019 yılında listenin ilk sırasında yer alan Dost Kardeşler Tekstil'in 2020 yılında da yerini koruduğu görülmektedir. 2019 yılında listenin ikinci sırasında yer alan Sampa Otomotiv'in yerini 2020 yılında Nurol Makine'ya, üçüncü sırada yer alan Modavizyon Tekstil'in ise yerini Eroğlu Giyim'e bıraktığı görülmektedir.

Çalışan sayılarına göre ilk 3 firmaya baktığımızda 2019 yılında listenin ilk

FAVÖK'e Göre İlk 10 Kuruluş

2020	2019	Kuruluş	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr
224	+	Anatolia Tanı ve Biyoteknoloji Ürünleri Ar-Ge San. ve Tic. A.Ş.	324.397.611
367	188	Menzelet Kılavuzlu Elektrik Üretimi A.Ş.	260.384.266
69	-	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	196.928.929
28	-	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	186.371.110
113	305	Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	182.525.943
341	392	Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	168.953.508
132	206	Gülçipek Kimya ve Uçan Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	167.913.815
134	311	Özkaplan İpek Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	160.912.835
205	201	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	160.382.232
271	228	Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	150.833.794

sırasında yer alan Modavizyon Tekstil'in yerini 2020 yılında İstanbul Asfalt Fabrikaları'na bırakarak ikinci sıraya geçtiği görülmektedir. 2019 yılında üçüncü sırada yer alan Gürmen Giyim'in yerini Türkiye Raylı Sistem Araçlarına bıraktığı görülmektedir.

3. TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARASINDA YER ALAN KONYA FİRMALARI

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında yer alan Konya firmalarına bakıldığında; 2019 yılında listede Konya'dan 15 firma yer alırken bu rakam 2020 yılında da değişmeyerek 15 olarak gerçekleşmiştir. Geçen sene listenin 258. sırasında bulunan Tümosan Motor ve Traktör 2020 yılında ISO 500'e yük-

seldiği için listede yer almamaktadır. 2019 yılında ISO İkinci 500'de yer almayan Golda Gıda, Gitaş Gıda ve Ereğli Sanayi Odasına bağlı olan Besa Yemcilik 2020 yılında ISO İkinci 500 listesinde yer almaktadır.

2019 yılında ISO İkinci 500'de yer alan Altınapa Değirmencilik ve Helvacıza Gıda'nın 2020 yılında listede yer almadığı görülmektedir.

Konya firmalarının bir önceki yıla göre yüzdelik değişimlerine bakıldığında, en büyük artışı yüzde 46,9 ile Yıldız Pul Otomotiv'in gerçekleştirdiği görülmektedir. Yıldız Pul'u yüzde 46,3 ile Sezersan Matbaacılık, yüzde 45,8 ile de RTM Tarım Kimya izlemektedir.

4. KAYNAKÇA

• <http://www.iso500.org.tr>

İhracatta İlk 10 Kuruluş

2020	2019	Kuruluş	İhracat (Bin\$)
205	201	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	136.471
237	-	Nurol Makine ve Sanayi A.Ş.	84.519
77	-	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	78.788
69	-	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	70.332
54	-	Baykan Moda A.Ş.	69.802
80	239	Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	65.991
90	12	Özak Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	65.531
377	123	Metal ve Yapı Sistemleri Ticaret A.Ş.	65.375
118	180	Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	62.600
134	311	Özkaplan İpek Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	60.980

Çalışan Sayısında İlk 10 Kuruluş

2020	2019	Kuruluş	Çalışan Sayısı
124	+	İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	4.534
303	39	Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	3.740
453	+	Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	3.603
77	-	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	2.036
20	-	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.800
34	-	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.559
199	267	Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	1.530
54	-	Baykan Moda A.Ş.	1.502
21	-	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	1.413
35	44	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	1.410

Konya Sıra		Türkiye Sıra		Kuruluşlar	Üretimden Satışlar Net 2020 - (milyon TL)	Üretimden Satışlar Net 2019 - (milyon TL)	% Değişim
2020	2019	2020	2019				
1	2	3	97	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	571.472.746	391.931.520	45,8
2	4	150	154	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	424.121.083	351.516.071	20,6
3	1	158	89	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	419.091.466	394.977.586	6,1
4	3	194	106	Konya Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	401.775.160	385.221.889	4,2
5	7	268	271	Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	360.578.423	293.093.801	23
6	-	269	+	Besa Yemcilik Hayvancılık Gıda Md. San. ve Tic. Ltd. Şti.	359.704.969	-	-
7	11	284	409	Yıldız Pul Otomotiv Motor Parçaları Sanayii A.Ş.	353.330.772	240.454.249	46,9
8	10	309	352	Çöğenler Yemcilik Tarım Ürünleri Hayvancılık ve Petrol Ürünleri Tic. San. Ltd. Şti.	341.283.791	261.635.982	30,4
9	8	322	296	İzi Süt ve Gıda Mamülleri San. Tic. A.Ş.	335.703.844	283.889.777	18,2
10	13	339	437	Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	326.479.417	223.112.891	46,3
11	5	389	186	Ömer Atiker Makine Metal İnşaat ve Yakıt Sistemleri İth. İhr. A.Ş.	300.196.598	333.300.814	-9,9
12	-	418	+	Golda Gıda San. ve Tic. A.Ş.	291.080.647	-	-
13	12	441	433	Konya Çimento Sanayii A.Ş.	281.692.958	225.318.302	25
14	15	447	482	Kompen PVC Yapı ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	279.240.419	205.908.879	35,6
15	-	478	+	Gitaş Gıda ve İhtiyaç Mad. Tic. ve San. A.Ş.	264.095.428	-	-

Mustafa AKGÖL

KTO Basın Halkla İlişkiler Md. Yrd.
Yeni İpek Yolu Dergisi Yazı İşl. Md.

Konya'da Teknoloji Geliştirme Alanları ve Faaliyetleri

Konya, teknoloji geliştirme bölgeleri, İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgesi, TTO ofisleri ve teknokentleri, tasarım ve ar-ge merkezleri ile teknoloji merkezi olma yolunda hızla ilerleyen bir şehir haline gelmiştir. Şehrimizde 2021 yılı itibarıyla 2 teknoloji geliştirme bölgesi, (Teknokent, İnnopark), 1 adet teknoloji endüstri bölgesi (Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi), 6 adet teknoloji transfer ofisi (TTO), 25 Ar-Ge merkezi, 3 tasarım merkezi bulunmaktadır.

Üniversite sayısının 5'e çıkması ile birlikte hem beşeri sermaye hem de teknolojik altyapı anlamında güçlü bir yapıya sahip olan Konya, bu potansiyeli iyi değerlendirebilmesi durumunda ileri teknoloji ürünlerin üretiminde ileriki yıllarda söz sahibi olabilecek bir noktaya gelebilecektir.

Konya'yı güçlü hale getirebilecek ve teknoloji geliştirme alanında faaliyet gösterebilecek çalışmaların temeli Teknokent'le atılmıştır. Konya Teknokent, Selçuk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin işletmeciliğini yapmak üzere 4691 sayılı yasa çerçevesinde 23.07.2004 tarihinde kurulmuştur. Daha sonra 24 Haziran 2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile Türkiye'nin 60. Teknoloji Geliştirme Bölgesi

yani İnnopark Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi kurulmuştur. Yine son dönemde Selçuk Üniversitesi, KTO Karatay Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya Teknik Üniversitesi, Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi teknoloji transfer ofisleri kurulmuştur.

08 Ocak 2020 tarihinde ise Konya-Ankara kara yolu üzerinde bulunan Selçuklu ilçesine bağlı Aşağınarbaşı Mevkiinde Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi kurulmuştur.

Son yıllarda bu alanda büyük bir ivme yakalayan Konya'nın mevcut üretim potansiyeli ve üretim altyapısına bakıldığında ve istatistiksel veriler değerlendirildiğinde yakın bir gelecekte teknoloji merkezi olma yolunda hızlı adımlarla ilerlediği söylenebilir.

TÜRKİYE'DE TEKNO PARKLAR

Türkiye'de teknoloji geliştirme bölgesi kurma düşüncesi 1980'li yılların başında gündeme gelmiş ve bu kapsamda çalışmalar başlamıştır. Bu çalışmalar neticesinde 1990'lı yıllarda KOSGEB ve üniversitelerin iş birliği çerçevesinde teknoloji geliştirme bölgelerinin ilk adımı olarak TEKMERLER (Teknoloji Merkezleri) kurulmaya başlanmıştır. Tekno-

loji geliştirme bölgeleri ile ilgili yasal çerçeve ise, 2001 yılında kabul edilen 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile yasal zemin oluşturulmuştur. Teknoloji geliştirme bölgelerinin bağlı bulunduğu T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Temmuz 2021 verilerine göre, Türkiye'de ilan edilen bölge sayısı 88'e ulaşmıştır. Bu bölgelerden 73 tanesi faaliyetlerini aktif olarak sürdürürken 15'inin alt yapı çalışmaları devam etmektedir. Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet göstererek Ar-Ge çalışmalarını yürüten toplam firma sayısı 6.818'e ulaşmıştır ve bu firmalarda 70.810 personele istihdam sağlanmaktadır. Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren 1.440 firma akademisyenler tarafından kurulmuş veya akademisyenlerin ortağı olduğu firmalardır. Yabancı sermaye açısından baktığımızda; Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde toplam 338 yabancı/yabancı ortaklı firma yer almaktadır. Bölgelerde faaliyet gösteren firmalar tarafından tescil ettirilen patent sayısı 1.332, başvuru süreci devam eden patent sayısı 2.937'dir. Teknoloji geliştirme bölgelerinde şimdiye kadar biten proje sayısı 41.520, üzerinde çalışılan proje sayısı ise 11.205'e ulaşmıştır. (TGBD)

Türkiye'deki Teknoloji Geliştirme Bölgeleri

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİNİN KURULUŞ AMACI VE İŞLEYİŞİ

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri; 2001 yılında yayınlanan 4691 sayılı Kanun ile kurulan Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde; teknolojik bilginin üretilmesi, üretilen bilginin ticarileştirilmesi, üründe ve üretim yöntemlerinde ürün kalitesi ve standardının yükseltilmesi, verimliliği artıracak ve üretim maliyetlerini düşürecek yeniliklerin geliştirilmesi, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunun sağlanması, araştırmacılara iş imkânlarının sağlanması ve ileri teknoloji yatırımları yapacak yabancı sermayenin ülkeye girişinin hızlandırılması ile sanayinin rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ana hatları ile İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Teknokentler, Teknoloji Transfer Ofisleri (TTO) ile Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri olarak sıralanabilir.

İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgeleri; Aynı sektör grubunda ve bu sektör grubuna dâhil alt sektörlerde faaliyet gösteren girişimcilerin yer aldığı tematik Teknoloji Geliştirme Bölgeleridir.

Teknokentler, üniversitelerin, araştırma kurumlarının ve sanayi kuruluşlarının aynı ortam içerisinde araştırma, geliştirme ve inovasyon çalışmalarını sürdürdükleri, katma değerli ürünler ortaya çıkardıkları,

birbirleri arasında bilgi ve teknoloji transferi gerçekleştirdikleri; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği organize araştırma ve iş merkezi olarak tanımlanmaktadır.

Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri; "Araştırma ve Geliştirme" başta eğitim, bilim ve teknoloji olmak üzere birçok alanda yeni gelişmeler sağlayacak bilgilerin, ürünlerin ve araçların elde edilmesi amacıyla sistematik bir temelle başlatılan girişimlerdir. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre Ar-Ge; kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yazılım dahil yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmalardır. Ar-Ge faaliyetleri üç temel başlık altında ele alınmaktadır: Temel Araştırma, Uygulamalı Araştırma, Deneysel Geliştirme.

KONYA'NIN TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ VE FAALİYETLERİ

Konya; teknoloji geliştirme bölgeleri, teknokentler, teknoloji transfer ofisleri, Ar-Ge ve tasarım merkezleri alanında hızlı ilerleme kaydeden şehirler arasında yer almaktadır. Bu süreçte Konya'nın teknoloji alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşları ile faaliyet alanlarına ilişkin bilgiler özet olarak verilmiştir.

Konya Teknokent

Konya Teknokent, Selçuk Üniversitesi

tesisi Teknoloji Geliştirme Bölgesinin işletmeciliğini yapmak üzere 4691 sayılı yasa çerçevesinde 23.07.2004 tarihinde kurulmuştur. Konya Teknokent, diğer teknokentler gibi üretim ve hizmet sektörüne yeni ürünler, geliştirilmiş ürünler, yeni teknolojiler ve geliştirilmiş teknolojiler üretmek rekabet gücünü artırmaları, kalite ve verimliliği artırmaları konularında önemli destekler sağlamaktadır.

Konya Teknokent, katılımcı şirketlere kiralama yoluyla nitelikli ofis alanı, endüstriyel alan ve depolama alanı sunmakta, kendi binasını yapmak isteyen kuruluşlara kira veya yap-işlet-devret yöntemiyle arazi tahsis etmektedir.

Konya Teknokent, teknopark işletmeciliğinin sadece girişimcilere ofis ve üretim alanı kiralamak ve kiralanacak binaları inşa etmek olmadığına inanmaktadır. Uluslararası standartlara göre Konya Teknokent yönetimi bünyesinde yer alan girişimcilere aşağıdaki hizmetleri sunmaktadır:

- Konya Teknokent, Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri için gerekli olan altyapı ve kaynakları oluşturur.
- Nitelikli Ar-Ge personeline erişimi sağlar.
- Yüksek katma değerli ürün ve hizmetlerin pazarlanmasına destek verir.
- Fikri ve sınai mülkiyet hakları konusunda danışmanlık hizmeti sağlar.
- Laboratuvar hizmetleri sağlar. Yeni ve ileri teknoloji alanlarında girişimciliği destekler.

Konya Teknokent Uluslararası Bilim Parkları Birliği IASP'ye tam üyedir. Türkiye'nin en fazla şirkete sahip teknokentlerinden birisidir. 2019 yılı itibarıyla Konya Teknokent bünyesinde toplam 112 firma bulunmaktadır. Firmaların faaliyet alanları şunlardır; Bilişim Teknolojileri, Enformasyon ve Yazılım, Biyoteknoloji, Çevre, Elektrik, Elektronik, Elektromekanik, Enerji, Gıda, Hizmet, İnşaat, Restorasyon, Şehir Planlama, Kimya, Madencilik, Makine Laboratuvarı, Medikal&Biyomedikal, Tıp Teknolojileri Nano Teknoloji, Tarımsal Teknoloji, Tasarım.

Sayılarla Konya Teknokent

Kaynak: <https://www.konyateknokent.com.tr/>

InnoPark Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi

Mevlana Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen, Konya Sanayi Odası liderliğinde uygulamaya konulan bir güdümlü proje ile kurulan "Konya Bölgesel İnovasyon Merkezi", hizmetlerde etkinlik sağlama ve sürdürülebilirlik kaygılarıyla 2015 yılında Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi'ne dönüştürülmüştür.

Innopark (Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi), 24 Haziran 2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile kurulan Türkiye'nin 60. Teknoloji Geliştirme Bölgesidir. Konya TGB'nin yönetimi Innopark Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş. tarafından üstlenilmiştir. Innopark A.Ş.'nin ortakları; Konya Sanayi Odası, Konya Organize Sanayi Bölgesi, Konya Büyükşehir Belediyesi, Selçuk Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya Teknik Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi, KTO Karatay Üniversitesi, Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Konya Ticaret Borsası, Konya Ticaret Odası ve Konya'da faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarından oluşmaktadır. Konya TGB'nin tescilli ticari markası "InnoPark"tır.

54 firmaya ev sahipliği yapan Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi, Konya Organize Sanayi Bölgesi sınırları içinde konumlanan, Konya Bölgesel İnovasyon Merkezi binasını da içeren

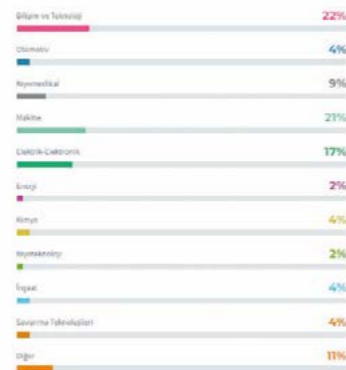
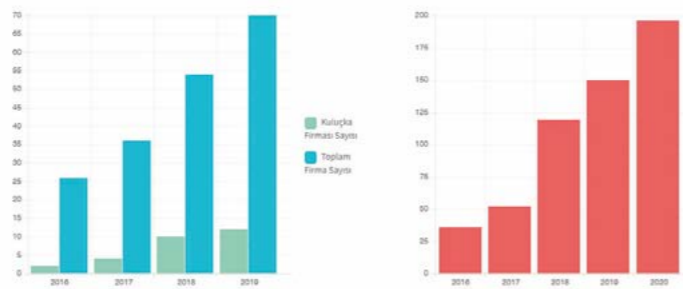
talebinin birbiri ile etkileşimini sağlayan yeni aktör ve mekanizmalara ihtiyaç bulunmaktadır. Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi, bölgedeki hem inovasyon arzının hem de inovasyon talebinin geliştirilmesini, ildeki inovasyon arz ve talebinin birbiri ile etkileşimini sağlayan yeni bir aktör olarak ilin sosyoekonomik gelişimine önemli katkılar sağlayacaktır.

Innopark'ın kuruluşu ile Konya'daki ekonomik faaliyetlerde bir eksen değişikliği oluşturulması, ilde orta ve yüksek teknoloji odaklı üretim ve ihracatın payının artırılması, ildeki işletmelerin inovasyona dayalı büyüme ile sürdürülebilir rekabet gücü elde etmesini hedeflenmektedir. Innopark, Ar-Ge ve yazılım geliştirme faaliyeti yürütmek isteyen ya da teknolojik ürünlerin seri üretimini yapmak isteyen kuruluşlara ofis, deney alanı, üretim alanı kiralamakta, isteyen kuruluşlara kendi binalarını inşa etmeleri için inşaat alanı tahsis etmektedir. Innopark'ta faaliyet gösteren kuruluşlara 4691 ve 5746 sayılı kanunlara göre önemli vergi muafiyeleri ve destekler sağlanmaktadır.

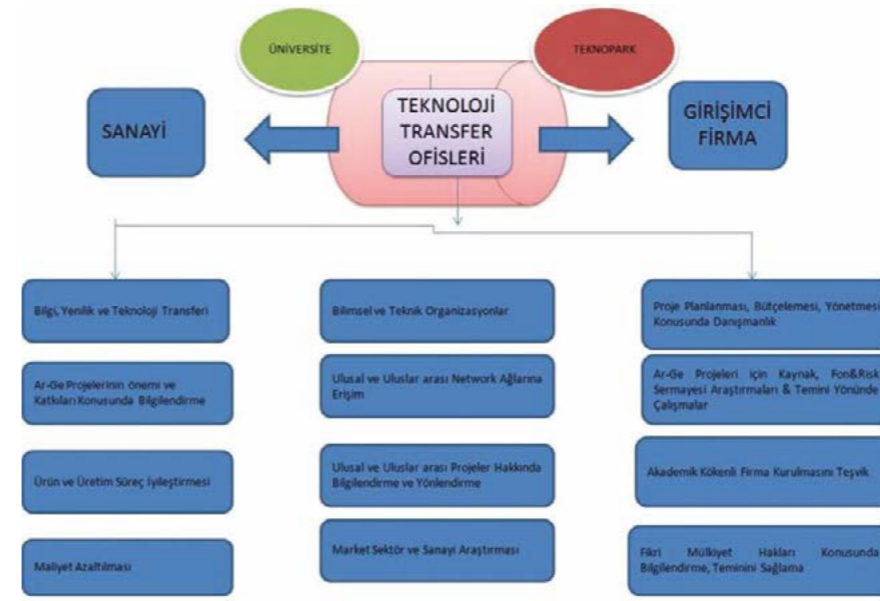
yaklaşık 122.000 m2 lik arazi üzerinde konumlanmıştır.

İnovasyona dayalı sürdürülebilir gelişme için inovasyon ekosisteminin iki temel bileşeni olan inovasyon arzı ve inovasyon talebinin etkileşim içinde olması gereklidir. Konya ili, ülkenin birçok iline göre inovasyon arzı/talebi yönünden daha iyi durumda ise de ildeki inovasyon talebi henüz istenilen düzeye ulaşamamıştır. Üstelik ildeki mevcut inovasyon arzı ve

Yıllara Göre Innoparklı Firmalar ve Personel Sayısı

Kaynak: <https://innopark.com.tr/>

Kaynak: Turktek, Teknoloji Geliştirme ve Transfer Merkezi

Innopark, Konya'da iyi çalışan bir inovasyon ekosistemi kuruluşuna önemli katkılar sağlayan yeni bir aktör olup geniş tabana yayılan güçlü ortaklık yapısı ile Konya Bölgesinde iyi çalışan bir "İnovasyon Ekosistemi" oluşturulmasına yoğunlaştıracaktır. Innopark, Konya'da orta ve ileri teknoloji ürünlerinin üretim ve ihracatına odaklanacak, bu amaçla "Teknolojik Üretim Odaklı bir Teknoloji Geliştirme Bölgesi" olacaktır. Innopark, bu hedef doğrultusunda bölgemizdeki üretim ve hizmet sektörü işletmelerinin inovasyona dayalı büyümesi için her türlü nitelikli hizmeti verecek olup Innopark'ın kuruluşu ile bölgemizde orta ve yüksek teknoloji odaklı üretimin payının artırılması beklenilmektedir.

Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla Resmi Gazete'nin 08 Ocak 2020 tarih ve 31002 sayısında yayımlanan kararla Konya-Ankara kara yolu üzerinde bulunan Selçuklu ilçesine bağlı Aşağıpınarbaşı mevkiindeki bölge, "Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi" ilan edildi.

Bölgede, Türkiye'nin atılım yapmayı hedeflediği robot teknolojisinden nano teknolojiye, yapay zekâdan uzay araçlarına kadar ileri teknoloji çalışmaları yürütülecek.

Yaklaşık 300.000 m²'sinde ASELSAN Konya Silah Sistemleri Fabrikası'nın çalışmaları ile birlikte Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi'nde robot, nano teknoloji, yapay zekâ, savunma, uzay ve havacılık projeleri başta olmak üzere ileri teknoloji çalışmaları gerçekleştirilecektir. Yaklaşık 4 bin kişinin istihdam edilmesi beklenen bölgede 700 milyon dolarlık yatırım yapılması ve katma değerli ve ileri teknoloji üretimle cari açığa pozitif katkı sağlanması ve Konya ileri teknolojide merkez olma yolunda hızla ilerlemesi beklenmektedir.

TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSLERİ (TTO)

Akademik araştırma sonuçlarının verimli ve hızlı bir şekilde ticarileşmesine ilişkin faaliyetlerin yürütüldüğü organizasyonlardır.

Üniversiteler, araştırma merkezleri, özel sektör arasında; araştırmacılar ile girişimciler, yatırımcılar ve sanayiciler ile gerekli ve ihtiyaç duyulan bağlantıları sağlanması yönünde faaliyet gösterirler.

Teknoloji Transfer Ofisleri'nin temel amaçları: Bilimsel araştırmacıların karşılaştıkları riskleri azaltan stratejiler oluşturmak. Sanayicilerin ve yatırımcıların araştırmacılarla buluşmasını ve sanayiye know-how aktarılmasını sağlamak. Girişimcilik,

inovasyon, Ar-Ge ve fikri mülkiyet hakları konusunda eğitim vermek. Girişimcilere gerek yurt içi gerek yurt dışında geçerli patent belgelerinin temini konusunda yardımcı olmak. Nitelikli elemanlar ve şirketler arasında ilişki kurulmasını sağlamak.

Selçuk Üniversitesi Konya Selçuk Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)

Konya Teknokent bünyesinde 2006 yılında kurulmuş, 2013 yılında TÜBİTAK 1513 TTO Programı tarafından desteklenen 10 TTO'dan birisi olmuştur. KONYA SELÇUK TTO, TÜBİTAK-TEYDEB 1513 Destek Programı kapsamında 2013 yılında desteklenen ilk 10 Teknoloji Transfer Ofisinden birisidir. Ülkemizdeki en başarılı Teknoloji Transfer Ofislerinden biri konumunda olan KONYA SELÇUK TTO aynı zamanda KOP Bölgesi'nde destek alan ilk teknoloji transfer ofisidir. Üniversitelerdeki bilimsel çalışmalarındaki Ar-Ge çıktılarının sektör tarafından uygulanabilirliği ve patentlenebilirliği bakımından değerlendirilmekte, bu çıktılar iyi uygulama örneklerine dönüştürülmektedir. KONYA SELÇUK TTO 15 yılda, FSMH bilinci, Teknoloji Transferi, Girişimciliği Destekleme, KÜSİ İşbirliği, İnovasyona yönelik nitelikli destek faaliyetler sağlayan etkin bir ara yüz konumuna ulaşmıştır. Konya Teknik Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi ortaklığı ile faaliyet gösteren KONYA SELÇUK TTO, KOP Bölgesi üniversitelerinde üretilen bilginin kamu ve özel sektör kuruluşlarına transferi konusunda önemli bir rol üstlenmektedir.

InnoPark Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)

InnoPark'ın en önemli önceliklerinden birisi bölgede iyi çalışan bir üniversite-kamu-özel sektör işbirliği ortamı oluşturulmasıdır. Bu amacı gerçekleştirmek üzere faaliyet gösteren InnoPark TTO; öncelikle InnoPark'ın ortağı olan üniversitelerde üretilen bilginin ticarileştirilerek katma değere dönüştürülmesine yönelik teknoloji transfer faaliyetlerine önce-

lik vermektedir. InnoPark TTO, ülkemiz yararına olacak her türlü teknoloji transfer faaliyetlerini yürütmekte bu kapsamda; motivasyon, eğitim, bilgilendirme, danışmanlık, mentörlük, koordinasyon, eşleştirme, işbirliği geliştirme, strateji geliştirme, proje geliştirme, proje uygulama, fikri mülkiyet haklarının korunması, pazarlanması, satılması, fikri mülkiyetin satışından elde edilen gelirlerin yönetilmesi konularında faaliyet göstermektedir.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)

Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Teknoloji Transfer Hizmetleri A.Ş. 07 Aralık 2017 tarih ve 30263 sayılı resmi gazete yayınlanan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından sunulan Yükseköğretim Kurumları Teknoloji Transferi Ofisi Yönetmeliği kapsamında Yükseköğretim Kurulundan izin alınarak Necmettin Erbakan Üniversitesinin yönetim kurulunun kararıyla 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında sermaye şirketi statüsünde 25.06.2018 tarihinde kurulmuştur. Meram Teknoloji Transfer Hizmetleri A.Ş.'nin kuruluş amacı, ar-ge ve yenilikçilikle ilgili olarak kamu ve özel sektör işbirliği yapmak, üretilen bil-

gi ve yapılan buluşları fikri mülkiyet kapsamında koruma altına almak ve uygulamaya aktarmak olarak belirlenmiştir.

KTO Karatay Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)

Karatay Teknoloji Transfer Ofisi (Karatay TTO): KTO Karatay Üniversitesi'nin, ar-ge ve yenilikçilikle ilgili olarak kamu ve özel sektör işbirliği yapmak, üretilen bilgi ve yapılan buluşları fikri mülkiyet kapsamında koruma altına almak ve uygulamaya aktarmak için çalışmalar yaptığı birimdir.

a) Farkındalık, Tanıtım, Bilgilendirme ve Eğitim Hizmetleri; Üniversite ile sanayi arasında işbirliğini geliştirmek üzere gerekli bilgilendirme, tanıtım ve eğitim hizmetlerinin sunulmasını, üniversitenin akademik bilgi birikimi ve deneyimlerini sanayinin ihtiyaçları ile eşleştirmek üzere işletme envanteri oluşturulmasını, yurt içi veya yurt dışındaki TTO ofisleri ile ağ yapılanma (networking) faaliyetleri içerisinde iletişime geçerek bu alandaki bilgi, bilinç ve birikim seviyesinin yükseltilmesine katkıda bulunulmasını sağlamaya çalışır.

b) Destek Programlarından Yararlanmaya Yönelik Hizmetler; Ulusal ve uluslararası finansal destek programları konusunda akademis-

yenler arasında farkındalık yaratma ve bunlardan yararlanılmasına yönelik duyuru mekanizmaları geliştirilmesi ve etkinliklerin düzenlenmesi sağlar.

c) Proje Geliştirme / Yönetim Hizmetleri; Sanayi ile üniversite arasında kontratlı projelerin yapılmasını sağlamak üzere akademisyenlerin uzmanlık sahalarının tanıtımı ile ilgili bilgi ve belge üretme, proje geliştirilmesi ve sözleşmeler oluşturulmasına destek sağlanması öngörülmektedir. Buna ilave olarak, proje pazarı ve proje yarışması etkinlikleri düzenlenmesi ve ayrıca, sanayiye yönelik test ve analiz hizmetleri sunarak analiz sonucu ortaya çıkan işletme hastalıklarının tedavisi yönünde projeler yürütülmesini organize etme gibi faaliyetlerin yürütülmesi planlar.

d) Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Yönetilmesi ve Lisanslama Hizmetleri; Fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamında patent/faydalı model/endüstriyel tasarım başvurusu yapılması, sürecin takibi, tescil edilen mülkiyet haklarının pazarlanması ve ticarileştirilmesi ile lisans sözleşmesinin yapılması da dâhil olmak üzere, tüm süreç boyunca destek olunmasını sağlayacak hizmetlerin sunulması planlar.

e) Girişimciliğin Geliştirilmesi ve Şirketleşme Hizmetleri; Girişim

sermayesine ulaşma, iş kurma danışmanlığı, eğitim hizmetleri sağlama ve bu konularda bilinçlenme oluşturacak etkinlikleri düzenleme faaliyetlerinin yürütülmesi sağlar.

Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)

Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi (KGTÜ) Teknoloji Transfer Ofisi, KGTÜ akademisyenleri ve öğrencilerinin yanı sıra bölgesindeki araştırmacılar, girişimciler, kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları için inovatif yaratıcılık sunulmaktadır. Anılan paydaşların proje geliştirilmesi, Ar-Ge ve Proje yetkinliklerinin güçlendirilmesi, Üniversite-Sanayi İşbirliğinin gerçekleştirilmesi, patent süreçleri ve fikri sınai mülkiyet hakları konularında destek verilmesi, bu çalışma alanlarında farkındalık yaratılması ve bütün bu çalışmalarını Gıda, Tarım ve Biyoteknoloji temalarını odağına alarak gerçekleştirilmesi amacıyla 2017 yılında faaliyete geçmiştir.

TTO başta TÜBİTAK olmak üzere ulusal ve uluslararası alanda proje fonlayan ve koordine eden kurum ve kuruluşlarla ilgili proje hazırlama ve yürütüme süreci ile ilgili olarak mentörlük yapmakta olup, Üniversite birikimini Sanayi ile buluşturmaktadır. Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi'nin "Bilgiyi Ürüne Dönüştüren Üniversite" ilkesi doğrultusunda, 2019 yılında Yükseköğretim Kurumları Teknoloji Transfer Ofisi Yönetmeliği uyarınca bir Anonim Şirkete dönüştürülen KGTÜ-TTO, bu tarih itibarı Üniversite dâhilinde birer ürüne dönüştürülen çalışmaların ticarileştirilmesi ile ilgili çalışmalarına hız vermiştir. Bu çalışmalar kapsamında, KGTÜ-TTO A.Ş., KGTÜ'nün yoğun Ar-Ge çalışmaları dahilinde, Toroslardan toplanan *Cistus creticus* (Laden) bitkisinden elde ettiği ekstraktları kullanılarak ürettiği Viroout Herbal pastilleri ruhsatlandırarak pazara sürülmesini sağlamıştır. Çalışmalarının her aşamasında, Üniversite öğrencilerinin yeteneklerinin geliştirilmesi ve girişimcilere destek sağlanması üzerine katkı sağlamaya çalışan KGTÜ-TTO, üniversite öğrencileri ve bölgemizdeki girişimcile-

re destek vermek amacı ile öğrencilerimize yönelik olarak yönlendirilmiş proje destekleri ve girişimcilere yönelik olarak TÜBİTAK BİGG programı dâhilinde, Abdullah Gül Üniversitesi ile gerçekleştirdiği ortaklık kapsamında BİGG Uygulayıcı Kuruluşu olarak; eğitim, danışmanlık, mentörlük ve kuluçka kurulumu destekleri sağlamaktadır.

Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi'nin çalışmaları ile ürüne dönüştürülen Ar-Ge çalışmalarının, ticarileştirilmesi ve fikri mülkiyet haklarının korunması konusunda gelecek dönemlerde de aktif olarak destek ve rebilmek amacı ile gerekli altyapı çalışmalarını tamamlamıştır. Bununla beraber, çalışma alanları ve faaliyet konuları dâhilinde, ulusal, bölgesel ve kurumsal ihtiyaçlara göre sağlayacağı destekler ile de, bölgesindeki paydaşlarına destek olmayı sürdürmeyi hedeflemektedir.

Bu bağlamda, 2019 yılında gerçekleştirdiği 4.0 için Ar-Ge Zirvesi ile Türkiye'de Ar-Ge Merkezlerinde üretilen bilginin/ürünün, yürütülen prosesin, yaşanan sorunların, önerilen çözümlerin sektör temsilcileri, araştırmacılar, akademisyenler ve paydaşlar bir araya gelerek 4.0 için Ar-Ge merkezlerinin çalışmalarının paylaşılması ve etkilerinin incelenmesi için önemli bir platformun ortaya çıkmasını sağlamıştır. Destek verdiği

çalışmalar dahilinde, Ticari paydaşlarının yanı sıra, Kalkınma Ajansları, Bölge Kalkınma İdareleri, Üniversiteler dahil olmak üzere farklı Kamu kuruluşları ortaklık ve sözleşmeler kapsamında gerçekleştirdiği çalışmalar da olan KGTÜ TTO A.Ş., Kamu-Üniversite-Sanayi iş birliği kapsamında gerçekleştirdiği ve gelecek için planladığı çalışmalar ile bölgesinde Ar-Ge ve İnovasyon iş birliği konusunda önemli bir paydaş olmayı amaçlamaktadır.

KGTÜ-TTO A.Ş., çalışmalarını gerçekleştirdiği Gıda-Tarım, Biyoteknoloji alanlarında teknoloji transferi ve proje destek sistemlerinin eksikliklerini tespit ederek ve olası çözümleri geliştirmeye çalışarak; Teknoloji transferi sisteminin geliştirilmesi ve sunulan bilgi transferi ve hibe desteklerinin Gıda-Tarım, Biyoteknoloji alanlarının ihtiyaç ve şartlarına daha uygun hale getirilmesi için ilgili paydaşların ve karar vericilerin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi üzerine çalışmalarını sürdürmektedir. Bu çalışmaları, KGTÜ'nün koordinatör olarak yer aldığı 3TForUni, Erasmus + KA2 Stratejik ortaklık projesi ile uluslararası bir nitelik kazanmıştır. KGTÜ-TTO'nun öncülüğünde, 4 farklı AB ülkesinden proje ortakları ile, 3TForUni Proje dahilinde Gıda-Tarım, Biyoteknoloji alanlarında uluslararası Tematik Teknoloji Transferi

Tablo 1: Ar-Ge Merkezlerinin İl Bazında Dağılımı

AR-GE MERKEZLERİNİN İL BAZINDA DAĞILIMI					
SIRA NO *	İL	AR-GE MERKEZİ SAYISI	SIRA NO *	İL	AR-GE MERKEZİ SAYISI
1	İstanbul	419	27	Yalova	4
2	Ankara	130	28	Bolu	3
3	Kocaeli	129	29	Osmaniye	3
4	Bursa	128	30	Samsun	3
5	İzmir	94	31	Hataş	3
6	Tekirdağ	50	32	Aksaray	2
7	Manisa	31	33	Çanakkale	2
8	Sakarya	24	34	Çorum	2
9	Konya	23	35	Elazığ	2
10	Eskişehir	20	36	Erzincan	2
11	Antalya	18	37	Karaman	2
12	Denizli	14	38	Niğde	2
13	Kayseri	13	39	Trabzon	2
14	Adana	12	40	Muğla	2
15	Mersin	11	41	Zonguldak	2
16	Bahçeşehir	11	42	Ordu	1
17	Gaziantep	11	43	Adıyaman	1
18	Kahramanmaraş	11	44	Afyonkarahisar	1
19	Aydın	10	45	Amasya	1
20	Düzce	10	46	Burdur	1
21	Kütahya	9	47	Çankırı	1
22	Bilecik	6	48	Diyarbakır	1
23	Kırklareli	5	49	Isparta	1
24	Malatya	4	50	Karabük	1
25	Sivas	4	51	Şanlıurfa	1
26	Usak	4	52	Yozgat	1

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 2: Tasarım Merkezlerinin İl Bazında Dağılımı

TASARIM MERKEZLERİNİN İL BAZINDA DAĞILIMI		
İL	TASARIM MERKEZİ SAYISI	
1	İstanbul	157
2	Ankara	39
3	Bursa	31
4	İzmir	28
5	Kocaeli	17
6	Tekirdağ	15
7	Denizli	12
8	Adana	8
9	Manisa	5
10	Eskişehir	5
11	Sakarya	4
12	Kütahya	3
13	Düzce	3
14	Aydın	2
15	Konya	1
16	Kayseri	1
17	Gaziantep	1
18	Kırklareli	1
19	Giresun	1
20	Mersin	1
21	Antalya	1
22	Yalova	1
23	Niğde	1
24	Amasya	1
25	Malatya	1
26	Kahramanmaraş	1
27	Karabük	1
28	Hatay	1
29	Zonguldak	1

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

çalışmaları hakkında yenilikçi sistemler ve yöntemler geliştirilmesi üzerine çalışmalar yürütülmektedir.

Konya Teknik Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)

Konya Teknik Üniversitesi'nde (KTÜN), akademik araştırma sonuçlarının verimli ve hızlı bir şekilde ticarileşmesine ilişkin faaliyetlerin yürütülmesi ve üniversiteler, araştırma merkezleri, özel sektör arasında; araştırmacılar ile girişimciler, yatırımcılar ve sanayiciler ile gerekli ve ihtiyaç duyulan bağlantıların sağlanması amaçlayan Teknoloji Transfer Ofisi Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulmuştur.

Resmi Gazete'nin 4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa dayanarak yürürlüğe giren merkez, üniversitenin bilimsel ve teknolojik bilgi birikimini tek bir çatı altında toplama, bilgiyi, yeni ve rekabetçi ürünler veya süreçlere dönüştürme, katma değer oluşturma, sanayiye aktarmak ve ticarileştirme, ayrıca bilim insanları ve sanayi şirketlerinin ulusal ve uluslararası araştırma destek programları ve hibe fonlarından yararlanmasını sağlayarak kamu ve özel sektör kuruluşlarının

gesel düzeyde inovasyona dayalı bir ekosistem oluşturmaya yönelik çalışmalar yürütme de TTO'nun öncelikli faaliyetleri arasında yer almaktadır.

AR-GE VE TASARIM MERKEZLERİ

Özel sektörde, tasarım yoluyla ülke ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması için ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin artırılması, tasarım personeli ve nitelikli işgücü istihdamının artırılmasını desteklemek ve teşvik etmek amacıyla 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu yayımlanmıştır. 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun, teknolojik bilgi üretilmesini, üründe ve üretim süreçlerinde yenilik yapılmasını, ürün kalitesi ve standardının yükseltilmesini, teknolojik bilginin ticarileştirilmesini, Ar-Ge'ye ve yeniliğe yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının ülkeye girişinin hızlandırılmasını, Ar-Ge personeli ve nitelikli işgücü istihdamının artırılmasını sağlaması ve teşvik etmektedir.

Özel sektör tarafından kurulan Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri; Ulusal ve uluslararası kurumlarca desteklenen ArGe projeleri, Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri, Teknogirişim Sermayesi Desteği, Tasarım Tescil

Marka Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması-İlk 10 İl (2020)

Marka Başvurusu			Marka Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İSTANBUL	71.455	1	İSTANBUL	39.814
2	ANKARA	12.391	2	ANKARA	6.583
3	İZMİR	9.434	3	İZMİR	5.348
4	BURSA	6.863	4	BURSA	4.093
5	ANTALYA	5.225	5	ANTALYA	2.815
6	GAZİANTEP	4.418	6	GAZİANTEP	2.605
7	KONYA	4.232	7	KONYA	2.513
8	KOCAELİ	3.233	8	KOCAELİ	1.674
9	ADANA	2.722	9	ADANA	1.541
10	MERSİN	2.480	10	MERSİN	1.296

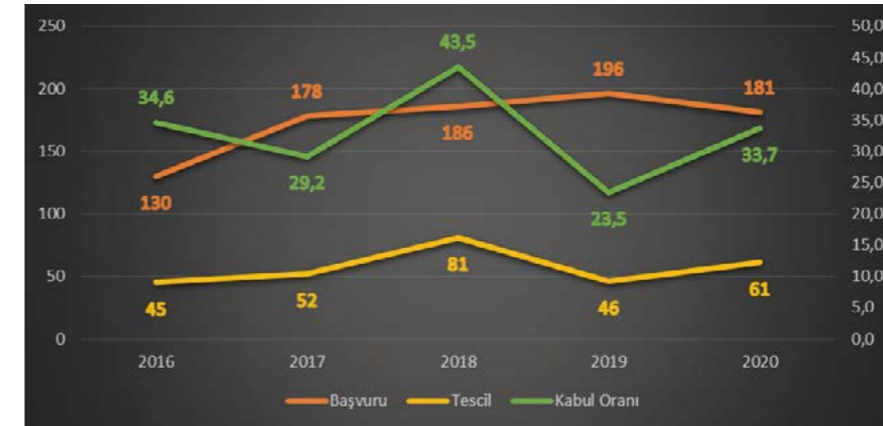
Kaynak: KTO, Konya Ekonomi Raporu, (2020)

Desteği, Herhangi bir kamu kurumundan destek alınmadan öz kaynaklarla geliştirilen Ar-Ge projeleri. 26 Şubat 2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yasalanan Ar-Ge Reform Paketi kapsamında yapılan değişiklikler ile başta 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere ülkemiz Ar-Ge ve yenilik ekosistemini geliştirecek pek çok düzenleme getirilmiştir. Bu düzenlemelerin başında tasarım faaliyetlerinin de Ar-Ge faaliyetleri gibi destek kapsamına alınması gelmektedir. Bu sayede, yüksek katma değerli teknolojik ürünlerin üretimi söz konusu olacaktır. Yine bu kanun kapsamında Tasarım Merkezleri kavramı mevzuata girmiş ve Tasarım merkezlerine de birçok önemli destekler getirilmiştir.

MARKA-PATENT VERİLERİ

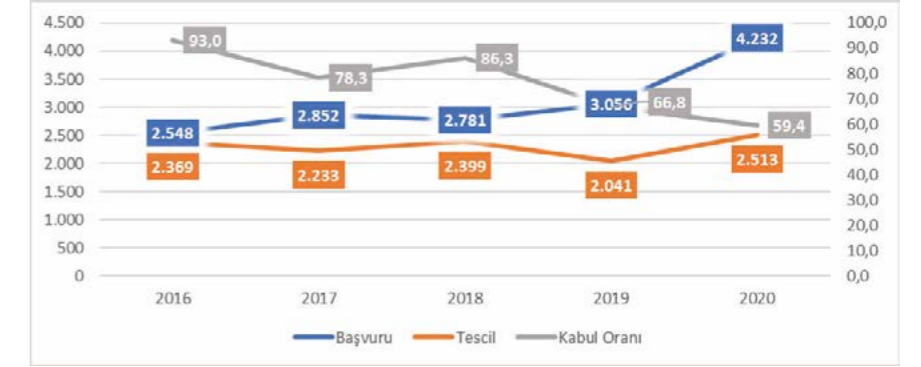
İnovasyon ve Ar-Ge çalışmalarına ilişkin göstergeler Türk Patent ve Marka Kurumu bünyesinde izlenmektedir. TÜRK PATENT verilerine göre 2020 yılında Türkiye genelinde 155.913 adet marka başvurusu yapılmış ve bu başvuruların 85.729 tanesi onaylanarak tescillenmiştir. Marka başvuru ve tescil sayısında Konya, 2020 yılında da Türkiye'de ilk 10'da yer almıştır. Konya 2020 yılında marka başvuruları ve tescil edilen marka sayısı sıralamasındaki yerini bir önceki yılda olduğu gibi korumuş ve 7. sırada kendisine yer bulmuştur. 2020 yılında Konya'nın 4.232 adetlik mar-

Konya Patent İstatistikleri

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Konya Marka İstatistikleri

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Patent Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması-İlk 10 İl (2020)

Patent Başvurusu			Patent Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İSTANBUL	3.413	1	İSTANBUL	995
2	ANKARA	1.057	2	ANKARA	279
3	BURSA	496	3	BURSA	173
4	İZMİR	473	4	MANİSA	145
5	MANİSA	301	5	KOCAELİ	118
6	KOCAELİ	240	6	İZMİR	89
7	KAYSERİ	220	7	SAKARYA	74
8	KONYA	181	8	KONYA	61
9	GAZİANTEP	154	9	GAZİANTEP	43
10	ANTALYA	136	10	KAYSERİ	31

Kaynak: KTO, Konya Ekonomi Raporu, (2020)

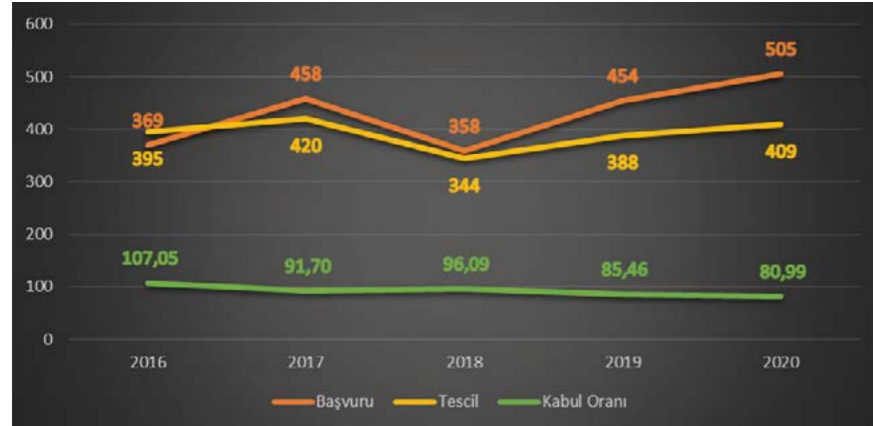
ka başvurusunun yaklaşık olarak %59,3'ü (2.513) kabul edilerek tescil edilmiştir. (KTO, Konya Ekonomi Raporu, 2020) Konya'nın marka başvurularına baktığımız zaman son bir yılda artış yaşanmıştır. 2020 yılı marka başvuru sayıları ele alındığında, bir önceki yıla göre yüzde 38,4'lük bir artış görülmektedir. 2020 yılında Konya marka başvurularının yüzde 59,4'ü tescil

edilmiştir. Patent istatistiklerine bakıldığında, 2020 yılında Konya'nın patent başvuru sayısının bir önceki yıla göre yüzde 7,65'lik azalış göstererek 181 olduğu görülmektedir. Bu başvuruların yaklaşık olarak yüzde 33,7 (61) kabul edilerek patent tescili yapılmıştır. Konya, patent başvuruları Türkiye sıralamasında 2019'a göre bir sıra gerileyerek 8. sırada yer alırken, tescil edilen patent sayısı sıralamasında da 8. sırada yer almıştır. Kaynak: KTO, Konya Ekonomi Raporu, (2020) Son yıllarda sürekli artış gösteren Konya'nın patent başvuruları, 2020 yılında bir önceki yıla göre azalış göstermiştir. Patent hususunda Konya son yıllarda dalgalı bir eğilim içerisine girmiştir. 2016 yılında 130 olan patent başvuru sayısı, 2020 yılında 181'e yükselmiştir. Tescillenmiş patent sayısı ise yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. Konya'nın patent kabul edilme oranına bakıldığında; 2019 yılında başvuruların 23,5'i kabul edi-

Endüstriyel Tasarım Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması (2020)

Endüstriyel Tasarım Başvurusu			Endüstriyel Tasarım Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İSTANBUL	4.123	1	İSTANBUL	3.495
2	BURSA	866	2	BURSA	766
3	ANKARA	691	3	KAYSERİ	557
4	İZMİR	628	4	ANKARA	556
5	KAYSERİ	609	5	İZMİR	515
6	KONYA	505	6	KONYA	409
7	GAZİANTEP	346	7	GAZİANTEP	327
8	KOCAELİ	239	8	KOCAELİ	201
9	ANTALYA	147	9	MANİSA	105
10	DENİZLİ	124	10	ANTALYA	102

Konya Endüstriyel Tasarım İstatistikleri (2016-2020)

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

lirken, 2020 yılında bu oran %33,7'ye yükselmiştir.

Endüstriyel Tasarım, endüstride üretilen, nihai kullanıcıya yönelik ürünlerin, işlevsellik, hedef kitlenin beğenmesine ve kullanıcının ihtiyaçlarına uygunluk gibi ölçütleri gözeterek fikren geliştirilmesi ve üretime uygun yeni bir ürün olarak projelendirilmesidir. Endüstriyel tasarımda Konya, Türkiye sıralamasında 6. sırada yer almaktadır. 2020 yılında Konyada 505 endüstriyel tasarım başvurusu yapılmış ve 409 endüstriyel tasarım tescilli yapılmıştır. Konya, endüstriyel tasarım başvuru verilerine göre 6. sırada yer alırken tescil verilerine göre de yine 6. sırada konumlanmaktadır. (KTO, Konya Ekonomi Raporu, 2020) Konyada endüstriyel tasarım başvuru özellikle son beş yıl içerisinde, 2018 yılında gösterdiği azalış seyrini ve 2019 ve 2020 yıllarındaki yükseliş trendiyle dengelemiştir. Endüstriyel tasarımda, başvuruların tescillenme

oranı da son yıllarda önemli oranlara ulaşmıştır.

Sonuç

Konya, teknolojik alanda hızlı ilerleyen bir şehir konumuna gelmiştir. Üniversite sayısının 5'e çıkması ile birlikte hem beşeri sermaye hem de teknolojik altyapı anlamında güçlü bir yapıya sahip olan Konya'nın bu potansiyeli iyi değerlendirilmesi durumunda ileri teknoloji ürünlerin üretiminde ileriki yıllarda söz sahibi olabilecek bir noktaya gelebilecektir. Üniversite-sanayi işbirliğinin gelişmesine destek olmak, endüstride uluslararası rekabet edebilir ürünler geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Teknolojik alt yapıya sahip bu kurum/kuruluşların Konya'daki potansiyel iş birliği yapılacak olan kurumlar ile yeni protokoller düzenlenmesi, mevcut protokollerin işlevselliğinin artırılması bu kurumların verimliliğini ve tanınırlığını daha da artırır.

caktır.

Ayrıca ilgili kurum ve kuruluşların yanı sıra Konyada bir Teknoloji Koordinasyon Merkezi kurulumu bu kurumlar arasında önemli bir sinerji yaratacaktır. Bu sinerji ile bölgedeki firmalar dijitalleşme, endüstri 4.0, çerçevesinde teknolojik hamlelerini daha hızlı ve sağlam gerçekleştirebilecektir. Teknolojik hamleleri yaprak dijitalleşen kurumların rekabet gücü artacak, rekabet gücü artan kuruluş pazar payını genişletecek, pazar payını genişleten firma ülkeye döviz girişini sağlayarak kalkınmaya katkıda bulunacaktır.

KAYNAKÇA:

KTO, Konya Ekonomi Raporu, (2019)
KTO, Konya ekonomi Raporu, (2020)
<https://erbakan.edu.tr>
<https://gidatarim.edu.tr>
<https://turbelgesi.sanayi.gov.tr/Home/Index>
<https://odtuteknokent.com.tr/tr/hakkinda/teknokent-nedir>
<https://ariteknokent.com.tr/tr/hakkinda/ar-ge-nedir>
<http://www.konyadayatirim.gov.tr/yatirim.asp?SayfaID=10>
<https://www.karatay.edu.tr/TeknolojiTransferOfisi.html>
<http://www.konyaselcuktto.com.tr/tr-TR/Detail/hakkimizda>
<https://www.konyateknokent.com.tr/tr-TR/Dynamic/Page/profil>
<https://innopark.com.tr/hakkimizda>
<https://teknopark.sanayi.gov.tr/home/faqlist>
<http://www.turktekteknoloji.com.tr/Makaleler.aspx?DataID=10&Baslik=TEKNOLOJ%DD%20TRANSFER%20OF%DDS%DD%20%28TTO%29%20NED%DDR?>
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/01/20200108-3.pdf>
<https://www.trthaber.com/haber/bilim-teknoloji/konya-ileri-teknolojide-merkez-olacak-452616.html>
<https://www.sanayi.gov.tr/istatistikler/istatistiki-bilgiler/mi0203011503>
<https://agtm.sanayi.gov.tr/Tasarim/TasarimDetay>
<https://www.tgbd.org.tr/turkiye-de-teknoparklar-icerik-35>

HUKUK FAKÜLTESİ

Hukuk

TIP FAKÜLTESİ

Tıp

UYGULAMALI BİLİMLER YÜKSEKOKULU

Pilotaj

MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİBilgisayar Mühendisliği
Elektrik-Elektronik Mühendisliği
Endüstri Mühendisliği
İnşaat Mühendisliği
Makine Mühendisliği
Mekatronik Mühendisliği**İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ**Enerji Yönetimi
İslam İktisadi ve Finans
İşletme
Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik
Uluslararası Ticaret ve Lojistik
Uluslararası Ticaret ve Lojistik (İNG)**SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER FAKÜLTESİ**İletişim ve Tasarım
Psikoloji
Sosyal Hizmet
Sosyoloji
Tarih**GÜZEL SANATLAR VE TASARIM FAKÜLTESİ**Grafik Tasarımı
İç Mimarlık
Mimarlık
Geleneksel Türk Sanatları**SAĞLIK BİLİMLERİ YÜKSEKOKULU**Beslenme ve Diyetetik
Çocuk Gelişimi
Ebelik
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
Hemşirelik
Odyoloji**YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU**Arapça Mütercim ve Tercümanlık
İngilizce Mütercim ve Tercümanlık**ADALET MESLEK YÜKSEKOKULU (ÖN LİSANS)**

Adalet

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU (ÖN LİSANS)Anestezi
Çocuk Gelişimi
Diyaliz
Fizyoterapi
İlk ve Acil Yardım
Optisyenlik
Tıbbi Görüntüleme Teknikleri**TİCARET VE SANAYİ MESLEK YÜKSEKOKULU (ÖN LİSANS)**Bilgisayar Programcılığı
Dış Ticaret
Mekatronik
Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri**TERCİH BURSUSU**

Üniversitemizin lisans ve ön lisans bölümlerini (Pilotaj, Hukuk, Tıp Fakültesi hariç) ücretli kontenjandan tercih ederek yerleşenlere sağlanır.

**1. TERCİHE
%30****2. TERCİHE
%25****3. TERCİHE
%20**

ÜLKE PANORAMA

AVUSTRALYA

Nüfus 25.569.000 (2019, IMF tahmini)
Başkent Kanberra
Yüzölçümü (km²) 7.692.924
Büyüme Oranı (%) -6,7 (2020, IMF tahmini)
KBGSYİH (\$) 53.825 (2019, IMF tahmini)
GSYİH (Milyon \$) 1.279.360 (2020, IMF tahmini)

7,6 milyon kilometrekarelik yüzölçümü ile dünyanın "en büyük adası" ve "en küçük kıtası" olarak tanımlanan Avustralya'nın hiçbir ülkeyle kara sınırı bulunmamaktadır.

Avustralya'da nüfus daha ziyade doğu ve güneydoğu kıyılarında yoğunlaşmış olup, IMF verilerine göre ülkenin nüfusu 2019 yılında 25,6 milyonu geçmiştir. Nüfusun yaklaşık üçte ikisi eyalet başkentlerinde yaşamaktadır. İşgücünün azlığı, kıtanın büyüklüğü, çiftçilik, madencilik ve ticaret alanındaki imkanlar Avustralya'yı bir fırsatlar ülkesi haline getirmiştir. 1788'den 1970'lere kadar göçmenlerin çoğunluğu Avrupa kıtasından gelmişse de günümüzde Avustralya başta Asya olmak üzere her kıtadan göçmen almaktadır ve ulusal göçmenlik istatistiklerine göre Afrika ve Orta Doğu'dan alınan göçmen sayısı 1996 yılından bugüne yaklaşık iki kat artmıştır.

Resmi Adı	Avustralya Milletler Topluluğu
Nüfus	25.628.796 (2020 Mart)
Dil	İngilizce
Yüzölçümü	7.692.924 km2 (Adalar dahil)
Başkent	Canberra
Başlıca Şehirleri	Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth, Adelaide
Yönetim Şekli	Federal Demokrasi
Devlet Başkanı	Birleşik Krallık Kraliçesi II. Elizabeth adına Genel Vali Sir Peter Cosgrove
Para Birimi	Avustralya Doları (AUD)

Toplam işgücünün yaklaşık rakamlarla %2,6'sı tarım, ormancılık ve balıkçılık, %1,9'u madencilik, %7,5'i imalat sanayii, %8,8'i inşaat, %77,9'u hizmet sektörlerinde istihdam edilmektedir.

Ülkenin, boksit, kömür, demir cevheri, bakır, kalay, altın, gümüş, uranyum, nikel, tungsten, nadir toprak metali, mineral kum, kurşun, çinko, elmas, doğal gaz ve petrol gibi çok zengin yeraltı kaynakları bulunmaktadır. Avustralya dünya kömür (GTİP

No: 2701) ihracatının % 40'ını gerçekleştiren lider ülkedir

DIŞ TİCARET

Avustralya doğal kaynaklar bakımında çok zengin bir ülke olup, özellikle hammadde ihracatı başta olmak üzere ülkenin ihracatı ve ithalatında Çin en büyük ticari ortağı durumundadır. 2019 yılı ihracatı 272,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Avustralya'nın ihracatındaki en önemli ürün grupları; demir cevherle-

Temel Ekonomik Göstergeler

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GSYİH (Cari Fiyatlar -SAGP-milyar \$)	9,59	10,01	10,42	11,11	11,96	12,61	11,55	12,54
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar, %)	1,78	3,39	2,95	4,72	5,08	3,61	-8,98	6,47
Kişi Başına Düşen GSYİH'daki Değişim Oranı (Cari Fiyatlar-SAGP- %)	1,69	3,32	2,93	4,7	5,11	3,54	-9,04	6,4
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort., %)	-0,71	1,55	-0,26	2,37	2,6	0,37	0,66	0,88
Nüfus (Milyon)	24.775	25.169	25.569	25.975	26.388	26.807	27.233	27.666
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	6,06	6,05	5,7	5,58	5,29	5,18	7,62	8,92
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı	-2,92	-2,8	-2,51	-1,69	-0,94	-3,73	-9,73	-7,34
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı	-3,07	-4,62	-3,27	-2,56	-2,06	0,51	-0,63	-1,81

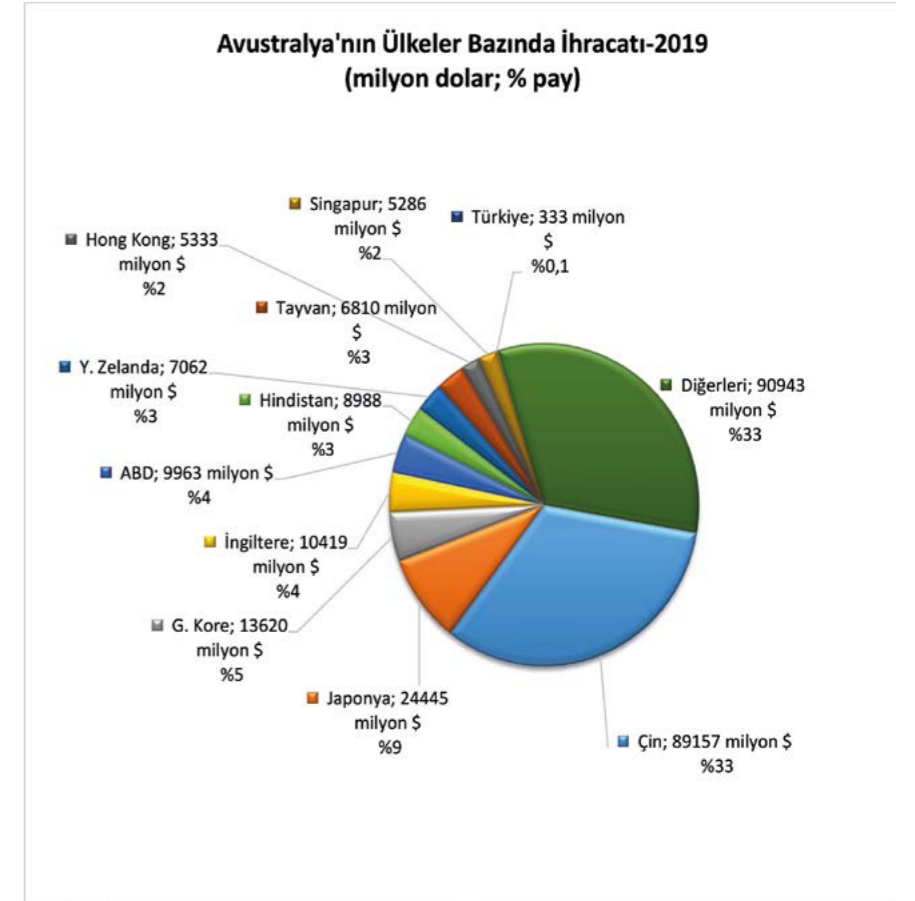
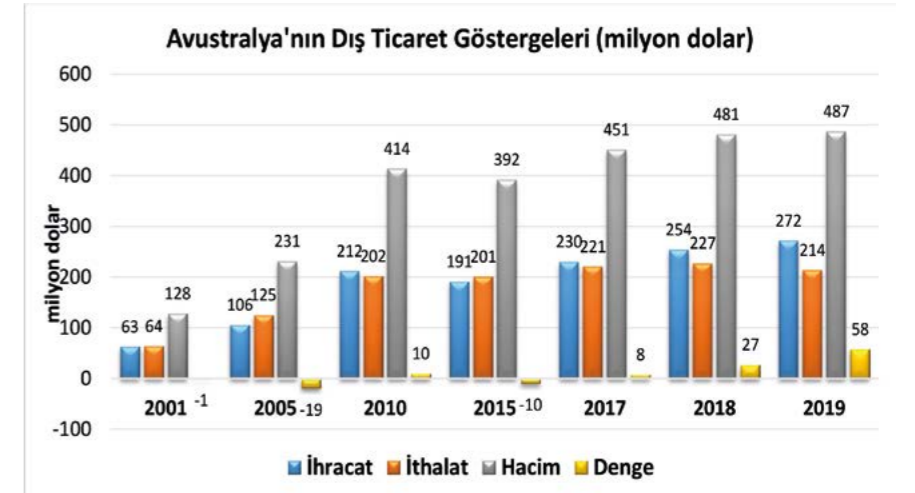
ri ve konsantreleri, taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar, altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde), petrol gazları, ham petrol, petrol yağları ve buğdaydır. Tarım ürünlerinin 2/3'ü ihraç edilmekte olup, sektör ülkedeki toplam iş gücünün %3,1'ini istihdam etmektedir. Çiftçiler hububat ve koyun yetiştiriciliğinde uzmanlaşmış olup, bu sektör ürünleri tarım ihracatının yarısından fazlasını oluşturmaktadır (Euromonitor).

Ülkenin 2019 yılı ithalatı ise 214,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İthalatında önemli ürünler, petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham), makinalar, nükleer reaktörler, kazanlar, binek otomobilleri (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil), elektrik, elektronik ekipmanlar, tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar ve altındır (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde).

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Avustralya doğrudan yatırım sermayesi konusunda net ithalatçı olma konumunu sürdürmektedir. Diğer gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında daha fazla doğrudan yabancı yatırım çekmekte olan Avustralya cazip bir ülke olarak görülmektedir.

2019 Dünya Yatırım Raporuna göre 2018 yılında ülkeye giren yabancı yatırım miktarı 60,4 milyar dolara (dünyada 8. sırada), yatırım stoku ise 682,9 milyar dolara ulaşmıştır (Dünyada 13. sırada). 2018 yılında %24,2 olan ülkedeki toplam yatırımların GS-

ÜLKE PANORAMA

YİH'ya oranının, 2019 yılında %22,5 ve 2024 yılında %22,8 olması beklenmektedir (IMF-Mart 2020).

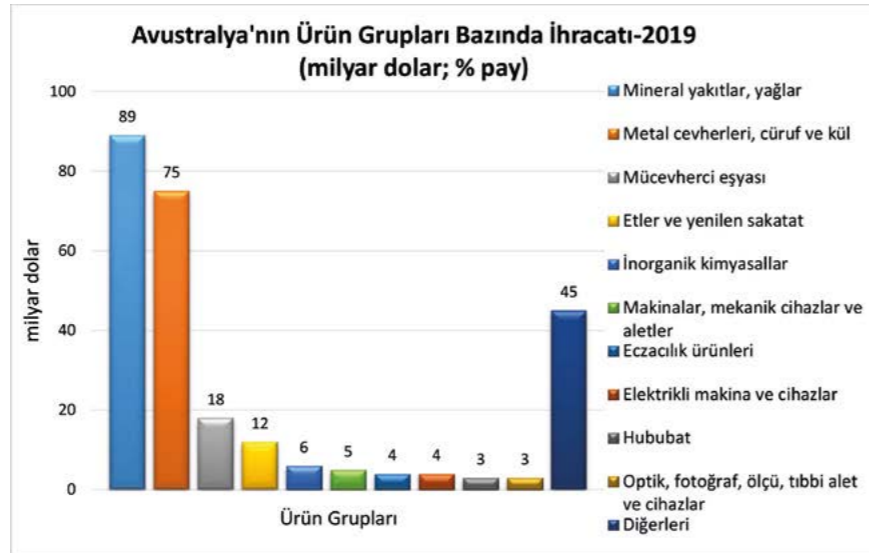
Dünyada uygulanan en etkili fikri mülkiyet hakları, siyasi ve ekonomik istikrarın bulunması Avustralya gerek yerli gerekse yabancı sermayenin ülkede yatırım yapmasını teşvik eden bir ortam sunmaktadır. Avustralya'nın yerel tasarruf miktarının ekonominin geliştirilmesi için yeterli olmaması, her yıl yapılacak yatırımları gerçekleştirmek üzere dış yatırımlara ihtiyacı bulunmaktadır.

TÜRKİYE İLE TİCARET

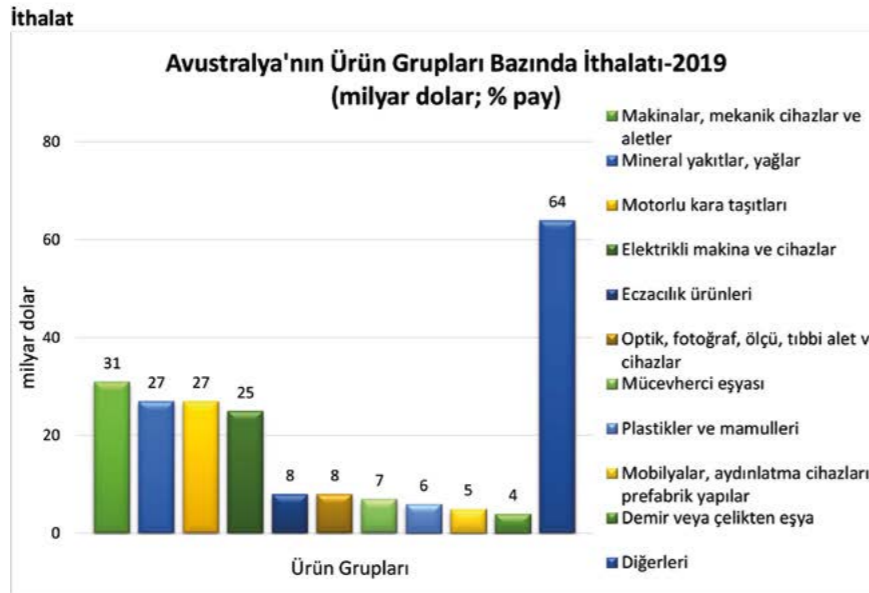
Avustralya ile Türkiye arasında ilişkiler ilk kez 1915 yılında Gelibolu'da I. Dünya Savaşı sırasında yaşanmış olmakla birlikte, iki taraf arasında ekonomik ve ticari ilişkiler 1970'lerden sonra gelişmeye başlamıştır. İki ülke arasında 1968 yılında başlatılan resmi Türk göç programının da etkisiyle başta vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik başlayan ticaretimiz yıllar itibariyle giderek gelişmiştir.

Avustralya ile Türkiye arasında karşılıklı ticari ilişkilerinin devamını veya iş hayatını etkileyecek siyasi veya ticari herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Ancak Türkiye'nin Avustralya'ya ihracatının daha fazla artırılmasının önündeki en büyük engel, zaman farkı, uzaklık ve Avustralya'nın Çin, Tayland, Hindistan gibi ucuz mal üreten ülkelere yakın olması ve bölge ülkeleri ile ticarete ağırlık vermesidir.

Avustralya'nın mevcut ihracatının ağırlıklı olarak doğal kaynaklar, minerallerden ve tarım ürünlerinden, ithalatının ise yaklaşık üçte ikisinin imalat sanayi ürünlerinden oluştuğu görülmektedir. Söz konusu dış ticaret kompozisyonu Türkiye'nin ekonomik yapısı/dış ticaret yapısı ile karşılaştırıldığında her iki ülke ekonomilerinin birbirlerini tamamlayıcı bir nitelik taşımakta ve ekonomik ve ticari ilişkilerin daha da geliştirilmesi bakımından elverişli bir ortam yaratmaktadır. 2019 yılında iki ülke arasında gerçekleşen ticaret hacmi 1,7 milyar \$ olmuştur. İhracat bir önce-

Kaynak: Trademap

Kaynak: Trademap

ki yıla göre %7,6 azalarak 635,1milyon dolar, ithalat ise geçen yıla göre %4,7 azalarak 1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Yatırım İlişkileri

Türkiye ve Avustralya arasında Yatırımların Teşviki ve Korunması Anlaşması ve Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması bulunmakla birlikte iki ülke arasındaki karşılıklı yabancı sermaye yatırımları düşük düzeyde bulunmaktadır.

Türkiye'nin 2018 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 4 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımında, Avustralya 1 milyon dolar ve %0,03 pay ile 43. sıradadır. 2018 yılın-

da yurtdışından Türkiye'ye gelen 6 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırımında ise, Avustralya 42 milyon dolar ve %0,7 pay ile 21. sırada bulunmaktadır (TCMB).

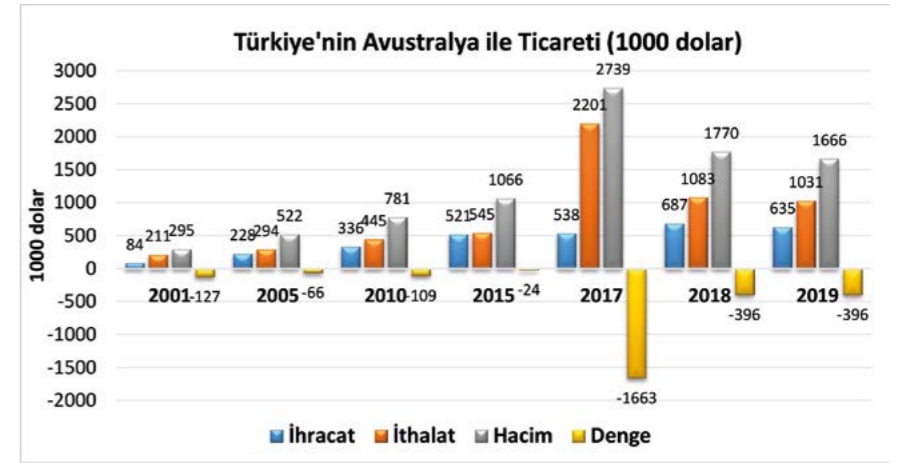
Avustralyalı firmalar özellikle enerji, alt yapı ve madencilik sektörleri başta olmak üzere Türkiye'de yatırım fırsatlarını araştırmaktadırlar. Ayrıca, taraflar arasında çok yönlü farkındalığın artması ile özellikle dış, göz ve plastik cerrahi alanlarında sağlık turizmi de potansiyel taşımaktadır.

Avustralya'ya 1960'ların sonlarından itibaren gelmeye başlayan Türkler, günümüzde birinci, ikinci ve üçüncü kuşağın temsil ettiği 155 bin üzerinde bir Türk topluluğunu oluştur-

maktadırlar. Avustralya'ya yerleşen vatandaşlarımız ilk zamanlarda daha çok emek yoğun sektörlerde çalışmışlardır. Günümüzde Türk toplumu Avustralya ekonomisinde esnaf, işadamları, akademisyen gibi çok çeşitli alanlarda etkin bir rol almakta ve önemli katkı sağlamaktadır.

Avustralya'daki Türklere ait firma ve işletmelerin sayısı 2000'nin üzerindedir. Farklı sektörler içerisindeki küçük ve orta ölçekli işletmelerin sayısı ise oldukça fazladır. Birçok sektörde faaliyet gösteren Türk kökenli firmaların büyük bir kısmı Türk nüfusunun yoğun olarak yaşadığı Melburn şehrinde yer almaktadır.

Türk işadamları işveren olarak, gıda, inşaat, tekstil, mobilya, toptan ve perakende ticaret, boyacılık, iletişim hizmetleri, restoran işletmeciliği, otomobil tamiri ve taksicilik gibi alanlarda faaliyet göstermektedir. İşçi olarak ise tarım, madencilik, bankacılık, eğitim, sağlık, inşaat ve çeşitli alt hizmet sektörlerinde çalışmaktadır. Avustralya'da yerleşik Türk sahipli küçük ve orta boy işletmelerin listesinin yayınlandığı Turkish Golden Business Directory isimli bir online rehber bulunmaktadır. Bahse konu rehber (http://www.goldendirectory.com.au/)adresinden erişmek mümkündür. Halihazırda mesafe faktörünün her iki ülkenin de ticari potansiyellerini eksik değerlendirmelerine ve kendi bölge ülkeleriyle ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirmeye öncelik vermelerine yol açmaktadır. Ancak, coğra-

Kaynak: TÜİK

fi uzaklık günümüzde bir dezavantaj olmaktan çıkmış durumdadır ve Avustralya'nın sahip olduğu büyük alım gücü, tüketim eğilimi ve Asya-Pasifik Bölgesindeki stratejik konumu Ülkeyi önemli bir pazar haline getirmektedir.

COVID-19 Gelişmeleri

Avustralya'daki coronavirus (koronavirüs) yayılımını sınırlamak için ülkede yerleşik olmayanların Avustralya'ya girişi 20 Mart 2020 tarihi saat 21.00'den itibaren yasaklandı açıklanmıştır. Bu nedenle, Avustralya'ya iş seyahatlerinin yasak kalkana kadar durması zorunlu hale gelmiştir (19.03.2020).

Avustralya tarafından doğrudan uçuş yasağı konulmamış olmakla birlikte Çin anararası, İran, Güney Kore ve İtalya'ya havayolu firmaları Avustralya'dan doğrudan uçmamaktadır (18.03.2020).

Avustralya'da COVID-19 süreci içerisinde 29 Mart 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere alınan karar ile her türlü yabancı yatırım talebi için öncelikle izin başvurusunda bulunulması şartı getirilmiş iken 5 Haziran 2020 tarihinde Avustralya Hükümeti tarafından yapılan açıklamaya göre 2020 sonuna kadar söz konusu Kararın yürürlükte olacağı, 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere de yabancı yatırımlara "ulusal güvenlik" testinin getirilmekte olduğu duyurulmuştur. Söz konusu Kararda özetle, değerine bakılmaksızın yabancı yatırımların "ulusal güvenlik" boyutuyla da değerlendirilmesi, gerekirse izin verilmemesi, verilmiş olan iznin gözden geçirilmesi ve iptal edilebilmesi, mevzuata uymayanlara daha ağır para cezaları verilmesi, yabancı yatırımların "ulusal güvenlik" ile ilgili olduğu değerlendirilen bir alanda faaliyet göstermek istemesi halinde zorunlu bildirimde bulunması gibi düzenlemeler yapılmaktadır. Detaylar <https://treasury.gov.au/foreign-investment> adresinden edinebilir (09.06.2020).

Geleceğe Dönük Beklentiler

Avustralya İstatistik Bürosu tarafından açıklanan dış ticaret fiyat endekslerine göre ihracat fiyatları 2020 Mart ayında yıllık bazda %2,3 artarken, ithalat fiyatları %0,9 oranından düşmüştür. İhracat fiyatlarındaki en yüksek artışlar %11,4 ile cevher dışı parasal olmayan altın, %4,3 ile doğal gaz fiyatlarında ve %4 ile et ve et ürünlerinde görülürken; ithalat fiyat-

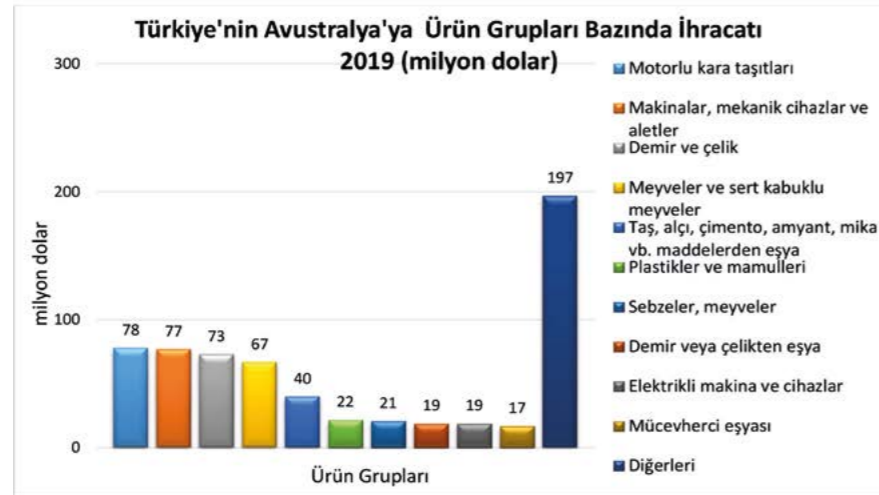
ÜLKE PANORAMA

larındaki en yüksek düşüşler %11,8 ile inorganik kimyasallarda, %11,1 ile petrol ve petrol ürünlerinde görülmüştür. Avustralya Doları da Amerikan Doları karşısında değer kaybederek 0,57 seviyesine kadar inmiş, ay sonunda ise kısmen toparlanarak 0,61'e ulaşmıştır. Ancak halen ABD Doları karşısında oldukça fazla değer kaybetmiş durumdadır. Covid-19 (Kovid-19) nedeniyle Çin basta olmak üzere Avustralya'nın en büyük pazarları konumundaki bölge ülkeleri ile ticarete 2020 Ocak-Şubat döneminde yaşanan küçülmenin ardından Mart ayında toparlanmanın yaşanmakta olduğu görülmekte olup, artan talebe bağlı fiyat yükselişleri endekslerde de kendisini göstermiştir (03.05.2020).

Avustralya İstatistik Bürosu tarafından açıklanan bir diğer veriye göre de, Avustralya'da Covid-19 (Kovid-19) salgınına bağlı kapatma tedbirlerinin uygulanmaya başladığı Mart ayının ortasından geçtiğimiz Nisan ayının yarısına kadar olan dönemde, konaklama ve gıda hizmetleri sektöründe çalışanların üçte birinin işsiz kaldığı görülmektedir. Kurum, en fazla işçi kaybeden sektörlerin, %33,4 ile konaklama ve yemek hizmetleri ve %27 oranında düşüşle sanat ve eğlence hizmetleri (%27) olduğunu belirtirken, konaklama ve yemek hizmetlerindeki iş kayıplarının en çok Güney Avustralya (%-39,7) ve Viktorya eyaletlerinde (%-35,6) yaşandığı anlaşılmaktadır. Avustralya'da işsizliğin artması ile alım gücünün düşeceği ve buna bağlı tüketim malları ithalatında da önümüzdeki dönemde bir azalışla karşılaşılacağı beklenmektedir (05.05.2020).

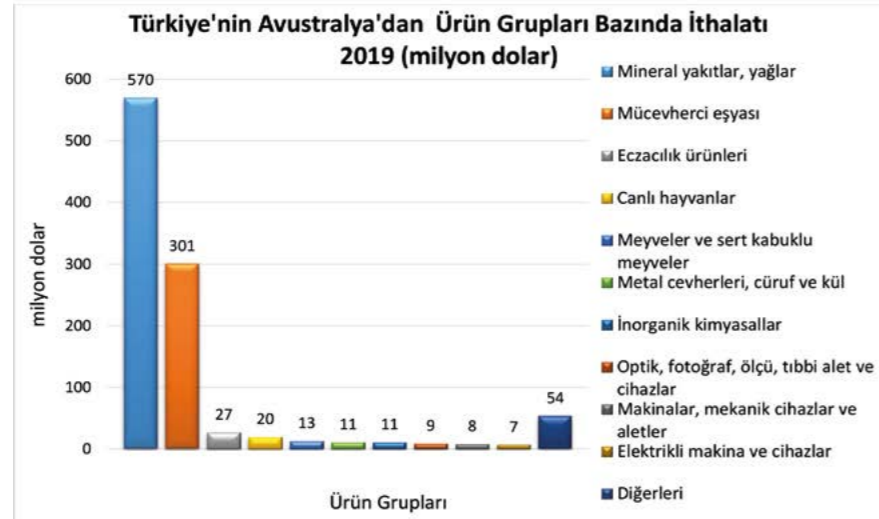

Türkiye'nin Avustralya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Avustralya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Avustralya Federal Hükümetinin salgın sürecinde en önemli hedefinin ekonomik faaliyetlerinin devamı ve istihdamın korunması olduğu tekrar vurgulanmış olup, ekonominin canlanması kapsamında alınca tedbir-

lerin en azından talebin daha fazla daralmasını engelleyeceği ve bu politikaların Avustralya'ya olan ihracatımız için olumlu sonuçlar doğuracağı değerlendirilmektedir (23.07.2020).

Kaynaklar:

- 1- <https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/afrika>
- 2- <http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/disliskiler/ulke/ulke-detay>
- 3- <https://deik.org.tr/turkiye-asya-pasifik-is-konseyleri-turkiye-cin-is-konseyi>
- 4- <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/orta-asya/tacikistan/ulke-profil/genel-ekonomik-durum>

Atarabası'na elveda derken...

Tarihimizin ve kültürümüzün en önemli objeleri at ve atarabası. Kültürümüzün meşhur sözlerinde bile var "Üç kıtada, at koşturduk" kelimeleeri. Cephelere, şehirlere her türlü ihtiyacı taşıdı asırlarca at arabaları. Günümüzde ise talebin azalması oldukça doğal at arabası ve imalatçısına. Malum teknoloji her yerde olduğu gibi bu alanda da hakimiyetini göstermiştir. Talep ve arza göre sektörler kendine yeni arayışlar içerisine girerek kendi içerisinde değişimlere ve yapılanmalara gitmiştir. Değişikliğe giden bir sektörde at arabası imalatçılığıdır. Daha yakın tarihe kadar faal olarak kullanılan atarabası, günümüzde dekoratif bir materyal olarak restoran ve otel köşelerinde yerini almıştır. Anadolu'da kırsal alanda at arabalarının sayısı giderek azalırken, atarabası imal eden ustalar da ya atölyesinin kapısına kilit vurdu ya da farklı ürünlere yöneldi. Bu talep doğrultusunda değişime giden imalatçılar, bundan sonra o süslü minik atarabası imalatına ağırlık verdi. Konya'da da bundan nasibini alan ve minyatürünü üretirken geçimini sağlayan Musa Ünal 40 yıldır bu meslekte olduğunu, babasının da Mehmet Ünal'ın 65 yıl önce bu mesleğe başladığını eskiden büyük ata arabaları imalatı yaptığını, bunun yanında talebe göre minyatür arabaları yaptıklarını ifade ederek şunları söyledi:

Minyatür at arabasının yanı sıra, turistik amaçlı olarak atarabası tekerleğinden park bankı, minyatür fayton, kağrı, at arabası, tekerinden de avize, gece lambası, bahçe parklarına süs gibi pek çok ürün geliştirdiklerini belirten Ünal, şöyle devam etti: "Üretimde, eski at arabalarından kalan malzemeler de kullanılıyor. Sertlik ve sağlamlık veren gürgen ve çam ağacından 5 değişik boyda yapılan minyatür atarabaları 450-1500 YTL arasında satılmakta. Normalde üç günde bir at arabası imal edebiliyoruz" şeklinde konuşan Ünal, süs amaçlı bu ürünleri çeşitli ülkelere ve turizm bölgelerinin yanı sıra ülkenin dört bir yanına gönderdiklerini belirtiyor.

❖ "Baba mesleği olan atarabası üreticiliğine yaklaşık 40 yıl önce başladım. Ancak her yıl talep azaldıkça azaldı. Atölyeler bir, bir kapandı. Bizde nostalji tutkunlarına yönelik atarabası minyatürü üretmeye başladık. Turistik ve tamamen süs amaçlı üretilen minyatür at arabaları beklediğimiz de üzerinde ilgi gördü."

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

Sille Mezarlıkları

Fotoğraf & Yazar
Ali IŞIK

Giriş

Ebedî âleme uğurlanan insanın cesedini bağrında muhafaza eden toprağa, dilimizde yaygın olarak, Arapçada "ziyaret yeri" anlamına gelen "mezar" ve yine Arapçada "gömmek" anlamına gelen "kabir" (Mutçalı 1995: 683) kelimeleri kullanılmaktadır. Günümüzde kullananların sayısı azalsa da geçmişte, ölü gömülen topraklara Arapçada "uyuyacak yer, yatak" anlamındaki "merkad" (Mutçalı 1995: 336), "bir şeyin gömüldüğü yer" anlamındaki "makber" (Mutçalı 1995: 683) ve "gömülme yeri" anlamındaki "medfen" (Mutçalı 1995: 273) kelimeleri de kullanılmıştır. Etrafı çevrilerek ölü gömmeye tahsis edilmiş alanlara da "mezarlık" ve "kabristan" denilmektedir. Bir de Arapçada "çitle çevrili yer" anlamındaki "hazire"ler (Mutçalı 1995: 178) vardır ki; bunlar cami veya türbe etrafında, içine girilmesi pek mümkün olmayan küçük mezarlıklardır (Çağbayır 2007: II/1922).

A. Günümüzdeki Mevcut Mezarlıklar

Sille, Takkeli Dağ (Küçük Gevele) ile Karabuğa Dağları arasında Sille Deresi'nin açtığı vadide kurulmuş eski bir yerleşim yeridir (Tapur 2009: 16). Bağrında yaşattığı tarihî eserlerin yanı sıra, kurulduğu vadinin karşısında/güneyinde, batısında ve kuzeyindeki -neredeyse yerleşim alanına yakın bir yüzölçümüne sahip- mezarları da Sille'nin eskiliğini/tarihliğini teyit etmektedir.

Sille'nin uydu görüntülerine göre güney ve batısında birer, kuzeyinde ise iki mezarlık görülmektedir. Günümüzde Konya şehir merkezindeki bütün mezarlıkların bakım ve yönetimi uhdesine verilen Konya Büyükşehir Belediyesi Mezarlıklar Şube Müdürlüğü'nün -Sille'nin uydu görüntülerinin esas alındığı anlaşılan- kayıtlarında da Sille'de Sille 1, 2, 3 ve 4 adlarıyla dört mezarlık bulunmaktadır. Lakin saha incelemeleri, Sille'deki mevcut mezarlıkların bu sayıdan

fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim daha eski yıllarda Sille mezarlıkları üzerine yayın yapan araştırmacılar da aynı kanaattedirler (Özönder 1998: 183; Uz 2004: 315).

Yaptığımız saha araştırması sonucu vardığımız kanaate göre Sille'nin mevcut mezarlıkları -güneyden kuzeye- şunlardır:

1. Ak Mahalle Aşağı/ Yeni Mezarlık

Konya şehir merkezini Sille'ye bağlayan Sille Caddesi üzerinde, Sille'nin hemen girişinde, sağda/güneyde, Karataş Sokağı'nın üzerinden geçtiği köprü'nün de karşı tarafındadır. Sınırları içinde yer aldığı mahallenin ismiyle anılsa da Silleliler tarafından "Aşağı Mezarlık" olarak bilinmektedir. Burası günümüzde Sille'nin tek defin yapılan mezarlığıdır. Bu itibarla Aşağı Mezarlık Sille mezarlıklarının en bakımlısıdır. Mezarlıklar Şube Müdürlüğü tarafından 108 ila 112 arasında numaralandırılmış beş adaya ayrılmış mezarlıkta düzenli bir yol

ağı, ağaçlandırma ve çiçeklendirme mevcuttur. Ağırlıklı olarak Cumhuriyet Dönemi mezarlarının yer aldığı bu bölümün, girişinin hemen sağ tarafı Silleliler tarafından "Garipler Mezarlığı" olarak anılmaktadır. Sille'deki askerî depoda görev yaparken vefat eden askerler buraya defnedildikleri için burası, dönemin tanığı Sillelilerce bu adla anılır olmuştur.

Mezarlığın güneyinde, en üst tarafında, etrafı muntazam ve yüksek taş duvarla çevrilip ağaçlandırılması yapılmış bir de aile mezarlığı bulunmaktadır. Zamanında Sille Belediyesinin hukuk müşavirliğini yapan Av. Ertuğrul Onur, belediyeden alacaklarına mukabil burayı alarak aile mezarlığı hâline getirmiştir.

Mezarlığın güneyinden batısına doğru uzanan bir koyak burayı Eski Mezarlık'tan ayırmaktadır. Bu bölgede her iki mezarın da moloz taştan kuru kayma ihata duvarları harap bir hâledir. Mezarlığın yol kenarındaki sınırları teşkil eden ihata duvarlarının yenileme ve sağlamlaştırma çalışmaları hâlen sürmektedir.

2. Ak Mahalle Eski Mezarlık

Yeni Mezarlık'ın batı tarafındaki yamaç boyunca kayalık bölgeye kadar uzanan geniş bir alandır. Çetin bir arazi yapısı olan mezarlıkta ağırlıklı olarak Osmanlı Dönemi mezarları yer almaktadır. Yeni bölümünkinden biraz yukarıda ve birbirine yakın kontrolsüz iki girişi olan bu mezarlık, Mezarlıklar Şube Müdürlüğüne 101 ila 107 arası numaralarla 7 adaya ayrılmışsa da bu adalar arasında düzenlenmiş bir yol ağı mevcut değildir (Harita: 1). Arazi şartları sebebiyle çoğu mezarlara güçlük ulaşılabilir.

Mezarlığın girişlerine ve yola yakın kesiminde yeni definler görülmektedir. Diğer yandan mezarlıkta bazı Osmanlı Dönemi mezarlarının taşları da yenilediğinden ilk bakışta bunlar da yeni definmiş gibi algılanmaktadır.

Kaynaklara göre Sille'nin yetiştirdiği birçok önemli şahsiyet burada medfundur. Babası Üsküp kadılarından Osman Hâkî Dede (ö. 1836), Silleli Hacı Şaban Efendi (ö. 1944), Silleli Müderris Osman Efendi (ö. 1934), u-

lemadan Hacı Hafız Efendi'nin oğlu müderris ve hattat Musa Efendi (ö. 1935), Hacı İsmail Nazîfi (ö. 1887), oğlu Büyük Hoca Mustafa Efendi (ö. 1928) (Uz 2004: 316) ile Silleli halk şairleri Figânî (ö. 1928), Feşânî (ö. 1320) ve Merdânî (ö. 1296) (Akça 1940: 75, 101, 181) bunlardan bazılarıdır.

Mezarlıkta ilk bakışta mermer mezar taşları pek fark edilmezse de Sille'nin, Osmanlı Dönemine ait sanat değeri yüksek mermer mezar taşlarının kahir ekseriyeti bu mezarlıkta yer almaktadır. 2004 yılından beri ara ara ziyaret ettiğimiz bu taşların, her ziyaretimizde kimilerinin kırıldığı, kimilerinin de yosunlarla kaplandığını görmek bizi fazlasıyla üzmektedir. Behemehâl bu mezarlara mezarın sahibini gösteren plaketter bırakarak şahidelerini koruma altına almak gerekmektedir.

Buradaki Osmanlı Dönemi mezar taşlarının en eski tarihli H 1200'lerin ilk çeyreğine, diğer bir ifadeyle

XIX. yüzyıl başlarına aittir. Mezarlıklar Şube Müdürlüğü tarafından Aşağı/Yeni Mezarlık ile Büyük/Eski Mezarlık "Sille-1 Mezarlığı" adı altında birleştirilmiştir. Her iki mezarlığın müşterek sınırlarının uzunluğu 1.397 metre, alanı ise 66.642 m²'dir.

3. Subaşı (Gölbaşı) Mezarlığı

Sınırları içerisinde bulunduğu mahalleden dolayı Subaşı, güneybatı tarafındaki eski Gölevi Göleti sebebiyle de Gölbaşı Mezarlığı olarak anılan mezarlık, Aya Eleni Kilisesi'nin kuzeybatı taraflarından itibaren eski Tatköy yoluna kadar uzanmaktadır. Mezarlığın, moloz taştan kuru kayma ihata duvarları gibi içerisi de oldukça müsait olan mezarlık, defne kapalıdır. Girişi; Baraj Caddesi üzerinde, bu caddenin Hükümet Caddesi ile kesiştiği noktanın az yukarısındadır. Bu giriş, eski Tatköy yolunun da başlangıcıdır. Kuzey komşusu olan Mormi Mezarlığı'na göre arazi şartları defne oldukça müsait olan mezarlık, defne kapalıdır. Girişi; Baraj Caddesi ile kesiştiği noktanın az yukarısındadır. Bu giriş, eski Tatköy yolunun da başlangıcıdır. Kuzey komşusu olan Mormi Mezarlığı'na da buradan girilmektedir.

Mezarlıkta mermer mezar taşlarının güzel örnekleri mevcutsa da bunların mevcudu Akmahalle Büyük/Eski Mezarlık'a kıyasla oldukça azdır. Buradaki mezarlarda çoğunlukla kullanılan taş Sille'nin kendi taşıdır. Gerek mermer gerekse Sille taşından şahidelerde rastladığımız en erken tarih H 1100'ün ortalarıdır (XVIII. yüzyılın

TARİH

kullanılmıştır. Mezarlıklar Şube Müdürlüğü kayıtlarına göre 101 ve 102 numaralı birer adadan oluşan Subaşı ve Mormi mezarlıklarının müşterek çevresi 627 metre, alanı da 22.687 m²'dir.

5. Karataş Mezarlığı 1

Mezarlıklar Şube Müdürlüğü'nün adlandırmasıyla "Sille 3 Mezarlığı", eski Karataş Mahallesi'nin kuzeyindeki bir yayla üzerinde, Karataş Mahallesi'ni Baraj Caddesi'ne bağlayan yolun sol tarafındadır. Mezarlığı çevreleyen duvarlar yenilenip, beton saçak altına alınmıştır. Mezarlıklar Şube Müdürlüğü'nün kayıtlarına göre mezarlığın çevresi 345 m, alanı 7.580 m²'dir (Harita: 3). Defin yapılmayan mezarlıkta bütün şahidler Sille taşından, tarihleri de H 1300'lerle M 1950'lerdir (XIX. yüzyıl sonu ile XX. yüzyılın ilk yarısı). Mezarlığın giriş kısmına yakın bir kesimde dikkat çeken Marmara mermerinden iki günümüz mezarı, eski iki mezarın yenilenmesinden ibarettir [Adviye Günbaş (ö. 1948); Şaban Ali Günbaş (ö. 1958)]. Bakımsız olan mezarlıktaki çoğu mezar taşlarının durumu içler acısıdır.

6. Karataş Mezarlığı 2

Karataş l'in doğusunda ve aşağı tarafında küçük bir mezarlıktır. Mezarlıklar Şube Müdürlüğü kayıtlarına göre Sille 4 Mezarlığı'nın çevresi 96 m, alanı 506 m²'dir. Mezarlığın ihata duvarı yenilenip, üzeri beton saçakla kapatılsa da içerisi bakımsızdır. Günümüzde defin yapılmayan mezarlıkta bütün mezar taşlarında Sille taşı kullanılmıştır. Yenilenen birkaç mezarın baş taşına mermer kitabe plaketi oturtulmuştur. Mezar taşlarının tarihleri diğer Karataş'la aynıdır.

7. Subaşı/Kârhane Camii Haziresi

Sille'de -tam da tanımına uygun- gözlerden irak bir de hazire bulunmaktadır. Bu hazire, Subaşı/Kârhane Camii'nin avlu girişinin sol tarafındadır. Kenar uzunluğu 7-8 metre civarındaki kare

biçimli hazire tamamen ağaççıklar la kaplanmış durumdadır ve sadece batı tarafında üç beş mezar taşı görülebilmektedir. Bu mezar taşlarından anlaşıldığı üzere hazirede yer alan mezarlar tamamen Osmanlı Dönemine aittir. Günümüzde defne kapalı bu mezarlıkta, mezkûr camide görev almış bazı din görevlileri ve yakınlarının yanı sıra mahalle sakinlerinin de kabirleri bulunmaktadır (Sarıköse 2008: 177). Hazirenin batı tarafında seçilebilen mezar taşlarından gri mermerden ve biri fes, diğeri kavuk başlıklı iki başucu şahidesi oldukça dikkate şayandır (Diğer mezar taşları Sille taşındandır). Bunlardan fes başlıklı olan Safer 1321 (Nisan-Mayıs 1903) tarihlidir ve "Mülâzım el-Hac Muhammed Efendi mahdûm-ı âlileri Celâleddin'e aittir. Kavuk başlıklı ve daha mücessem yapılı olanın kitabesinin künye ve tarih bölümünü havi kısmı tamamen toprağa gömülü hâledir. Konya'daki benzerlerinden yola çıkarak, şahideyi; malzeme, yapım ve hat özellikleri itibarıyla H 1100'lerin sonu ile 1200'lerin başına tarihlemek mümkündür ki; bu şahide, İbrahim Hakkı Konyalı'nın: "Câmiin önündeki mezarın başındaki muntazam kitabeden öğrendiğimize göre burada H 1220 yılında ölen câmi imamı Mehmed oğlu Ali Efendi gömülüdür" (1997: 527) şeklinde naklettiği mezar taşı olmalıdır. Moloz taşla yapılmış, üzeri yakın zamanda betonla kaplanmış ihata duvarlarıyla çevrili Subaşı/Kârhane Camii Haziresi'nde mevcut az sayıdaki mezar taşı H 1200 senesinin ilk çeyreği ile 1300 senesinin ilk yarısına aittir.

B. Günümüzde Mevcut Olmayan Mezarlıklar

1. Sille Şehitliği

Sille mezarlıklarını söz konusu eden bazı yayınlarla (Komisyon ts.: 32; Özönder 1998: 187; a.mlf. 2004: 349) bunları referans alan bir doktora tezinde (Sarıköse 2008: 238-239) bir Sille şehitliğinden söz edilmekte; hatıta Çevrikler Mezarlığı'ndaki bu şehitlikte Millî Mücadele'de şehit düşen 52 asker ve subayın medfun olduğu ifade edilmektedir. Biz bu bilgileri farklı yazılı metinlerle doğrulayamadığımız gibi, araştırmamız esnasında bize rehberlik eden Sillelilere de teyit ettiremedik. Saniyen yukarıda Akmahalle Aşağı/Yeni Mezarlık'ı anlatırken giriş kısmında bir garip mezarlığından söz etmiştik. Günümüzün kabulüyle görev şehidi adedilen bu gençlerimizin yattığı yer, Sillelilerce bir şehitlik olarak değil de isimsiz yatanlarından dolayı garip mezarlığı olarak adlandırılmıştır.

2. Gayrimüslim Mezarlıkları

1923 yılı mübadelesine kadar Sille, Müslümanlarla Ortodoks Hristiyan Karamanlı Türkleri ve Rumların birlikte sükûn içerisinde yaşadığı bir barış beldesidir. Mübadele öncesinde Silleli Ortodokslar, cenazelerini bazı kiliselerin etrafında oluşan mezarlıklarına defnediyorlardı. Günümüzde bu gayrimüslim mezarlıklarından üçü bilinmektedir. Birisi Aya Eleni Kilisesi'nin yukarısında, güneybatı ta-

rafına düşen tepe üzerinde, Sille'yi Sarayköy'e bağlayan Özyay Sokağı'nın hemen aşağısındadır. Yer yer harap olmuşsa da moloz Sille taşından kurulu yapılar ayakta. Doğuya doğru meyilli zemininde hiçbir mezar belirtisi mevcut değildir. "Hıdırellez Kilisesi" denilen bir de kilisenin bulunduğu bu mezarlığın alt kısmında, ikinci bir mezarlık bulunuyordu (Özönder 1998: 184) ; Günümüzde bu mezarlığın bulunduğu alanın üzerine -Tepeköy'den gelerek Sille'ye yerleşen bazı kişilerce- ev ve çardaklar konulmuştur.

Üçüncü gayrimüslim mezarlığı da Konya şehir merkezinin 5 km kuzeybatısında, Sille'nin 2 km güneyinde, günümüzde askeri bölge içerisinde kalan Ak Manastır yakınındaki mezarlıktır. Bu mezarlığa Konyalı gayrimüslimlerin de cenazelerinin defnettikleri bilinmektedir (Sarıköse 2008: 238).

Sonuç

Mezarlıklar, sadece defin yapılan mahaller değildir. Buralardaki mezar taşları, bu aziz toprakların tapu senetleri durumunda olduğu gibi, yaşanan dönemlerin sosyo-ekonomik yapısını, kültür ve sanat anlayışları ile dil özelliklerini de aksettirir. Bu itibarla mezar taşları önemli birer yazılı tarihî belgedir. Bu bakımdan kâğıda yazılı tarihî belgeler gibi bu taş yazılı belgelerin de behemehâl muhafaza altına alınması gerekir.

KAYNAKÇA:

AKÇA, A. Kemal (1940), Sille'nin Halk Şairleri, Konya: Haşim Basımevi.
BİLDİRİCİ, Mehmet (2008), Sille'nin Tarihi Tarihi Güzellikleri, Yersiz (PDF kitap)
ÇAĞBAYIR, Yaşar (2007), Ötügen Türkçe Sözlük, I-V, İstanbul.
GÖLPINARLI, Abdülhak (ts.), Tarikat Taşları, Giyimleri ve Osmanlı Devri Serpuşları, Mevlâna Müzesi, Yazma Nu. 216.
IŞIK, Ali (2005), "Sille Mezar Taşları Üzerine Bir Tasnif Denemesi", Yeni İpek Yolu Konya Kitabı VIII, s. 289-307.
KARA Hacer-Şerife DANIŞIK (2005), Konya Mezarlıkları ve Mezar Taşları, Konya: Meram Belediyesi Yay.
KOMİSYON (ts.), Konya ve Karaman Şehitlikleri, Ankara.

KONYALI, İbrahim Hakkı (1997), Konya Tarihi, Ankara.
MUTÇALI, Serdar (1995), Arapça-Türkçe Sözlük, İstanbul: Dağarcık Yayınları.
ÖZÖNDER, Hasan (1998), Sille: Tarih, Kültür, Sanat, Konya.
(2004), "Konya Şehitlikleri", Yeni İpek Yolu Konya Kitabı VII, s. 343-363 (349).
SARIKÖSE, Barış (2008), "Osmanlı Döneminde Sille", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, (Doktora Tezi), Konya.
TAPUR, Tahsin (2009), "Konya'da Tarihi Bir Yerleşim Merkezi: Sille", Türk Coğrafya Dergisi, s. 53, s. 15-30.
UZ, M. Ali (2004), "Konya Hazire ve Kabristanları II", Yeni İpek Yolu Konya Kitabı VII, s. 301-342.

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

ENFLASYON

Aylık
%1,80

Yıllık
%18,95

Temmuz 2021 - TÜFE

BÜYÜME

Çeyrek Büyüme
%7,0

1. Çeyrek - 2021

İŞSİZLİK

İşsizlik Oranı
%10,6

Haziran 2021

DIŞ TİCARET

İhracat Yıllık (%)
+%46,9

İthalat Yıllık (%)
+%38,7

Haziran 2021

BÜTÇE

Aylık Açık
25,3 Milyar TL

Faiz Dışı Açık
15,6 Milyar TL

Haziran 2021

CARİ AÇIK

Aylık Açık
- 1,1 Milyar \$

Yıllık Açık
- 29,6 Milyar \$

Haziran 2021

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

Yıllık Değişim
+%23,9

Haziran 2021

KAPASİTE KULLANIMI

Aylık Değişim
+0,1 puan

Temmuz 2021

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

Aylık
%-2,7

Temmuz 2021

KONUT SATIŞLARI

Yıllık
%-53,0

Temmuz 2021

FİNANSAL YATIRIM

En Yüksek Getiri DİBS
+%0,11

Temmuz 2021

Hakan KARAGÖZ
KTO-Ekonomik Araştırmalar ve Proje Uzmanı

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

ENFLASYON

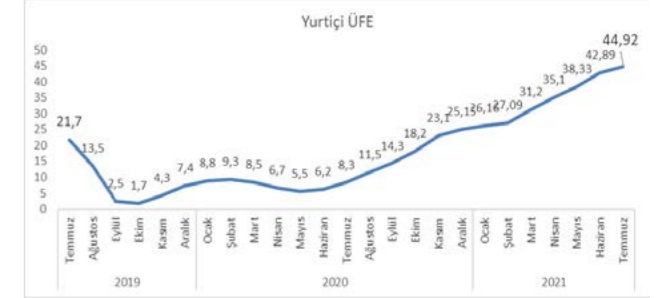
Temmuz ayında TÜFE yıllık %18,95, aylık %1,80 arttı.

TÜFE'de (2003=100) 2021 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %1,80, bir önceki yılın Aralık ayına göre %10,41, bir önceki yılın aynı ayına göre %18,95 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,15 artış gerçekleşti.

TR52 Konya-Karaman Bölgesinde Temmuz ayında enflasyon yıllık %19,18 artış göstermiştir.

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %44,92, aylık %2,46 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %2,46, bir önceki yılın Aralık ayına göre %25,05, bir önceki yılın aynı ayına göre %44,92 ve on iki aylık ortalamalara göre %28,47 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)		En Fazla Azalan (Aylık)			
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Kok ve rafine petrol ürünleri	8,84	1	Tütün ürünleri	0,00
2	Ağaç-mantar ürünleri	8,12	2	Temel eczacılık ürünleri	0,07
3	Ana metaller	7,22	3	Basım-kayıt hizmetleri	0,85

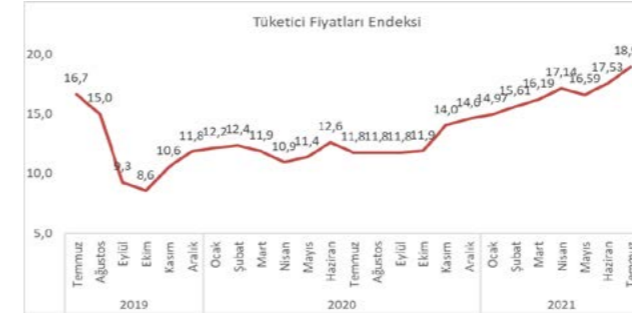
İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

2021 Haziran ayında işsizlik oranı %10,6

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 823 bin kişi azalarak 3 milyon 399 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 2,5 puanlık azalış ile %10,6 seviyesinde gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)		En Fazla Azalan (Aylık)			
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Yurtiçi Bir Hafta ve Daha Fazla Süreli Turlar	29,42	1	Patlıcan	-9,25
2	Salatalık	19,63	2	Kiraz	-8,32
3	Kuru Soğan	18,33	3	Kabak	-7,50

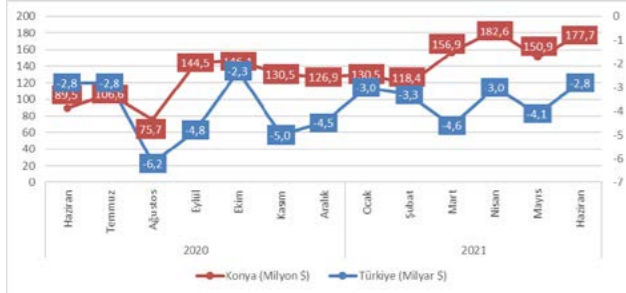
DIŞ TİCARET

Haziran ayında ihracat %46,9 ithalat %38,7 arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2021 yılı Haziran ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %46,9 artarak 19 milyar 775 milyon dolar, ithalat %38,7 artarak 22 milyar 628 milyon dolar olarak gerçekleşti. Haziran ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %0,2 azalarak 2 milyar 858 milyon dolardan, 2 milyar 853 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Haziran ayında %82,5 iken, 2021 Haziran ayında %87,4'e yükseldi.

İhracatta Almanya, ithalatta Çin ilk sırayı aldı

Haziran ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 705 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 348 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 271 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 82 milyon dolar ile İtalya, 913 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %31,9'unu oluşturdu. İthalatta Çin ilk sırayı aldı. Haziran ayında Çin'den yapılan ithalat 2 milyar 858 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 2 milyar 321 milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 918 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 248 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 10 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %41,3'ünü oluşturdu.

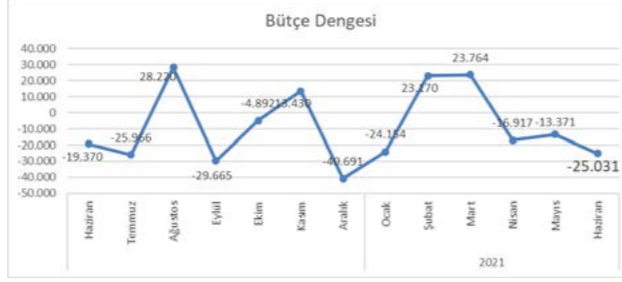

Kaynak: TÜİK

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2021 yılı Haziran ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 113,4 milyar TL, bütçe gelirleri 88,3 milyar TL ve bütçe açığı 25 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 104 milyar TL ve faiz dışı açık ise 15,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim bütçesi 2020 yılı Haziran ayında 19 milyar 370 milyon TL açık vermiş iken 2021 yılı Haziran ayında 25 milyar 31 milyon TL açık vermiştir. 2020 yılı Haziran ayında 13 milyar 73 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2021 yılı Haziran ayında 15 milyar 618 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

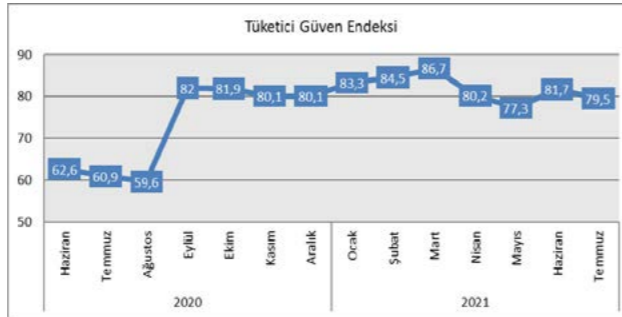
Kaynak: Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2021 Temmuz ayında tüketici güveni azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Temmuz ayında bir önceki aya göre %2,7 oranında azaldı; Haziran ayında 81,7 olan endeks, Temmuz ayında 79,5 oldu.

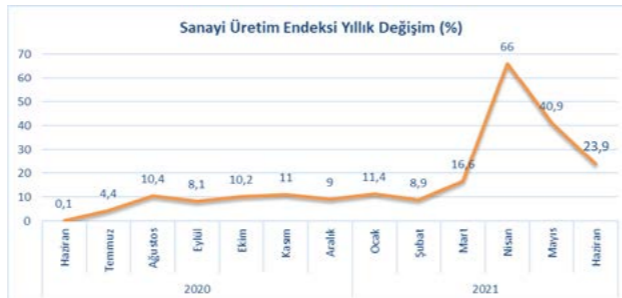
Tüketici Güven endeksindeki azalış; hane maddi durum ve genel ekonomik durum beklentileri değerlendirmelerinin azaldığını göstermektedir.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2021 Haziran ayında sanayi üretimi yıllık %23,9 arttı. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2021 yılı Haziran ayında (yıllık);

- Madencilik ve taşocaklığı sektörü endeksi %24,3,
- İmalat sanayi sektörü endeksi %24,8,
- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %13,9 arttı.

HAZIR BETON KONYA

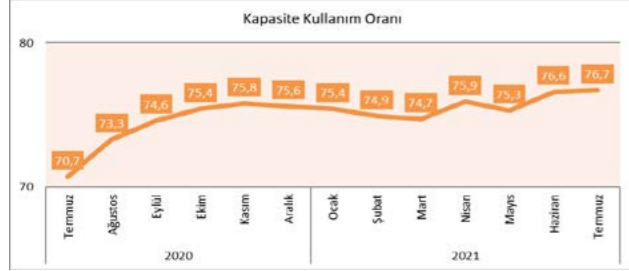
"Temel Sigortanız"

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2021 yılı Temmuz ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,1 puan artarak yüzde 76,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: TCMB

DÖNEMSEL GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

GSYH 2021 1. çeyreğinde %7,0 arttı.

GSYH 2021 yılı birinci çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %7,0 arttı.

Yerleşik hanehalklarının tüketim harcamaları, 2021 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %7,4 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları %1,3, gayrisafi sabit sermaye oluşumu %11,4 arttı.

Mal ve hizmet ihracatı, 2021 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %3,3 artarken ithalatı %1,1 azaldı.

Kaynak: TÜİK

CARİ AÇIK

2021 Haziran ayında cari denge, 1,1 milyar \$ açık vermiştir.

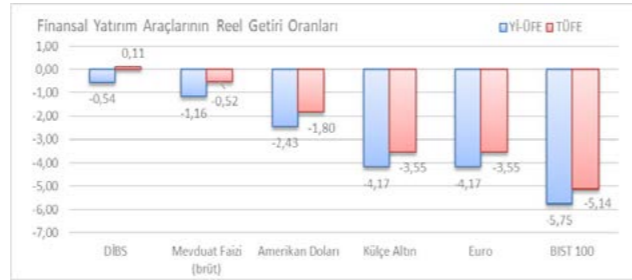
Cari işlemler açığı, bir önceki yılın Haziran ayına göre 1947 milyon ABD doları azalarak 1.127 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 29.679 milyon ABD doları olmuştur.

Kaynak: TCMB

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

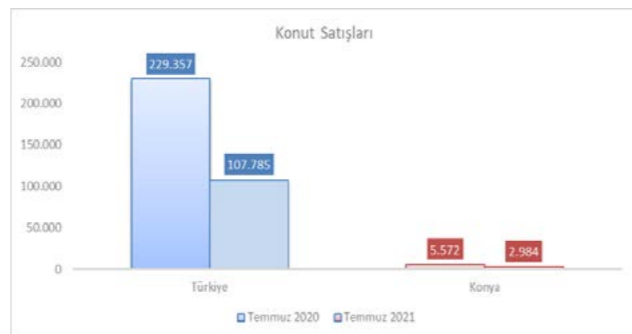
2021 Temmuz ayında finansal yatırımlar araçları arasında en yüksek aylık reel getiriyi %0,11 oranlarıyla DİBS'de gerçekleşti. TÜFE ile indirildiğinde ise mevduat faizi (brüt) %0,52, Amerikan doları %1,80, külçe altın %3,55, Euro %3,55 ve BIST 100 endeksi %5,14 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

Kaynak: TÜİK

KONUT SATIŞLARI

Türkiye'de 2021 Temmuz ayında 107.785 konut satıldı Türkiye genelinde konut satışları Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %53,0 azalarak 107 bin 785 oldu. Türkiye genelinde Temmuz ayında ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %84,3 azalış göstererek 20 bin 553 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %19,1 olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

DİJİTAL ÇAĞIN DİJİTAL ÜNİVERSİTESİ

GİRİŞ YÜKSEK BAŞARI BURSU

1
100

arası derece yapan tüm öğrencilere aylık;
SAY-EA 3.000^{TL} SÖZEL 2.000^{TL} DİL 1.500^{TL}

2.501
5.000

arası derece yapan tüm öğrencilere aylık;
SAY-EA 1.500^{TL} SÖZEL 500^{TL}

101
1.000

arası derece yapan tüm öğrencilere aylık;
SAY-EA 2.500^{TL} SÖZEL 1.500^{TL} DİL 1.000^{TL}

5.001
10.000

arası derece yapan tüm öğrencilere aylık;
SAY-EA 1.000^{TL}

1.001
2.500

arası derece yapan tüm öğrencilere aylık;
SAY-EA 2.000^{TL} SÖZEL 1.000^{TL} DİL 500^{TL}

10.001
100.000

arası derece yapan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi & Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi'ne yerleşen öğrencilere aylık
SAY-EA 500^{TL}

Hazırlık dâhil normal öğrenim süresi içinde her akademik yıl boyunca sekiz ay olmak üzere sağlanır.*

TERCİH BURSUSU

1. TERCİHTE %30 İNDİRİM 2. TERCİHTE %25 İNDİRİM 3. TERCİHTE %20 İNDİRİM

Üniversitemizin lisans ve ön lisans bölümlerini YKS ve DGS ile (Pilotaj, Hukuk ve Tıp Fakültesi hariç) ücretli kontenjandan tercih ederek, yerleşenlere sağlanır.*

YENİ BURS KARATAYLI OL BURSUSU +10 ARTI'N

Üniversitemizin 2021-2022 eğitim-öğretim yılından itibaren hayata geçirdiği yeni bir burs türü olan "ARTI 10", üniversitemizle iş birliği protokolü imzalayan Türkiye genelindeki tüm kamu ve özel liselerin mezunlarının faydalanabileceği bir burstur.

%10 oranında eğitim ücretinden indirim sağlayan bu burs, diğer burslarla birleşmesinin yanı sıra Konya dışından gelen öğrencilere yine %10 konaklama indirimini sağlamaktadır.

ARTI 10 hakkında detaylı bilgi için

AHİLİK BURSUSU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ile Ticaret Borsalarının Üniversitemiz ile protokol yapmaları şartıyla üyelerinin, birinci derece yakınlarının ve eşlerinin YKS, DGS, yatay geçiş ve uluslararası öğrenci kontenjanı ile ön lisans veya lisans programlarına kayıt yaptırmaları halinde %15 oranında destek bursu sağlanır.

BURLULUK SÜRESİ

Hazırlık sınıflarında 1, ön lisans programlarında 3, lisans programlarında 5, Tıp Fakültesinde 7 yıl boyunca burs kesilmeden öğrenim devam eder. Bu süre 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren, üniversitemize ilk kez kayıt olan öğrenciler için geçerlidir. (Giriş Yüksek Başarı Bursu, Üstün Başarı Bursu, Asistan Öğrenci Bursu, Akran Öğrenci Bursu, Çift Anadal Bursu ile Dil Okulu Bursu hariçtir.)

Burslar hakkında detaylı bilgi için

Konya Ticaret Odası Üniversitesidir

karatay.edu.tr

KaratayUniversitesi ktokaratay ktokaratayuniversitesi KARATAYUNIVERSITESI ktokaratay

444 1251

KONYA EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Ağustos 2021

Perakende Güven Endeksi

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

İnşaat Sektörü Güven Endeksi

İstihdam İzleme Bülteni (Mayıs 2021)

Dış Ticaret Bülteni (Haziran 2021)

*Endeksi olumlu etkileyen hareketler yeşil, olumsuz etkileyenler kırmızı ile gösterilmiştir.
**Konya Ticaret Odası, her ay perakende sektöründen 300, hizmetler sektöründen 300 ve inşaat sektöründen 200 firmayla yüz yüze anketler yapmaktadır. Endeksler, anketlerden elde edilen veriler analiz edilerek hesaplanmaktadır.

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE
www.kto.org.tr

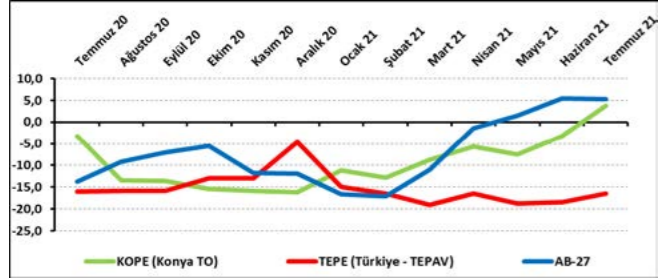
tepav

www.tepav.org.tr

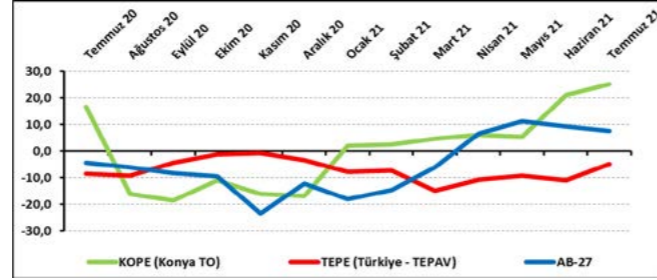
KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

Temmuz-Ağustos 2021

Şekil 1: KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Temmuz 2020-Temmuz 2021)

Şekil 2: Önümüzdeki 3 ay ilişkin satış beklentisi* (Temmuz 2020-Temmuz 2021)

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ, 3 YIL SONRA TEKRAR POZİTİFTE

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Temmuz 2021'de geçen yıla ve geçen aya kıyasla arttı. Ağustos 2018'ten bu yana negatif alanda yer alan KOPE, Temmuz 2021'de tekrar pozitif alana yükseldi. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergeleri hem Temmuz 2020'ye hem de Haziran 2021'e göre arttı. Konya perakende sektörü, Temmuz 2021'de Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Konya'da perakende güveni geçen aya ve geçen yıla kıyasla artış gösterdi:

Temmuz 2021'de TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -16,5 puan değerini alırken, KOPE 3,7 puan değerini aldı. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 7,0 puan artarken, TEPE 0,5 puan azaldı. Geçen aya göre bakıldığında

ise KOPE 6,9 puan, TEPE ise 2,0 puan artış gösterdi. Konya perakendesi Türkiye genelinden daha iyi, AB-27'den daha kötü performans gösterdi. KOPE değerinin artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme etkili oldu.

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen aya ve geçen yıla göre arttı:

Temmuz 2021'de Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 52,3'ü önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 13,7 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik bekleyenlerin oranı ise yüzde 34 olarak belirlendi.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Temmuz 2020'ye göre 8,6 puan, Haziran 2021'e göre 4,3 puan arttı. Gelecek 3 ay ilişkin satış beklentilerinde Konya, Temmuz 2021'de Türkiye genelinden ve AB-

27'den daha iyi performans sergiledi.

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı arttı:

Temmuz 2021'de işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 11,1 puan artarak -26,3 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 21,7 puan arttı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Temmuz 2021'de yüzde 21,3 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 47,7 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 31'i ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Temmuz ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere kıyasla daha yüksek olduğu görüldü.

Perakende güveni Temmuz ayında en fazla "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektöründe arttı:

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, perakende

Tablo 1: Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-16,7	-17,6	-13,1	-15,1	-14,1	-8,5	-15,9	-9,4	-11,3	-17,6	-8,6	-5,7
2020	-4,9	-5,3	-21,7	-27,2	-8,4	-8,3	-3,3	-13,4	-13,6	-15,5	-15,9	-16,2
2021	-11,2	-12,9	-8,8	-5,6	-7,5	-3,2	3,7					

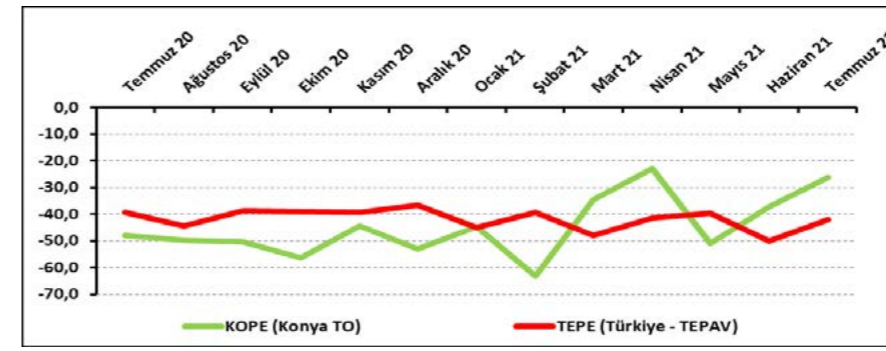
Tablo 2: Önümüzdeki 3 ay ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-15,5	-22,2	-14,2	-5,7	-8,9	-12,6	-22,0	-16,6	-14,4	-4,7	0,2	5,3
2020	5,8	5,3	-30,7	-21,6	23,4	20,1	16,6	-16,1	-18,5	-11,0	-16,2	-16,7
2021	1,9	2,3	4,6	6,1	5,4	20,9	25,2					

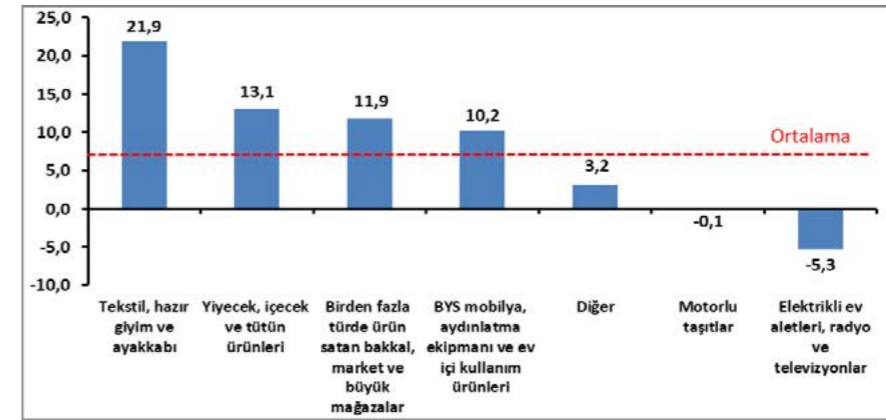
Tablo 3: İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-41,0	-46,7	-37,0	-58,7	-54,0	-56,7	-60,7	-47,0	-42,7	-56,0	-47,7	-42,0
2020	-42,3	-39,3	-54,7	-58,7	-61,7	-63,7	-48,0	-49,7	-50,3	-56,3	-44,3	-53,0
2021	-44,7	-63,3	-34,7	-23,0	-51,0	-37,4	-26,3					

Şekil 3: İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Temmuz 2020 - Temmuz 2021)

Şekil 4: Alt sektör bazında KOPE'nin Mayıs 2021'de bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

güveni Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" ve "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörlerinde değişim ortalamasının üzerinde; "diğer(akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)", "motorlu taşıtlar" ve "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektörlerindeki değişim ortalamasının altında gerçekleşti.

Konya perakendesinde satış ve istihdam beklentileri arttı:

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında Temmuz 2021'de, "mevcut stok düzeyi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" dışındaki göstergelerde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görül-

dü. "Mevcut stok düzeyi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Haziran 2021'e kıyasla olumlu yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" azaldı. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "mevcut stok düzeyi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" değerlendirmeleri kötüleşirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" arttı ve diğer değerlendirmeler iyileşti.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nin önemli ölçüde gerisinde kaldı:

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27 ve Euro Bölgesi'nde önemli oranda iyileşti. Perakende Güven Endeksindeki artışlar 4 ülkede 30 puanın üzerinde, 11 ülkede ise 20 puanın üzerinde gerçekleşti. Endeks değeri azalan iki ülkeden biri Türkiye oldu.

Şekil 5: AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Temmuz 2020'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Temmuz 2020'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Temmuz 2021
Malta	41,0	-12,6
Karadağ	40,7	6,6
Avusturya	38,9	10,1
Hırvatistan	37,4	7,8
Yunanistan	29,1	10,8
Slovakya	28,9	25,6
Belçika	28,7	1,2
Estonya	28,0	18,0
Arnavutluk	27,4	22,3
İspanya	26,4	3,8
İsviçre	25,3	27,4
Makedonya Cumhuriyeti	25,0	6,6
İtalya	24,5	11,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	23,1	-7,5
Romanya	21,7	9,6
Euro Bölgesi-19	19,7	4,6
Bulgaristan	19,6	15,5
Fransa	19,4	-0,6
AB-27	19,0	5,3
Polonya	17,1	-0,3
Portekiz	15,8	-1,9
Letonya	15,0	9,4
Sırbistan	14,8	14,0
Almanya	14,4	3,1
İrlanda	13,3	13,2
Litvanya	10,0	9,4
Macaristan	9,8	-0,6
Finlandiya	7,7	1,5
Çek Cumhuriyeti	5,6	20,7
Slovenya	5,3	12,2
Hollanda	5,1	4,8
Türkiye	-0,5	-16,5
Danimarka	-7,7	-0,7
Hırvatistan	-45,8	-29,6

Sorular	KOPE (Konya) 07/2020	KOPE (Konya) 06/2021	KOPE (Konya) 07/2021	Bir önceki aya göre değişim 07/2021	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2021	TEPE (Türkiye) 07/2021
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-44,7	-35,5	-19,0	16,5	25,7	-55,3
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	18,3	5,0	5,0	0,0	-13,3	10,6
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	1,9	-7,5	2,7	10,2	0,8	-15,1
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	16,6	20,9	25,2	4,3	8,6	-4,8
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	4,0	6,0	11,0	5,0	7,0	0,9
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	48,0	54,2	53,7	-0,5	5,7	36,4
İşlerinizin geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-48,0	-37,4	-26,3	11,1	21,7	-42,0
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	3,0	-6,7	-14,7	-8,0	-17,7	8,8

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

Temmuz-Ağustos 2021

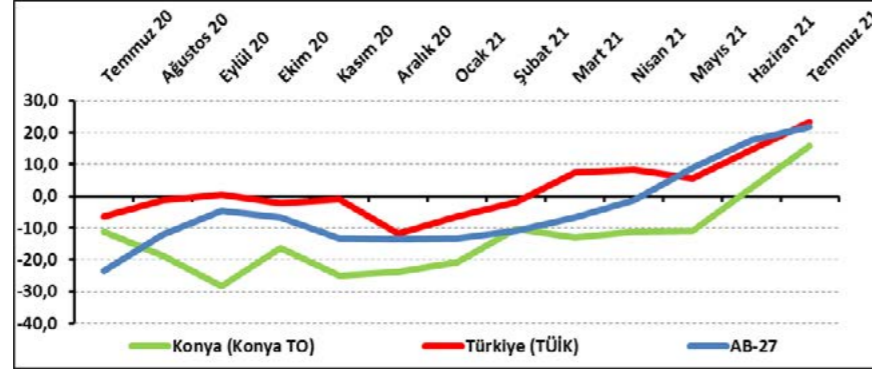
KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ EN YÜKSEK DEĞERİNE ULAŞTI

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yılın aynı ayına göre yükselerek Ocak 2015'ten beri üretilen endeksin en yüksek değerini oluşturdu. Önümüzdeki 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi Haziran 2021'e göre düşerken Temmuz 2020'ye göre arttı. Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki dönemde hizmetlere olan talep beklentisi, Türkiye genelinden daha yüksek bir değer aldı. Önümüzdeki 3 ayda çalışan sayısı ve fiyat beklentisinde ise geçen aya göre artış gözlemlendi.

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre 13,1 puan, geçen yıla göre 26,8 puan yükselerek 15,7 puan değerini aldı. Söz konusu değer, Ocak 2015 tarihinden beri üretilen endeksin en yüksek değerini oluşturdu. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven

Şekil 1: Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Temmuz 2020 – Temmuz 2021)

Endeksi ise Temmuz 2021'de geçen aya göre 8,9 puan, geçen yıla göre 29,7 puan yükseldi ve 23,4 puan değerini aldı. Bu değer, Türkiye Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'nin Ocak 2015'ten bu yana en yüksek değeri oldu. Buna karşın AB-27'yi temsil eden hizmetler sektörü güven endeksi Temmuz 2021'de bir önceki aya göre 4,1 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 45,3 puan yükselerek 21,8 puan değerini aldı. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Temmuz ayında Tür-

kiye geneli ve AB-27'den daha düşük bir değer aldı. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin geçen aya göre yükselmesinde geçtiğimiz üç ayda hizmetlere olan talepteki artış etkili oldu.

Konya hizmetler sektörünün yüzde 52,3'ü önümüzdeki dönemden umutlu:

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Temmuz 2021'de bir önceki aya göre 1 puan düşerken geçen yılın aynı dön-

mine göre 8,7 puan yükseldi ve 49,7 puan değerini aldı. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisi bir önceki aya göre Türkiye genelinde yükselirken, Konya ve AB-27'de düştü. Temmuz ayında Konya, Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Temmuz 2021'de Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 52,3'ü önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 2,7'si talepte düşüş beklentilerini ifade etti.

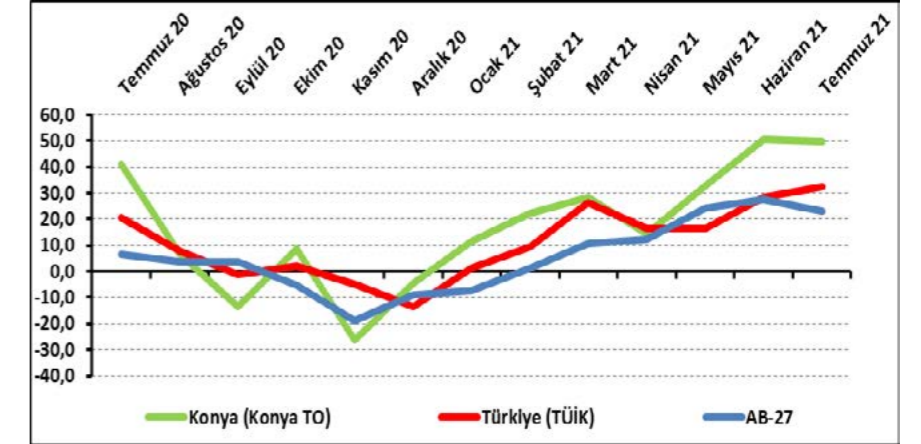
Temmuz ayının lideri oteller ve restoranlar sektörü oldu:

Temmuz ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, "oteller ve restoranlar" sektörünün en iyi performans gösteren sektör olduğu görüldü. Oteller ve restoranlar sektörünü 30 puanın üzerinde iyileşmelerle "eğitim", "danışmanlık faaliyetleri", "sağlık işleri ve sosyal hizmetler" ve "posta ve telekomünikasyon hizmetleri" izledi. Diğer taraftan, "bilgisayar ve ilgili hizmetler", "ulaştırma hizmetleri" ve "hizmet faaliyetleri" de 20 puanın üzerinde artış gösteren sektörler oldu. "Finansal hizmetler" sektöründe ise geçen yıla göre düşüş yaşandı.

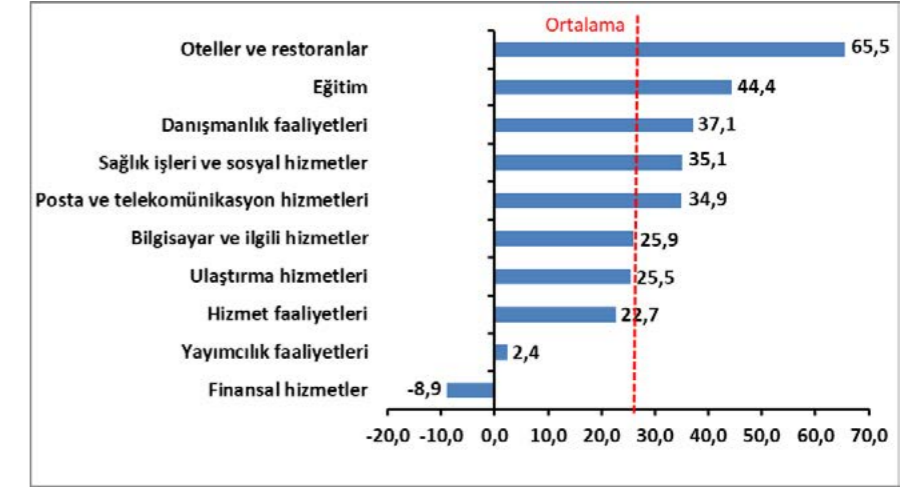
Firmaların yüzde 15'i finansal kısıtlardan şikâyet ediyor:

Konya'da hizmetler sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimleri incelendiğinde, finansal kı-

Şekil 2: Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Temmuz 2020 – Temmuz 2021)

Şekil 3: Alt sektörler bazında endeksin Temmuz 2021'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Tablo 1: Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi*

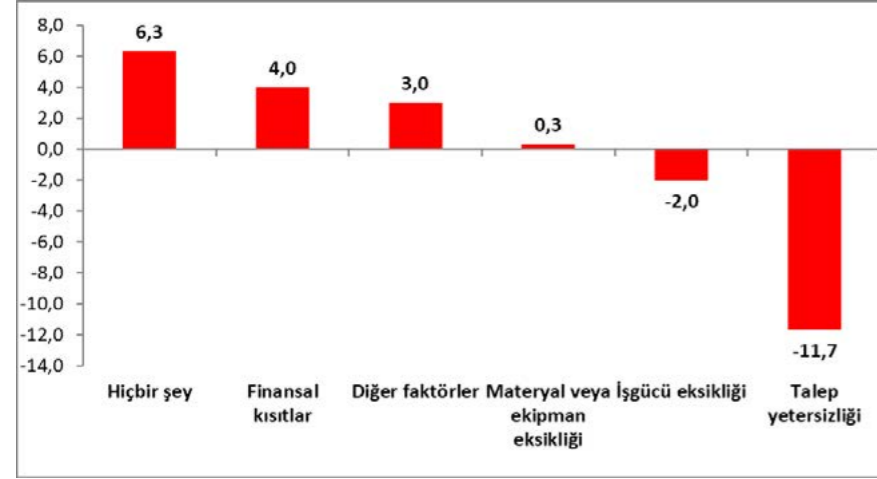
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	6,4	7,3	3,6	5,8	1,3	-6,1	1,8	-8,8	-12,0	-6,0	4,2	5,8
2016	-6,3	-3,3	-1,7	-1,7	-8,6	-4,8	-2,0	-9,4	-4,1	-11,5	-10,7	-20,7
2017	-20,0	-12,7	-8,0	0,0	-1,2	1,7	3,2	-8,5	-11,3	-8,3	-8,0	-4,0
2018	-7,9	-5,7	-10,7	-1,6	-10,3	-13,7	-6,2	-12,0	-21,6	-33,8	-31,1	-28,4
2019	-29,3	-32,7	-30,7	-31,3	-32,8	-13,3	-21,3	-16,8	-21,4	-21,0	8,6	-6,6
2020	-5,1	-9,0	-11,2	-38,3	-34,2	-14,3	-11,1	-18,8	-28,2	-16,4	-24,9	-23,9
2021	-20,9	-10,4	-12,9	-11,4	-11,0	2,6	15,7					

Tablo 2: Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	34,7	38,0	25,7	24,7	26,3	5,0	28,7	6,3	8,7	22,7	46,3	35,3
2016	20,7	33,0	35,3	35,3	23,7	29,7	23,0	28,1	21,3	8,0	2,7	2,0
2017	7,0	19,4	27,7	36,3	19,7	22,7	29,7	6,7	-9,7	-2,3	0,3	10,3
2018	12,7	18,7	15,3	25,3	7,7	14,0	21,7	3,0	-6,3	-15,3	-9,7	-5,0
2019	-1,0	0,0	-1,7	7,0	2,0	25,3	8,7	3,0	-15,0	-17,7	17,7	7,7
2020	21,3	18,0	10,7	24,0	24,7	57,3	41,0	6,7	-13,3	8,7	-26,3	-4,3
2021	11,3	22,3	28,3	14,4	33,0	50,7	49,7					

Tablo 3: Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 07/2020	KOPE (Konya) 06/2021	KOPE (Konya) 07/2021	Bir önceki aya göre değişim 07/2021	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2021	TEPE (Türkiye) 07/2021
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-42,7	-27,0	-7,7	19,3	35,0	19,4
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-31,7	-16,0	5,0	21,0	36,7	18,6
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	41,0	50,7	49,7	-1,0	8,7	32,3
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-12,0	-4,7	-5,0	-0,3	7,0	6,6
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	15,3	7,0	8,3	1,3	-7,0	15,6
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	34,3	39,0	43,0	4,0	8,7	29,9
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-50,7	-23,1	-14,7	8,4	36,0	

Şekil 4: Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Temmuz 2021'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

sıtlardan ve materyal veya ekipman eksikliğinden şikayet edenlerin oranında geçen yıla göre artış gözlenirken işgücü eksikliğinden ve talep yetersizliğinden şikayet edenlerin oranında geçen yıla göre düşüş yaşandı. Aynı dönemde, faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranı da arttı.

Temmuz ayında hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 15'i finansal kısıtların, yüzde 13'ü talep yetersizliğinin, yüzde 3'ü işgücü eksikliğinin ve yüzde 1,7'si materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını vurguladı. Faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin diğer faktörler olduğunu ifade edenlerin oranı yüzde 43,3 olurken, kısıtlayıcı faktör olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 24 oldu.

Konya hizmetler sektörünün gelecek döneme ilişkin talep beklentisi Türkiye genelinden daha yüksektir:

Konya ve Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri bazında karşılaştırıldığında,

Temmuz ayında Konya'nın gelecek üç ayda verilen hizmetlere olan talep ve fiyat beklentisinin, Türkiye'ye göre daha yüksek olduğu görüldü. Geçtiğimiz üç ayda işlerin değişimi ve verilen hizmetlere olan talep, gelecek üç ayda verilen hizmetlere ilişkin fiyat beklentisi ve istihdam beklentisi göstergelerinde geçen aya göre artış yaşanırken, aynı dönemde gelecek üç ayda hizmetlere olan talep beklentisi ve geçtiğimiz üç aya ilişkin istihdam göstergelerinde düşüş yaşandı.

Temmuz ayında Türkiye Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, AB'ye göre daha yüksek bir değer aldı:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, Karadağ, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Malta'nın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülkeler olduğu görüldü. Geçen yıla göre düşüş yaşayan ülke olmadı. Türkiye Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yıla göre AB-27 ve Euro bölgesine kıyasla daha kısıtlı artış yaşadı.

Tablo 4: AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Temmuz 2020'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Temmuz 2020'ye göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Temmuz 21
Karadağ	85,3	35,3
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	76,3	22,1
Malta	73,0	43,7
İrlanda	67,0	46,2
Yunanistan	66,0	33,9
İsveç	65,3	42,3
Hırvatistan	64,1	24,1
İspanya	55,0	24,7
Avusturya	52,1	35,9
Belçika	50,9	22,0
Hollanda	49,3	21,4
Makedonya	49,3	16,9
İtalya	49,0	18,5
Fransa	48,2	15,6
Estonya	47,4	17,1
Euro Bölgesi-19	45,7	22,2
AB-27	45,3	21,8
Portekiz	43,3	14,0
Sırbistan	42,7	19,5
Danimarka	41,8	16,2
Romanya	40,5	12,8
Finlandiya	39,7	25,0
Arnavutluk	37,9	31,0
Slovenya	35,3	14,7
Bulgaristan	34,7	11,7
Almanya	33,3	24,4
Litvanya	32,8	14,1
Polonya	31,6	2,1
Letonya	30,6	9,7
Macaristan	30,5	6,1
Türkiye	29,7	23,4
Slovakya	20,0	16,0

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

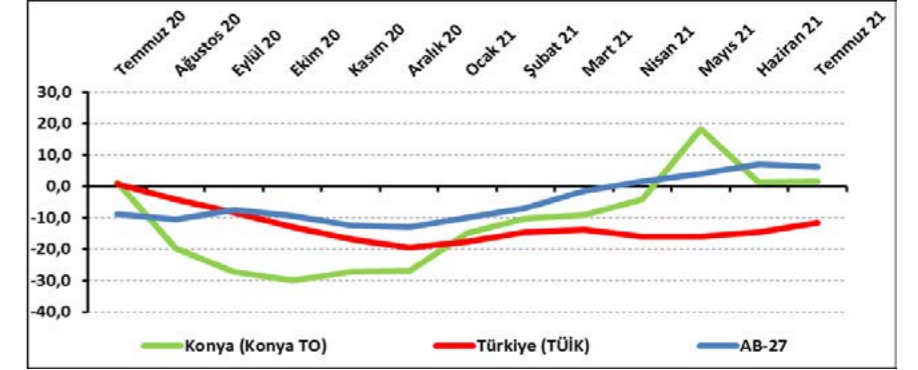
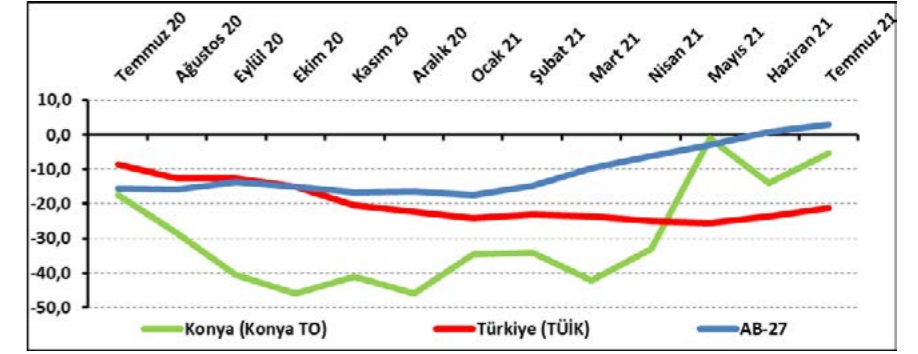
Temmuz-Ağustos 2021

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜNÜN TALEP VE FİYAT BEKLENTİSİ YÜKSELDİ

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi'nin geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre artışları sınırlı düzeyde kaldı. Konya inşaat sektöründe mevcut siparişlerin durumu, önümüzdeki dönem talep beklentisi ve fiyat beklentisi Haziran 2021'e göre artarken, önümüzdeki dönem istihdam beklentisi aynı dönemde azaldı.

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi düşük pozitif düzeyini korudu:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, geçen yılın aynı dönemine ve geçen aya göre 0,3 puan yükselerek 1,5 puan değerini aldı. Temmuz 2021'de Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -11,7 puan, AB-27'yi temsil eden güven endeksi ise 6,1 puan değerini aldı. Temmuz ayında inşaat sektörü güven endeksi geçen aya göre Kon-

Şekil 1: İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Temmuz 2020 – Temmuz 2021)**Şekil 2:** Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı) (Temmuz 2020–Temmuz 2021)**Tablo 1:** Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-16,3	-8,3	-14,0	-14,0	-15,8	-20,5	-26,3	-24,0	-28,0	-37,0	-24,6	-30,0
2016	-25,3	-19,5	-21,3	-22,8	-23,5	-18,5	-23,5	-23,0	-29,5	-29,0	-28,5	-24,8
2017	-26,0	-19,0	-23,0	-21,8	-18,2	-19,5	-23,8	-27,5	-28,5	-32,3	-30,8	-29,9
2018	-30,6	-27,3	-29,5	-30,1	-27,8	-31,3	-35,6	-40,0	-50,8	-50,8	-60,3	-66,4
2019	-64,3	-46,9	-52,3	-51,0	-60,5	-54,0	-51,3	-55,3	-49,5	-51,3	-37,8	-46,5
2020	-46,0	-28,3	-37,0	-46,7	-42,8	-10,5	1,3	-19,8	-27,3	-30,0	-27,3	-27,0
2021	-15,0	-10,3	-9,0	-4,3	18,3	1,3	1,5					

Tablo 2: Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-32,0	-28,0	-28,5	-26,5	-26,5	-30,0	-37,0	-29,5	-31,0	-43,5	-33,7	-35,0
2016	-37,0	-34,5	-34,5	-35,5	-35,0	-35,0	-36,0	-34,0	-38,5	-38,5	-35,0	-34,5
2017	-37,5	-34,0	-38,0	-39,0	-29,4	-30,5	-31,0	-32,5	-30,5	-36,5	-30,0	-35,5
2018	-38,2	-34,0	-40,0	-35,7	-28,5	-39,0	-35,7	-43,5	-60,0	-62,5	-67,5	-78,6
2019	-71,4	-58,5	-64,5	-76,0	-82,5	-84,0	-78,0	-87,5	-71,0	-68,0	-48,5	-55,5
2020	-72,5	-56,0	-62,5	-72,5	-74,5	-44,0	-17,5	-28,5	-40,5	-46,0	-41,0	-46,0
2021	-34,5	-34,0	-42,0	-33,0	-1,0	-14,0	-5,5					

Tablo 3: Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-0,5	11,5	0,5	-1,5	-5,0	-11,0	-15,5	-18,5	-26,0	-30,5	-15,6	-25,0
2016	-13,5	-4,5	-8,0	-10,0	-12,0	-2,0	-11,0	-12,0	-20,5	-19,5	-22,0	-15,0
2017	-14,5	-4,0	-8,0	-4,5	-7,0	-8,5	-16,5	-22,5	-26,5	-28,0	-31,5	-24,2
2018	-23,0	-20,5	-19,0	-24,5	-27,0	-23,6	-35,5	-36,5	-41,5	-39,0	-53,0	-54,2
2019	-57,3	-35,3	-40,0	-26,0	-38,5	-24,0	-24,5	-23,0	-28,0	-34,5	-27,0	-37,5
2020	-19,5	-0,5	-11,5	-21,0	-11,0	23,0	20,0	-11,0	-14,0	-14,0	-13,5	-8,0
2021	4,5	13,5	24,0	24,5	37,5	16,5	8,5					

ya'da ve Türkiye genelinde yükselirken, AB-27'de düştü. Yılbaşından bu yana Türkiye genelinden daha iyi performans sergileyen Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Temmuz ayında da bu eğilimini korudu.

Konya'da inşaat sektörünün yüzde 10,5'i mevcut siparişlerin normalin altında olduğunu ifade etti:

Mevcut sipariş durumunun denge değeri, geçen yılın aynı ayına göre ve bir önceki aya göre yükseldi. Böylelikle söz konusu değer, Temmuz 2021'de -5,5 puan değerine ulaştı.

Temmuz 2021'de Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 5'i mevcut siparişlerinin normalin üzerinde olduğunu belirtirken, yüzde 10,5'i normalin altında olduğunu ifade etti. Mevcut siparişlerinin normal seviyede olduğunu belirtenlerin oranı ise yüzde 84,5 oldu.

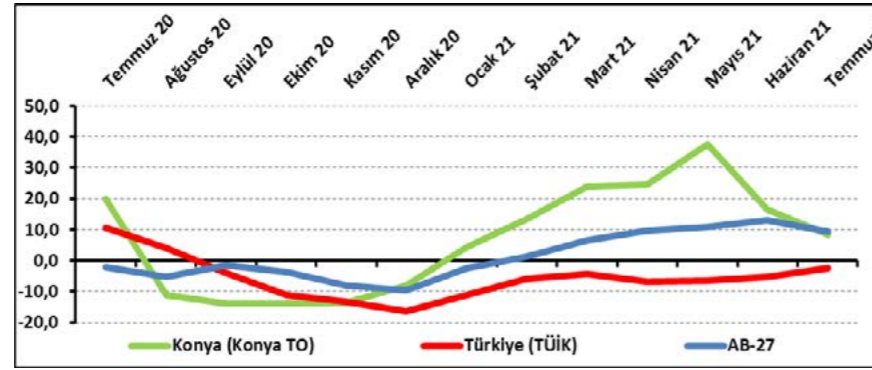
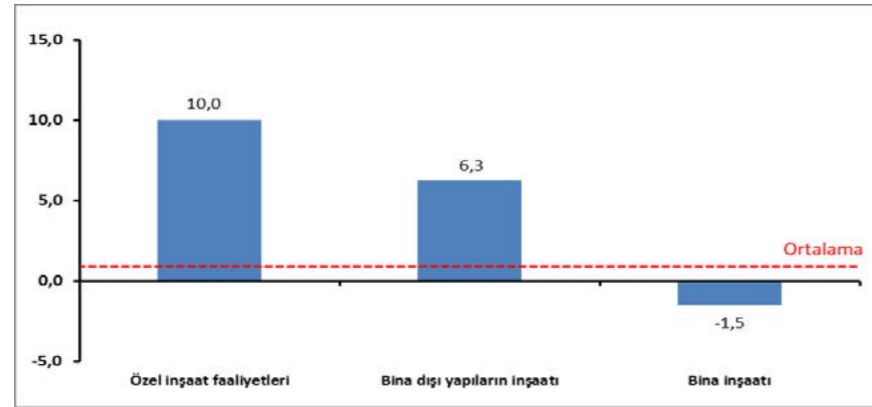
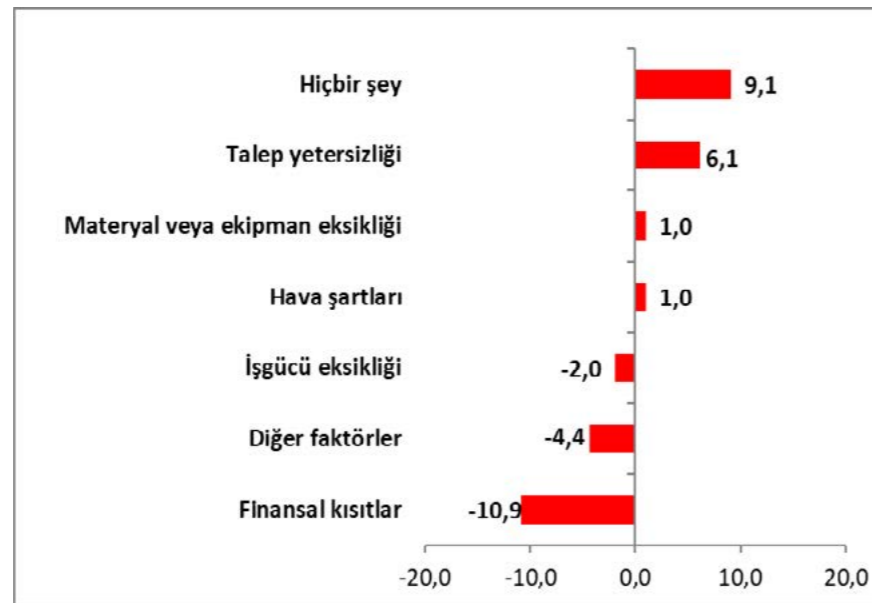
Mevcut siparişlerin durumu geçen yıla göre Konya ve AB-27'de yükselirken, Türkiye genelinde düştü. Konya inşaat sektöründeki mevcut siparişlerin denge değeri, Temmuz ayında Türkiye genelinden daha iyi performans gösterdi.

Konya'da gelecek dönemdeki istihdam beklentisi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi Temmuz 2021'de bir önceki aya göre 8 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 11,5 puan düştü. Böylelikle istihdam beklentisinin denge değeri 8,5 puan oldu.

Temmuz 2021'de, Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 13,1'i önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısında artış beklerken, çalışan sayısında düşüş bekleyenlerin oranı yüzde 4,5 oldu.

Çalışan sayısı beklentisi geçen yılın aynı dönemine göre AB-27'de yükselirken, Konya ve Türkiye genelinde düştü.

Şekil 3: Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)(Temmuz 2020–Temmuz 2021)**Şekil 4:** Alt sektörler bazında endeksin Temmuz 2021'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)**Şekil 5:** İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Temmuz 2021'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Konya inşaat sektöründe önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisi, Temmuz ayında Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Temmuz ayında en fazla artış özel inşaat faaliyetleri sektöründe oldu:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi alt sektörler itibarıyla incelendiğinde, Temmuz 2021'de geçen yılın aynı dönemine göre "özel inşaat faaliyetleri" ve "bina dışı yapıların inşaatı" sektörlerinde artış gözlenirken, "bina inşaatı" sektöründe düşüş gerçekleşmiştir.

Firmaların yüzde 24,1'i finansal şartların faaliyetlerini kısıtladığını söylüyor:

Konya'da inşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimi incelendiğinde Temmuz 2021'de talep yetersizliğinin, materyal veya ekipman eksikliğinin ve hava şartlarının faaliyetlerini kısıtladığını söyleyenlerin oranında artış gözlenirken, işgücü eksikliğinden, finansal kısıtlardan ve diğer faktörlerden şikayet edenlerin oranında geçen yıla göre düşüş gözlenmiştir. Diğer taraftan, faaliyetlerini kısıtlayan faktör olmadığını söyleyenlerin oranı da geçen yıla göre artmıştır.

Faaliyetleri kısıtlayan faktörler dile getirilme sıklığına göre ele alındığında Temmuz 2021'de firmaların en çok finansal kısıtlardan şikayet ettiği görülmüştür. Bu dönemde finansal kısıtlardan şikayet eden firmaların top-

lam içindeki payı yüzde 24,1'dir. Dile getirilen diğer kısıtların yüzdesel dağılımları sırasıyla şöyledir: diğer faktörler (yüzde 23,6), talep yetersizliği (yüzde 23,1), işgücü eksikliği (yüzde 4), materyal veya ekipman eksikliği (yüzde 3) ve hava şartları (yüzde 1). Firmaların yüzde 21,1'i ise faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şey olmadığını belirtmiştir.

Konya inşaat sektörü katılımcılarının tüm değerlendirmeleri Türkiye geneline kıyasla daha olumlu:

Konya ve Türkiye İnşaat Sektörü Güven Endeksi Anketi sorular bazında karşılaştırıldığında, Konya'da geçtiğimiz dönem inşaat faaliyetleri, mevcut siparişlerin durumu ve gelecek dönem satış fiyatı ve istihdam beklentisi göstergelerinin Türkiye'ye kıyasla daha yüksek değerler aldığı görülmüştür. Gelecek dönem istihdam beklentisi ve bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla iş hacmi göstergelerinde bir önceki yılın aynı dönemine göre düşüş yaşanırken, aynı dönemde diğer tüm göstergelerde artış yaşanmıştır.

AB'de İnşaat Sektörü Güven Endeksi sadece iki ülkede geriledi:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin inşaat sektörü güven endeksi değerlerine bakıldığında, Temmuz ayında İsveç, Estonya, İrlanda ve Yunanistan'da geçen yılın aynı ayına göre 30 puanın üzerinde artışlar gözlenmiştir.

Tablo 5: AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Temmuz 2020'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Temmuz 2020'ye göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Temmuz 21
İsveç	37,5	17,0
Estonya	36,7	14,6
İrlanda	34,9	30,3
Yunanistan	32,7	4,9
Slovenya	24,0	24,0
Avusturya	20,9	26,0
İtalya	19,1	4,8
Fransa	18,8	7,7
Slovakya	18,5	-13,5
Lüksemburg	16,8	23,7
Makedonya	16,7	0,4
Hollanda	16,5	16,2
Bulgaristan	15,8	-6,2
İspanya	15,8	-2,7
AB-27	14,9	6,1
Euro Bölgesi-19	14,3	7,4
Litvanya	14,3	-13,2
Letonya	13,8	0,3
Arnavutluk	13,5	-10,2
Danimarka	13,4	6,9
Finlandiya	13,0	1,5
Hırvatistan	10,8	1,3
Belçika	10,0	2,5
Macaristan	9,8	-0,1
Polonya	9,5	-16,3
Çek Cumhuriyeti	9,4	-3,9
Portekiz	8,1	-9,8
Sırbistan	7,2	1,4
Almanya	5,2	10,0
G. K. Rum Yönetimi	3,6	-17,6
Romanya	3,2	-4,6
Malta	-2,2	-2,0
Karadağ	-5,3	-20,5
Türkiye	-12,6	-11,7

Tablo 4: Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 07/2020	KOPE (Konya) 06/2021	KOPE (Konya) 07/2021	Bir önceki aya göre değişim 07/2021	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2021	TEPE (Türkiye) 07/2021
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetlerinizin nasıl değişti?	-4,0	-6,0	6,5	12,5	10,5	-3,2
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-17,5	-14,0	-5,5	8,5	12,0	-21,2
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	20,0	16,5	8,5	-8,0	-11,5	-2,3
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	46,0	57,0	63,5	6,5	17,5	24,6
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	40,5	44,0	51,5	7,5	11,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-2,0	4,5	16,1	11,6	18,1	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-11,0	-13,6	-12,5	1,1	-1,5	

KONYA İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ

Temmuz-Ağustos 2021

KONYA'DA BİR YILDA SİGORTALI ÇALIŞAN SAYISI YÜZDE 14,3 ARTTI

Konya İstihdam İzleme Bülteni, SGK verilerini esas almakta ve Türkiye geneli ile kıyaslamalı olarak çalışan sınıfı bazında değerlendirmeler sunmakta, ayrıca kadın istihdamı ile işyeri sayılarına yer vermektedir. Mayıs 2021 verilerine göre Konya'da bir yılda sigortalı ücretli çalışan sayısı 43 bin artarak 345 bin olmuştur.

Konya'da, istihdam 1 yılda 43 bin arttı:

SGK verilerine göre Mayıs 2021'de sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 15 milyon 854 bin, Konya'da ise 345 bin olmuştur.

Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 1 milyon 934 bin (yüzde 13,9), Konya'da 43 bin (yüzde 14,3) artmıştır.

Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 14,3'lük artış oranı ile sigortalı ücretli çalışan sayısı artan 81 il arasında sigortalı ücretli çalışan sayısı en hızlı artan 42'inci il olmuştur. Konya, Mayıs ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 8'inci sıradadır.

Konya'da kadın istihdamı 75 bin oldu:

SGK verilerine göre Mayıs 2021'de sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 4 milyon 819 bin, Konya'da ise 75 bin olmuştur. Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 519 bin (yüzde 12,1), Konya'da 10 bin (yüzde 14,9) artmıştır. Konya'da toplam istihdam içerisinde kadın istihdamının payı Mayıs 2020'de yüzde 21,7 iken bu oran Mayıs 2021'de 21,8 olmuştur.

Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişimin-

Tablo 1: Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Mayıs 2020'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 20	301.627	13.919.211
Mart 21	344.704	15.853.614
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Fark)	43.077	1.934.403
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Değişim, %)	14,3%	13,9%
Mayıs 2021 - Mayıs 2019 (Değişim, %)	16,1%	10,7%
Mayıs 2021 - Mayıs 2018 (Değişim, %)	9,2%	7,6%
Mayıs 2021 - Mayıs 2017 (Değişim, %)	13,5%	12,4%
Mayıs 2021 - Mayıs 2016 (Değişim, %)	14,1%	15,7%

Tablo 2: Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Mayıs 2020'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye	Konya'daki Kadın İstihdamının Konya'daki Toplam İstihdama Oranı (%)
Mart 20	65.554	4.299.922	21,7
Mart 21	75.296	4.818.821	21,8
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Fark)	9.742	518.899	
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Değişim, %)	14,9%	12,1%	
Mayıs 2021 - Mayıs 2019 (Değişim, %)	14,9%	8,5%	
Mayıs 2021 - Mayıs 2018 (Değişim, %)	20,9%	15,3%	
Mayıs 2021 - Mayıs 2017 (Değişim, %)	21,1%	26,0%	
Mayıs 2021 - Mayıs 2016 (Değişim, %)	34,3%	24,0%	

de Konya, yüzde 14,9'luk artış oranı ile sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artan 81 il arasında kadın çalışan sayısı en hızlı artan 18'inci ildir. Konya, Mayıs ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 12'nci sıradadır.

Konya'da 1 yılda işyeri sayısı 4 bin arttı:

Mayıs 2021'de işyeri sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 38 bin olurken, Konya'da 49 bin olmuştur. Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e işyeri sayısında, Türkiye'de 188 bin (yüzde 10,1), Konya'da 4.122 (yüzde 9,1) artış olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki işyeri sayısı yüz-

de 16,7, Konya'da yüzde 15,1 artmıştır. Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e işyeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 8,7'lik artış oranı ile işyeri sayısı artan 81 il arasında 53'üncü il olmuştur. Konya, Mayıs ayında işyeri sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sırada bulunmaktadır.

Konya'da kayıtlı esnaf sayısı 71 bin oldu:

SGK verilerine göre Mayıs 2021'de kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 385 bin olurken, Konya'da 71 bin olmuştur. Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e kayıtlı esnaf sayısında, Türkiye'de 166 bin

(yüzde 7,5), Konya'da 4 bin (yüzde 6,5) artış olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki kayıtlı esnaf sayısı yüzde 22,7, Konya'da yüzde 23,3 artmıştır.

Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 6,5'lik artış oranı ile esnaf sayısı artan 80 il arasında 29'uncu olmuştur. Konya, Mayıs ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Konya'da çiftçi sayısı 35 bin oldu:

SGK verilerine göre Mayıs 2021'de tarım kapsamında çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde 541 bin, Konya'da ise 35 bin olmuştur. Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 45 bin (yüzde 7,6), Konya'da 2 bin (yüzde 5,5) azalmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kayıtlı çiftçi sayısı yüzde 26,8 oranında, Konya'da ise yüzde 17,8 oranında azalmıştır.

Konya, Mayıs ayında kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 35 bin çiftçi ile ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Mayıs 2021 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 6,4'ünü oluşturmaktadır. Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 5,5'lik azalış oranı ile çiftçi sayısı azalan 79 il arasında kayıtlı çiftçi sayısı en yavaş azalan 17'inci il olmuştur.

Konya'da kamu çalışan sayısı 79 bin oldu:

SGK verilerine göre Mayıs 2021'de kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3 milyon 145 bin olurken, Konya'da 79 bin olmuştur.

Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 26 bin (yüzde 0,8) artarken, Konya'da 120 (yüzde 0,2) azalmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kamu çalışanı sayısı yüzde 2,7 oranında artarken, Konya'da yüzde 0,5 oranında azalmıştır.

Mayıs 2020'den Mayıs 2021'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 0,2'lik azalış oranı ile kamu çalışanı sayısı azalan 27 il arasında kamu çalışanı sayısı en hızlı azalan 23'üncü il olmuştur. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 6'ncı sıradadır.

Tablo 3: İşyeri Sayısı (4/a) (Mayıs 2020'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 20	45.353	1.850.770
Mart 21	49.475	2.038.410
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Fark)	4.122	187.640
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Değişim, %)	9,1%	10,1%
Mayıs 2021 - Mayıs 2019 (Değişim, %)	10,0%	9,9%
Mayıs 2021 - Mayıs 2018 (Değişim, %)	6,8%	7,9%
Mayıs 2021 - Mayıs 2017 (Değişim, %)	11,4%	14,2%
Mayıs 2021 - Mayıs 2016 (Değişim, %)	15,1%	16,7%

Tablo 4: Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b) Sayısı (Mayıs 2020'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 20	67.137	2.218.517
Mart 21	71.495	2.385.007
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Fark)	4.358	166.490
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Değişim, %)	6,5%	7,5%
Mayıs 2021 - Mayıs 2019 (Değişim, %)	10,3%	10,7%
Mayıs 2021 - Mayıs 2018 (Değişim, %)	14,9%	13,9%
Mayıs 2021 - Mayıs 2017 (Değişim, %)	18,1%	16,8%
Mayıs 2021 - Mayıs 2016 (Değişim, %)	23,3%	22,7%

Tablo 5: Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Mayıs 2020'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 20	36.562	585.835
Mart 21	34.547	541.060
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Fark)	-2.015	-44.775
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Değişim, %)	-5,5%	-7,6%
Mayıs 2021 - Mayıs 2019 (Değişim, %)	-14,0%	-20,8%
Mayıs 2021 - Mayıs 2018 (Değişim, %)	-15,7%	-23,8%
Mayıs 2021 - Mayıs 2017 (Değişim, %)	-18,5%	-25,9%
Mayıs 2021 - Mayıs 2016 (Değişim, %)	-17,8%	-26,8%

Tablo 6: Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Mayıs 2020'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mart 20	79.267	3.119.932
Mart 21	79.147	3.145.479
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Fark)	-120	25.547
Mayıs 2021 - Mayıs 2020 (Değişim, %)	-0,2%	0,8%
Mayıs 2021 - Mayıs 2019 (Değişim, %)	1,5%	2,9%
Mayıs 2021 - Mayıs 2018 (Değişim, %)	2,9%	4,3%
Mayıs 2021 - Mayıs 2017 (Değişim, %)	3,8%	5,9%
Mayıs 2021 - Mayıs 2016 (Değişim, %)	-0,5%	2,7%

KONYA DIŞ TİCARET BÜLTENİ

Temmuz-Ağustos 2021

Konya Ticaret Odası (KTO) tarafından Türkiye İstatistik Kurumu'ndan ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan verilere dayalı olarak hazırlanan "Konya Dış Ticaret Bülteni" ile Konya'nın dış ticaret durumu güncel veriler ışığında analiz edilmekte ve Konya ile Türkiye'nin dış ticaret görünümü karşılaştırılmaktadır.

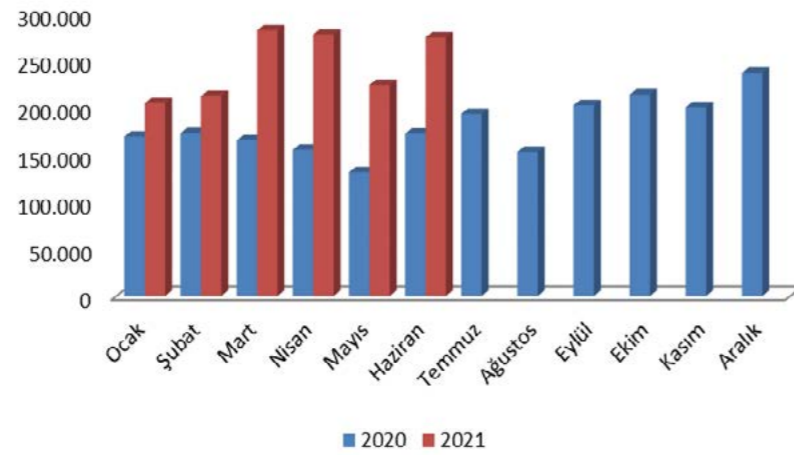
Konya'nın ihracatı geçen aya ve geçen yıla göre arttı:

Konya'da ihracat 2021 yılı Mayıs ayında 223,2 milyon dolar seviyesinde iken 2021 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 50,1 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 101,6 milyon dolar artarak 273,3 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. Türkiye'nin Haziran 2021 ihracatı ise 18,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

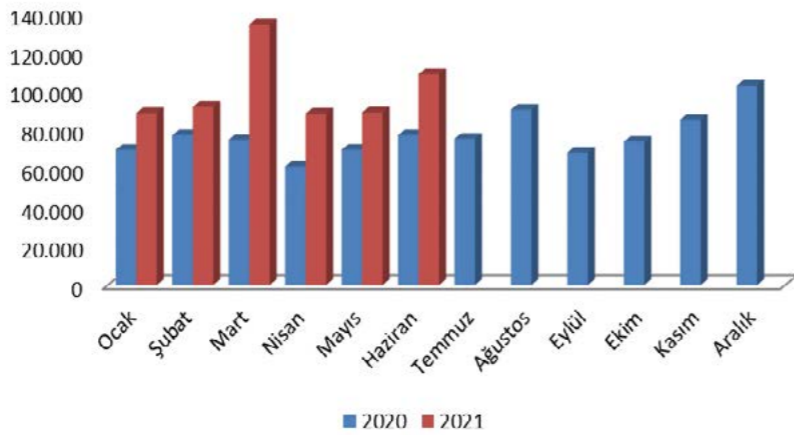
Konya'nın ithalatı geçen aya ve geçen yıla göre arttı:

Mayıs 2021'de 88,8 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Haziran 2021'de bir önceki aya göre yüzde 22,2 artarken, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 40,8 artarak 108,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Türkiye ithalat rakamlarına bakıldığında ise Haziran 2021'de bir önceki aya göre 2,6 milyar dolarlık bir artış olduğu ve ithalatın 21,9 milyar dolar seviyesine yükseldiği görülmektedir.

Şekil 1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2020-2021 (1000\$)

Şekil 2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2020-2021 (1000\$)

Tablo 1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı (2020-2021) (1000\$)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	168.600	172.378	164.535	154.648	130.677	171.761	192.516	152.372	201.565	212.983	199.541	235.974
2021	203.818	211.465	281.056	276.657	223.249	273.329						

Tablo 2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı (2020-2021) (1000\$)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	69.530	77.027	74.695	60.933	69.557	77.053	75.210	90.211	68.135	73.699	85.125	102.600
2021	88.496	91.591	134.077	88.188	88.781	108.463						

Tablo 3: Türkiye – Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri – 2021 Haziran (milyon \$)

	İhracat (milyon \$)	İthalat (milyon \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyon \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat Şubat 2020-2021) Fark (%)	İthalat Şubat 2020-2021) Fark (%)
Türkiye	18.807	21.880	-3.073	40.687	86%	47,6%	38,1%
Konya	273	108	165	382	252%	59,1%	40,8%

Tablo 4: İhracatın Sektörel Dağılımı (Haziran; 2020-2021)

	Haziran-İhracat (\$)		Değişim	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Pay (%) - Haziran 2021
	2021	2020		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	76.109.082	55.530.515	37,1%	27,8%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	45.276.078	26.313.400	72,1%	16,6%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	24.030.456	10.744.260	123,7%	8,8%
Plastikler ve mamulleri	21.225.222	2.579.452	722,9%	7,8%
Demir veya çelikten eşya	16.069.029	3.851.132	317,3%	5,9%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	15.096.766	10.143.535	48,8%	5,5%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	9.870.266	13.320.135	-25,9%	3,6%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	7.174.994	7.751.633	-7,4%	2,6%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	5.547.861	3.820.295	45,2%	2,0%
Kakao ve kakao müstahzarları	4.371.842	2.113.088	106,9%	1,6%
Toplam	273.328.916	171.761.398	59,1%	100,0%

2021 Haziran ayı itibarıyla Konya'nın Türkiye'nin toplam ihracat ve ithalatından aldığı pay sırasıyla, yüzde 1,45 ve yüzde 0,50 olarak gerçekleşmiştir. Konya'nın Haziran 2021'deki 382 milyon dolarlık dış ticaret hacmi ise Türkiye'nin toplam dış ticaret hacminin yüzde 0,9'unu oluşturmaktadır. Türkiye 2021 Haziran ayı itibarıyla 3,1 milyar dolarlık dış ticaret açığı verirken, Konya 165 milyon dolarlık dış ticaret fazlası vermiştir. Haziran ayında Türkiye için ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 86 iken Konya için bu oran yüzde 252 olmuştur. Konya'nın Haziran ayı ihracatı bir ön-

Tablo 5: İhracat Partnerleri (Haziran - 2021)

Partner	İhracat (\$)	Pay
1 ABD	26.446.367	9,7%
2 Almanya	25.041.315	9,2%
3 Irak	16.768.319	6,1%
4 Rusya Federasyonu	12.938.553	4,7%
5 Çin	10.170.562	3,7%
6 İtalya	9.671.848	3,5%
7 Mısır	8.702.165	3,2%
8 Romanya	7.463.385	2,7%
9 Polonya	7.198.223	2,6%
10 İsrail	6.603.778	2,4%
Diğer	142.324.401	52,1%
Toplam	273.328.916	100%

ceki yılın aynı ayına göre yüzde 59,1 artarken, Türkiye'nin ihracatı aynı dönemde yüzde 47,6 artmıştır. Öte yandan, Konya'nın Haziran ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 40,8 artarken, Türkiye'nin Haziran ayı ithalatı aynı dönemde yüzde 38,1 artmıştır. Konya'nın dış ticaret verilerine göre, bir önceki aya oranla 2021 yılı Haziran ayı ithalatında yüzde 22,2'lik, ihracatında yüzde 22,4'lük bir artış gözlenmiştir. Türkiye'nin bir önceki aya oranla 2021 yılı Haziran ayı ithalatında yüzde 13,3'lük, ihracatında ise yüzde 20,4'lük bir artış gözlenmiştir.

Sektörlere göre ihracat verileri incelendiğinde, 2021 Haziran ayında Konya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 10 sektörde bir önceki aya kıyasla çok fazla değişiklik olmadığı gözlenmiştir. Mayıs 2021'de listede yer almayan ancak Haziran 2021'de yer alan sektörün "kakao ve kakao müstahzarları" sektörü olduğu görülmektedir. Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları sektörü 76,1 milyon dolarlık ihracatı ile Haziran ayında Konya'nın toplam ihracatının yüzde 27,8'ini oluşturmaktadır ve geçen yılın aynı ayına göre sektörün ihracatı yüzde 37,1 artmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre listedeki ilk 10 ürün arasında ihracatı en çok artan ürün grubu "alüminyum ve alüminyumdan eşya" sektörü olmuştur. İlk 10 sektör arasında "hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri" sektörü ise ihracatı en çok azalan sektör olmuştur.

Konya'nın ihracatında ABD'nin payı yüzde 9,7 seviyesinde

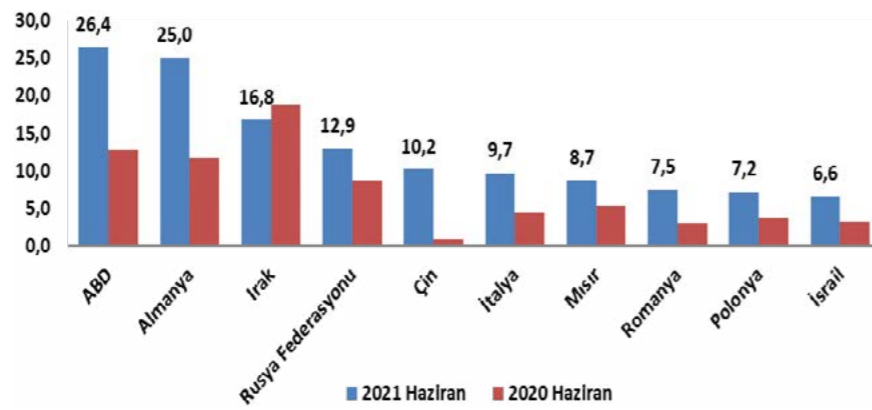
Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Haziran 2021'de, ilk sırada 26,4 milyon dolarlık ihracat hacmi ile ABD yer almaktadır. Konya'nın ABD'ye olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 13,8 milyon dolar artarak 26,4 milyon dolara yükselmiştir. ABD, Konya'nın toplam ihracatının yüzde 9,7'sini oluşturmaktadır.

ABD'nin ardından 25 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Almanya gelmektedir. Almanya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 13,3 milyon do-

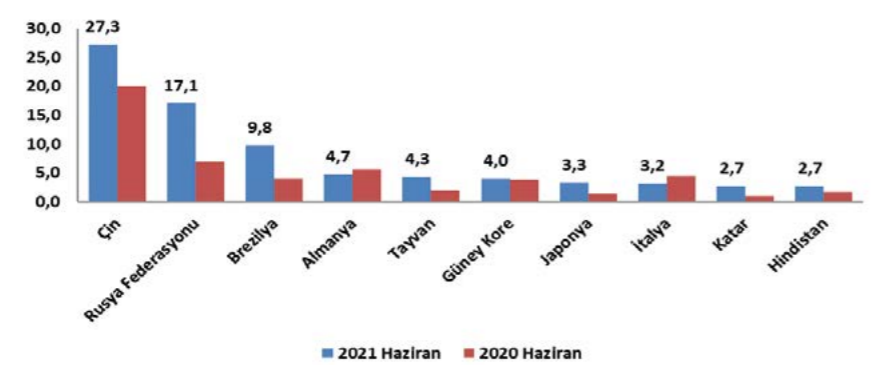
Tablo 6: İthalat Partnerleri (Haziran - 2021)

Partner	İhracat (\$)	Pay
1 Çin	27.325.305	25,2%
2 Rusya Federasyonu	17.078.864	15,7%
3 Brezilya	9.790.930	9,0%
4 Almanya	4.736.620	4,4%
5 Tayvan	4.336.359	4,0%
6 Güney Kore	3.952.841	3,6%
7 Japonya	3.306.156	3,0%
8 İtalya	3.176.911	2,9%
9 Katar	2.678.395	2,5%
10 Hindistan	2.657.750	2,5%
Diğer	27.831.103	27,1%
Toplam	88.131.317	100%

Şekil 3: Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Haziran -2021)

Şekil 4: Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Haziran -2021)

lar artmıştır. Konya'nın en fazla ihracat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla Irak, Rusya, Çin, İtalya, Mısır, Romanya, Polonya ve İsrail'dir.

Konya, Haziran ayında en fazla ithalatı ise Çin'den yapmıştır. Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat, yaklaşık 27,3 milyon dolar seviyesindedir ve yapılan toplam ithalatın yüzde 25,2'sini oluşturmaktadır. Konya'nın Çin'den son-

ra en fazla ithalat yaptığı ülke ise Rusya olmuştur. Konya'nın Rusya'dan yaptığı ithalat, yaklaşık 17,1 milyon dolar seviyesinde olup toplam ithalatın yüzde 15,7'sini oluşturmaktadır. Konya'nın en fazla ithalat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla Brezilya, Almanya, Tayvan, Güney Kore, Japonya, İtalya, Katar ve Hindistan'dır.

Tıp Fakültesi

Hukuk Fakültesi

Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu

Pilotaj

Mühendislik Fakültesi

Bilgisayar Mühendisliği
Endüstri Mühendisliği
Elektrik-Elektronik Mühendisliği
İnşaat Mühendisliği
Makine Mühendisliği
Mekatronik Mühendisliği

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Enerji Yönetimi
İslam İktisadi ve Finans
İşletme
Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik
Uluslararası Ticaret ve Lojistik
Uluslararası Ticaret ve Lojistik İngilizce

Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi

İletişim ve Tasarımı
Psikoloji
Sosyal Hizmet
Sosyoloji
Tarih

Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi

Grafik Tasarımı
İç Mimarlık
Mimarlık
Geleneksel Türk Sanatları

Sağlık Bilimleri Yüksekokulu

Beslenme ve Diyetetik
Çocuk Gelişimi
Ebelik
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
Hemşirelik
Odyoloji

Yabancı Diller Yüksekokulu

Arapça Mütercim ve Tercümanlık
İngilizce Mütercim ve Tercümanlık

Adalet Meslek Yüksekokulu (Ön Lisans)

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (Ön Lisans)

Anestezi
Çocuk Gelişimi
Diyaliz
Fizyoterapi
İlk ve Acil Yardım
Tıbbi Görüntüleme Teknikleri
Optisyenlik

Ticaret ve Sanayi Meslek Yüksekokulu (Ön Lisans)

Bilgisayar Programcılığı
Dış Ticaret
Mekatronik
Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri

**Aradığınız
imalatçı ve ihracatçı
firmaları tek bir
adreste bulmaya
hazır mısınız?**

www.listofcompany.com

**7.000 Firmaya
10.000 Ürüne
50'den Fazla Sektöre
170 Ülkeye İhracat
Yapan Firmalara
Ulaşmanın Yolu
Tek Adreste**

KOP Turkey

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE